הארץ
הוצאה שניה

...ל״י, שנה נ״ג, יום ה׳, ה׳ טבת תשל״ה, 19 דצמבר 1974 V. 56/16,954/DECEMBER 19

...SITY OF JORDAN

לעסקים לנופש לטיולים
טוס
בארקיע

מוסקבה מכחישה: לא הבטחנו קלות בפרשת העלייה

...ס פירסמה אתמול את האיגרת ששלח גרומיקו ...יסינג׳ר ב־26 באוקטובר, לפני שאושר חוק הסחר

...בה, 18 (צ״ר ויופ״ע). ...לא נתנה לארה״ב כל ...יות בעניין הקלת בהה־ ...גירה והמורת איכור חוק ...הודש, המעניק לבריה״מ ...של אומה מועדפת ביהסי ...שלה עם ארה״ב — נאמר ...רשמית שהופצה היום ...בנות כאס.

...ם כלולים במכתבו של שר־ ...חוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו ל־ האמריקאי ד״ר הנרי קיסינ־ ...מסר להעברתו עוד ב־26 ב־ ...ר, אולם רק היום גילתה טא״ס ...נה.

...טא״ס אומרת, כי חוק ה־ אשר ביום ד׳ ע״י הקונגרס ...הכליל סעיפים הנוגעים ל־ ...אזרחים סובייטים לארצות ...בריה״מ דוחה בתוקף כבל־ ...בלים־על־הדעת את כל ה־ להתערב בעניינים הפנימיים, ...השם סבבותה של בריה״מ.

...משקיפים במוסקבה הבינו ...זה, כי הודעת טא״ס, המנו־ ...עת בלשון חריפה ביותר, מר־ ...ת, כי ההנהגה הסובייטית עלולה לסרב לקבל בתנאים ה־ כמצעים את הבעבד של אומה מועדפת ביותר של עינייני סחר.

במכתבו מיחה גרומיקו נגד ה־ עובדה, כי ההבהרות לשופקו ע״י בריה״מ הוצגו בארה״ב כהבטחות

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

לאחר שישראל התלוננה הכניסו הסורים עוד טנקים באזור החיץ

מאת דן מרגלית שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הא־רץ"). סוריה התריפה את הפרת הסכם ההפרדה לאחר שישראל התלוננה, כי היא מחזיקה 90 טנ־קים במקום 75 שמותרים לה ב־אזור החיץ, ובימים האחרונים הגדילה את מספר הטנקים באזור זה ל־100 — מוסרים מקורות יודעי דבר במרכז או״ם.

גם מצרים הפרה בימים ה־אחרונים את הסכם הפרדת ה־כוחות והחדירה לאזור החיץ יותר תותחים מן המותר לה. הדבר הסטייט־דפרטמנט שבקשל

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

חוסיין מביע חשש לחידוש המלחמה

מאת שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון 18 (מיוחד ל„הארץ"). חשש כבד לחידוש המלחמה במזה״ת הביע חוסיין מלך ירדן בשיחת רקע עם סופר „קרישצ׳אן סאיינס מוני־טור".

חוסיין אמר, כי ישראל ודאי תנצח אם תפרוץ מלחמה, אך שום בעייה לא תיפתר בה ובעיקר לא בעיית ה־פלסטינאים. לדעת חוסיין רב החשש שדווקא ישראל תפתח במלחמה הב־אה. הוא טען, כי בתנאים שהיו לא יכלה או לא רצתה ישראל להגיע להסכם עמו שיכלול את ביטול ההת־נחלויות לאורך בקעת־הירדן. ישראל עמדה על כך שההיאחזויות יישארו בבקעה.

פורד לגולדה: אני חייב לדאוג לביטחון ישראל ולשלמותה

מאת שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (טלפונית ל„הא־רץ"). נשיא ארה״ב, ג׳ראלד פורד, אמר אמש בהצגת לגבי גולדה מאיר, כי הרקע שלו מוכיח את הביטחוה המ־לאה בישראל. כמו הנשיאים ה־קודמים של ארה״ב, הוא רואה את עצמו חייב לדאוג לביטחונה של יש־ראל ושלמותה.

השיחה עם הגב׳ מאיר נמשכה ל־ מעלה משעה ובסיומה אמרה הגב׳ מאיר, שכל פגישה עם נשיא אמ־ריקאי היא מעודדת. בהמשך השיחה הדגישה הגב׳ מאיר, כי בעוד שה־ערבים יכולים לפנות לעזרת בריה״מ, חייבת ישראל להישען רק על ארה״ב. לקיסינג׳ר, אשר נשק לה בתחילה השיחה, היא אמרה, כי ייתכן מצום שלאחר נשיקתו של ראש ממשלת בריטניה, הרולד וילסון, ההיסטה סעודיה שהיא לא תוסיף לקבל בעד הנפט לירות שטרלינג.

התפטר שר־התחבורה בארצות־הברית

וואשינגטון, 18 (צ״ר). שר־התח־בורה, קלוד ברינגר, הודיע היום על התפטרותו. הוא הנציג הבכיר הה־שלישי בממשל של הנשיא פורד שהתפטר במרוצת השבוע האחרון.

תמורת ויתור ישראלי על בקשה ל־4.5 מיליארד דולר לשנים אחדות

ארה״ב תצהיר שהיא ערה לצרכים הבטחוניים של ישראל למספר שנים

בינתיים ידונו על סיוע ביטחוני לישראל בסך 1.5 מיליארד דולר

מאת דן מרגלית, שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הא־רץ"). בדיון שייערך בסינאט על הסיוע הביטחוני לישראל בשנה הבאה — בסך כ־1.5 מיליארד דולרים — יוחלט לקבל „הצהרת כוונות", כי הקונגרס ער לעובדה שישראל זקוקה להצטיידות ביט־חונית כסיבית לתקופה של כמה שנים ולא רק לשנה אחת.

האישור הניתן רק לשנה אחת — ייאמר בהודעה — הוא חלק מתכנית הצטיידות ביטחונית רחבה יותר. ב־צורה זאת יובהר לכל החברה תאמ־

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

ישראל תיאלץ לוותר על האורניום המועשר

אם לא תזמין את הכור הגרעיני בארה״ב

מאת דן מרגלית שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הא־רץ"). ישראל תיאלץ לוותר על האורניום המועשר שעמדה לר־כוש בארה״ב, אם לא תתחום עד מחצית 1975 על ההסכם לרכישת כור גרעיני אמריקאי — אמרו היום מקורות כאן.

פקידים בוואשינגטון הופתעו מ־החלטת ישראל שלא לממש כעת את האופציה לרכישת הכור. לדעתם ע־לול הדבר להביא להתעקשות מצ־רית שהספקה בכור האמריקאי ש־תרכוש יהיה פחות בוקשה וכן להי־קל בהתנגדות של הקונגרס לאשר את העיסקה.

לאחר שדובר הסטייט־דפרטמנט הודיע, כי ארה״ב מוכנה למו״מ נפ־רד על אספקת הכור הגרעיני, מצ־פים, כי משלחת מצרית תגיע בקרוב לכאן להמשיך במו״מ עם ארה״ב. נודע, כי במגעים עם וואשינגטון העלתה קהיר את הצהרת הנשיא ק־ציר על היכולת הגרעינית של יש־ראל, כהוכחה שיש צורך בפיקוח על הכור בדימונה — דבר שלו מת־נגדת ארה״ב לפי שעה.

פצצות בזוקה לעבר מנרה

מספר פצצות בזוקה ואש נק״ל נורו אמש סמוך לשעה 22.00 משטח לבנון לעבר קיבוץ מנרה — מוסר דובר צה״ל. לא היו נפגעים. הרבגה אש לעבר מקורות הירי.

מרכז או״ם, 18 (ע״צ). ב־61 קו־לות נגד 43 ו־31 נמנעים אישרה העצרת הכללית הקוראת לצפון קו־ריאה ולדרומה להמשיך בשיחותיהם לקראת איחוד שני חלקי קוריאה.

נציגי סין ובריה״מ התנגדו להח־לטה שלדעתם תאריך את נוכחות הכוחות האמריקאיים בדרום קוריאה ומעריכה מיכשולים בדרך לכינון שלום ואיחוד מהיר של קוריאה.

ואשינגטון דוחה שמועות על התערבות צבאית במזה״ת

וואשינגטון, 18 (ע״צ, צ״ר, יו־פי״ע). הדיבורים על אפשרות של התערבות צבאית אמריקאית במזה״ת כדי להבטיח את זרימת הנפט, הם כעשים בלתי־אחראים — אמר ה־יום דובר הבית־הלבן, רון נסן.

מר נסן הזכיר, שהנשיא פורד הכריז במסיבת עתונאים שלא ידוע לו דבר על תוכניות כאלה. כאשר נשאל, אם הוא מוציא מכלל אפ־שרות שימוש בכוח הנשק כדי ל־הגן על זרימת הנפט מן המזה״ת, השיב מר נסן, כי השאלה היא בל־תי־אחראית, כמוה כספקולציות ב־נושא זה.

עתון לבנוני: קהיר תקבל נשק רוסי רב

עוד לפני בואו של ברז׳נייב למצרים

בירות, 18 (ע״צ). מצרים עומדת לקבל מישלוחים גדולים של נשק סובייטי, זמן מה לפני הגיעו לקהיר של מזכיר המפלגה הקומוניסטית ה־סובייטית, ליאוניד ברז׳נייב — מו־סר העתון הלבנוני „אל־יום" ומציין, כי מישלוחים אלה יגיעו למצרים בהתאם להסכמים שנחתמו באחרונה בין נציגי שתי המדינות.

במקור מהימן נאמר, כי יש להניח שמצרים החלה כבר לקבל נשק מ־תוחכם, בעיקבות „ההודעה הערבי־גיפי הדיפלומטית".

העתון מצטט מקורות לבנוניים מ־היבנים, שאמרו, כי צבא לבנון קי־בל באחרונה נשק מתוחכם מצרפת. עוד יודע „אל־יום" לספר, כי בידי סוריה טילים המסוגלים לא בלבד לערוב לבטחון הערים הסוריות, אלא גם להלום בעומק ישראל.

„אל־יום" מציין, כי עתה מקיי־מות סוריה וירדן ועירק מגעים, ב־נסיון להפעיל מחדש את החזית המז־רחית.

העתון מצטט מקור פלסטיני, ש־אמר, כי המחבלים מכינים עתה פ־עולה שמטרתה להביא לשיחרור ה־ארכיבישוף קאפוצ׳י.

ג׳יקסון: הכחשת הקרמלין — מטעמי „הצלת הכבוד"

ריביקוף: חוק הסחר הוא חוק אמריקאי ולא רוסי

וואשינגטון, 18 (איפי, רצ״ר). הסנטור הנרי ג׳קסון אמר היום, כי הוא סבור שהכחשת הקרמלין בעניין העלייה פורסמה מטעמים של „הצלת הכבוד". הוא קרא לקונגרס להשלים במהירות את הפעולות הסופיות בקשר לחוק הסחר ולממשל קרא לגלות את המכתב המלא ואת הרקע של מכ־תב גרומיקו לד״ר קיסינג׳ר.

הסינאטור יעקב ג׳אביץ אמר, כי אינו סבור שהמדיניות הסובייטית משנה משהו וכי הוא בטוח שה־נשיא יכבד את הבטחתו שלא ייעשו שום ויתורים לסובייטים עד שירשו הגירה חופשית.

גם הסינאטור אברהם ריביקוף אמר, כי להודעה הסובייטית אין כל משמעות וכי ארה״ב תבטח את החוק הסחר לפי תנאיה, שכן הוא חוק אמריקאי ולא רוסי.

דעת אנשי הקונגרס מוצדקת התיאום של שני הבתים הדגה עתה בנוסח חוק הסחר היא, כי היקף ג׳יקסון ייכלל בנוסח וכי על בריה״מ לקבל את תנאי ה־חוק או לוותר על ההקלות בבכס. עיתוי ההודעה הסובייטית, 5 ימים בלבד אחרי שהסנאט אישר את הצעת החוק, הרגיז את הכ־רי הקונגרס. יו״ר ועדת התיאום, הסינאטור ראסל לונג, ביטל ב־מילים חריפות את ההודעה. גם אנשי הסטייט־דפרטמנט אינם מייחסים לה חשיבות רבה.

בעיקבות פירסום המכתב של ד״ר קיסינג׳ר עם שגריר בריה״מ אנטולי דוברינין, נמסר, כי דוברינין הבטיח לקיסינג׳ר, כי אין פירוש הדבר הורה כן ה־הבנה שהושגה בין שתי המעצ־מות.

שיחה נרגזת בין דיניץ וד״ר קיסינג׳ר

מאת שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הארץ"). שיחה נרגזת היתה אמש בהצגת בין ד״ר קיסינג׳ר לבין השגריר שמחה דיניץ והציר מרדכי שלו. בבית־הלבן, לאחר שהגב׳ מאיר יצאה מן השיחה עם הנשיא פורד.

תוכן השיחה לא ידוע, אולם היא נמשכה כ־30 דקות ובמהלכה נידאו המשתתפים המודי־סבר נרגזים. נר־אה, כי היו חילופי דברים בקשר ל־הערכת התגובות המצריות על הנצ־עות הישראליות. שלשום כבר נפגש דיניץ עם קיסינג׳ר (ראה גם ידיעה נפרדת) ולא כן הגבנע, כי השיחה אמש כתוצאה כללה כבר תשובות ראשונות של ירושלים על אותה שיחה משלשום, שנמשכה כשעתיים. נר־אה, כי השגריר דיניץ הסביר בי־אותה שיחה, שירושלים רואה את התגובה המצרית כנוקשה ומכבידה ביותר על הסיכוי לפתוח במו״מ.

השיחה הנז בתקיימה במעמד ה־חורה סודית.

האגאג, 18 (ע״צ). אש״ף פתח אתמול משרד בקובה.

טוקיו, 18 (יופי״ע). כבר כיוונת ערביות, ובראשן סעודיה, רכשו ב־שנה שעברה איגרות־חוב יפאניות בשווי 134 מיליון דולר.

קהיר לא מוכנה לשום ויתורים מדיניים לישראל

כל 1975 (שנת 1976 היא שנת בחי־רות בארה״ב וכך ניתן יהיה לגרור את ההסכם המעשי עד מחצית 1977).

השלב הבא במו״מ צריך לדעתה להיות „צבאי טהור ומזורז"

מאת שליח „הארץ" בארה״ב

וואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הא־רץ"). מצרים אינה מוכנה לשום ויתורים מדיניים לישראל בשלב הבא של המו״מ, שלדעתה צריך להיות צבאי טהור ומזורז — אמרו מקורות כאן לאחר שיחות ד״ר קי־סינג׳ר והשגריר דיניץ, שנמשכה שעתיים והפרסיה בשמורים בסוד.

עוד אמר קיסינג׳ר לדיניץ, כי אי־נו רואה את העמדה הקשוחה של מצרים כסופית. אין לצפות לתשד־בות מצריות כפיות לפני ביקור ברז׳נייב, והאמריקאים יכבישו עד אז בבירותיהם.

דיניץ הצביר לירושלים את המידע על השיחה, והתשובה בקהיה, ולא מן המנבע, כי לאחר תגובת הממשלה בישראל, ישוב וייפגש עם קיסינג׳ר עוד השבת.

העמדה המצרית הרשמית היא, ש־ישראל לא הגישה שום הצעות חד־שות שקהיר צריכה להשיב עליהן וה־צעת שר־החוץ יגאל אלון אינן ב־את בחשבון כבסיס למו״מ. במהלך השיחה, בה השתתף גם הציר מרדכי שלו והמזכירה לקשה, העלה השג־ריר דיניץ את עניין כוונות מצרים בעיקבות הצהרות שר־החוץ פאהמי. ד״ר קיסינג׳ר אמר, כי לאחר בדיקה של הנושא במצרים, נוכח לדעת כי דברי פאהמי אינם העמדה המצרית הרשמית ויש מקום להאמין, כי ניתן להמשיך בבירור. קיסינג׳ר גם קובל על הצהרות השרים הישראליים ר־פירסומים בעתונות הישראלית.

כמצרים גדולת סרק כאשר ייערך הכו״מ בז׳נבה, ניתן יהיה לשוות לו אופי מדיני, כאשר נקודת המוצא יהיה דיון על שיתוף אש״ף במגעים. מצרים דוחה לחלוטין את העמדה הישראלית הגורסת, כי עוכב הנסיגה תלוי באורך תקופת ההסכם. המצרים אומרים שישראל חייבת לסגת ואינה יכולה לדחות לשלבים מאוחרים את פיתרון הבעייה הפלסטינית. המצ־רים הדגישו, כי ההיה זו כעצת לה־בית, שהדיר והורה בקוקדה הפלס־תינית, וכי מאדאת עד לרצונה של ישראל שמצרים לא תחזור למגעל ההשפעה הסובייטי.

בידוע, כי לאחר שקיסינג׳ר אמר ל־אלון שאין סיכוי שמצרים תסכים להסדר שימשך יותר מ־16 חודשים. החל לדבר על עיקרון חדש שלפיו המו״מ וביצוע הנסיגה יימשכו לאורך

החלטה בעניין קפוצ׳י — לא לפני שינוי בעמדת הוותיקן

מאת יהודה ליטני, כופר „הארץ"

מקורות כמשלתיים מסרו אתמול, שכל עוד ימשיך הוותיקן במגינות הגינוי ההתנהגות עם הארכיבישוף ק־פוצ׳י, שנידון באחרונה ל־12 שנות מאסר, לא תענה ישראל לכל פנייה בעניינו.

נמסר, כי הודעת הוותיקן בעניין קפוצ׳י, בה מובעת הסתייגות כשפי־טתו בישראל, צוררה הקשות בקרב חוגים ממשלתיים בישראל ליצירת קשר בין העדות הנוצריות לבין השילטונות, בעיקר על רקע הה־מולד המתקרב. נמסר, שאם הוותיקן יפסיק את מסע הגינוי בעניין קפו־צ׳י, יהיה טעם להתחיל במגעים. ב־עניין זה עם גורמי כנסייה. נודע, כי בשכבות האחרונים לא התקיימו כל מגעים רשמיים בין הוותיקן לבין נציגי ישראל בנושא זה.

קהיר, 18 (ע״צ). הפטריארך הכים, ראש הכנסייה היוונית־אור־תודוכסית במזה״ת אמר, שקאפוצ׳י לא יגיש עירעור נגד גזר הדין.

„קאפוצ׳י סבור, שאין כל טעם בהגשת העירעור, כיון שגזר־הדין ממילא לא יבוטל" — אמר חכים. לדעת חכים, הורשע קאפוצ׳י „ב־ראש וראשונה בגלל הפטריוטיזם שלו ועמדתו האיתנה בשאלת יהד־ שלים".

קשה בעמדת המעסיקים נקשה על הסכם תוסה״י

...גישה עם שר־האוצר טענו המעסיקים ...ד תשלום חלק מתוסה״י באיגרות־חוב

...את כופר „הארץ"

...זה בעמדת המעסיקים לגרום למיפנה במו״מ על הסכם תוספת־היוקר — ...תברר כפגישה שקיימו המעסיקים בת״א עם שר האוצר רבינוביץ, ובה הד־...ל סירובם לשלם חלק כ־ היוקר באיגרות חוב (כ־200 ל״י במזומן).

...קים, שהופיעו במסגרת לשכ־...אם של הארגונים הכלכ־ ...ראשות מר כרק מוטביץ, ...תשלום חלק מהתוספת־היו־ גרות־חוב פירושו שהמדה על תביעות לתוספה שכר ...תשלום 200 ל״י כתוספת־ ...לי הדגות המיצביות ה־ ...יצא לדעתם לצימצום כל־ ...השפישה השכר (כבן, ל־ ...שכר הגבוה תשלום התוסה ...ל־200 ל״י באיגרות חוב). ...צב בעיקר בכנהלי העבו־ ...די לשמור על התפרסיות ...יגיעו הביעות שכר הד־ ...המעסיקים לא יוכלו לצמוד ...שר כוסבייק, יהיה הדובר ...בפגישה בת השפתיים, אבר המעסיקים כהגבדים גם ...ת התנאים הכילולים להוסי־ (תנאים סוציאליים והפ־ ...פנסיה ולביטוח הלאומי). ..., שתשלום כזה יאלץ את ...להעלות מחירים. בסיכום ...יין, כי המחלוקת בהפוקת ...ידי בתרות, אהת הסדירה ...ת היא התגבדות לשלם את ...הגילומים ובהלוקת מנויה ...שלה, והיא — התנגדות ...איגרות־חוב חלק מתוספת־

לאחר שמספר נציגי מעסיקים אחרים העלו טענה כלפי הבדי־ניות הכלכלית החדשה, הודיע שר־האוצר על התנגדותו לשתי ה־תביעות שהעלה מר מוטביץ. בהמ־שך דבריו אמר, שאנו נמצאים ב־פסק הדום וכי רבת הכוחדים ב־עיקבות המדיניות הכלכלית תרד ב־5%. השר גילה, כי המגמה להצ־גת מס עדיף מוסף לא בוטלה ד־היא חלק מן הרפורמה במיסוי.

...י קורא למלחמה „סיגנון חדש"

...18 (א.פי.). לדברי אל־...ין פרזני מצרי בלום, קרא „אל־אהרם" לערבים להדש ...מה בכל החזיתות, לרבות ...בון, „בכרם הפתיע אותנו ...טען, כי לשם השגת שלום ...צורך במלחמה נוספת „ב־ ...חדש".

...סקאלי רומז על „צעד חדש"

...פאריס, 18 (יו.פי.). שגריר ...בפאריס, ג׳ון סקאלי, רמז ה־ „צעד חדש של הפרדת כו־ ...ין ישראל למדינות ערבי ה־ ...במצב את הפוגיות הנוכחיות".

...סירב לגלות פרטים כל־ ...באומר, שאם ייעשה זאת, לא ...יעזור להגשת התמורות במזר־ ...קרוב.

...בה, 18 (ע״צ). בריה״מ שיג־ ...אל להלל לחיין מכאוזולוגי

הותקף אחד מבנייני בית־ההבראה בחניתה

המחבלים מנסים כוחם בפשיטות פגע וברח בספר

צה״ל פוצץ 6 בתים בכפר הלבנוני מג׳דל זון ★ נעצרו 2 לבנונים שסייעו למחבלים

מאת כופר הצבאי של „הארץ"

המחבלים החלו לנסות באחרונה כוחם בפשיטות להוך ישובים יש־ראליים שבקרבת הגבול. שתי ה־פעולות האחרונות שלהם בראש־הנקרה ואתר ליזם אתמול בחני־תה, שנכשלו כליל מבחינה צבא־אית, הן מיבית פעולה הידועה — פשיטת פגע וברח בחדירה לתוך ישוב ישראלי הסמוך לקו הגבול.

פעולות אלה מתבססות על הדליגה לסביבה כדי שאנשיהן יצליחו להסתבך בהסבדרך הירח ישפת לבנה. בראש־הנקרה הזהה כנראה למשק שפי כמבלים ואחד מהם הצליח להתגלות. בחניתה פעלה הייתה אחרת. בשני החדירים נבדיל בשרית סטוכית ב־יותר לגבול. בשל שכבבר נהגו ה־מחבלים להפציץ ישובים, להניח מיטי־ פצי נפץ ליד הבתים, או להשתלט על בני־ערובה, בבניה הם צהה לה־יות בתי־מלון יואבו אמיצאות אל בית הבניינים. אין הם בהסתברות פגיעה ומכונים בקרב פגע ומיד ל־אחר מכה האש, נסוגים בבהירות אל כעבר לגבול. שיטת פעולה זו מעמידה בפני המתיישבים בישובי הגבול בעיית הדעות. עליהם להי־דרך במהירות את התוקפים עוד לפ־ני שמגיעים כוחות צה״ל לעזרתם, ואף לשצבה יותר כדי לפגוע את נפר־גתם. יתם כך עליהם להיות כוננים ברוב בתאים. נראה, כי אזור המחבלים מתכוונים לשפר את שיטת פעולתם זו. בעת כלחמה ה־פתה נינו להפעיל שיטה פעולה דומה כאשר פשטו על כוחבי צה״ל בהפרצה־הירדן, אז נגרמו להם אבי־דות רבות ולבסוף ויתרו על בצוע נותהם.

התקיפה בחניתה

יהודה אריאל, כופר „הארץ" בג־ליל המערבי, מוסר:

חוליית המחבלים שהצליחה לחדור דרך גדר הגבול, הריפה אהבול קרוב לשעה 4 לפנות־בוקר את אחד מ־בנייני בית־ההבראה של משק חניתה ב־רד בזוקות, בנשק אוטומטי וב־רימונים. כיד לאחר שנפתחה אש מצד אנשי המשק לעבר המחבלים, הם נסוגו ושבו לבסיס בלבנון, דרך הגבול המזרחי כמה מאות מטר מ־מקום התקיפה.

בלילה הרמיסו כתות־הבית חמן ...מבדר הגבול נפרצה. על אף ה־ בשם ההורדני, התלו מיד בחיפושים נרהבים אחר החוליה. שעה ארוכה ...ננו עגל והאורה מתרגבות האלי־ הם הבניק כשם, כתהיד נבדה האורה. לרוב לשעה 4 נשמעו מספר הפוצצויות בחניתה. צעקות עוד ...רים שהיו בכוננות כמה שעות איתי ...רו את מקום הפיגוע באחד מבתי ...הבניינים של בית־ההבראה כליד מר ...ואת חניתה, בבית בו מתגוררים מתנדבים ומשתתפי אולפן לעברית ...בחריל.

באור זכן כבר פתחו כמספר צעי־רים בידי לעבר המחבלים, תוך זמן קצר הגיעו למשק יחידות צה״ל, ש־החלו בחיפושים שנמשכו עד 10.30 בבוקר בעת מורקים בית אחר בית כדי לוודא האם לא נשארו מחבלים במשק, בעת הנבקשה נערה הולדים

(הסוף בעמ׳ 2, טור 6)

כוזג האוויר

חלקית עד מעונן, עם מעב־...גים בלווים טפות גשמים.

בירות. התום: ירושלים ...נתליה, ת״א הנפה 8—16, ...ת 6—9, טבריה 10—14, ...ר 6—16, אילת 6—19, מצפה ...ב 20— כלנה.

מחר בהארץ ובמוסף השבועי

האם יש סיכוי להסדר חלקי נוסף? מאת א. שוייצר ומתי גולן
עמדותיו של רבין מאת שבתי טבת ויואל מרקוס
מיתקפה סובייטית בעולם מעורער מאת אליהו סלפטר
רפורמת המסים: סכנות הריפוי מאת שמעון אריאלי
המאבק על ממשלת הליכוד הלאומי מאת יהודית וינקלר
חוסיין עתה מאת עודד זראי
שיני החלב של המשמר האזרחי מאת אבי ולנגין

גולאג 2
פרק נוסף מספרו החדש של אלכסנדר סולז׳ניצין

סיפור ההצלחה של צייר שלטים מאת תמר מרוז
מה רע במדינה דמוקרטית חילונית? מאת הי״ב שולמית אלוני
מדורים סאטיריים מאת ב. מיכאל והיהין רוזנבלום

תרבות וספרות
על רחל איטן, על ההתאבדות בישראל, על קירל קוטלר ו־סמואל פיפס, ספרים הדשים, והמדורים הקבועים.

השתתף בחידון המדלים ושאר מוצבעי הפרסים של הארץ

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 1.50 ל״י

אתה שואף שעתיד משפחתך יהיה מובטח תמיד

אתה מעונין שילדיך יקבלו כל מה שאתה מתכנן עבורם

אתה רוצה לחיות על רמה נאותה גם אחרי צאתך לגימלאות

תל״ם - תכניתנו החדשה לביטוח משלים, תעזור לך להשיג זאת.

תל״ם - מיועדת למבוטחים בקרנות פנסיה מקיפה.
תל״ם - תשלים את הפנסיה שלך בעת פרישה ע״י סכום הוני צמוד.
תל״ם - תשלים את קיצבת הנכות ע״י תוספת פיצויים חדשיים צמודים.
תל״ם - תשלים את הקיצבה לאשה ע״י סכום ביטוח ניכר צמוד.
תל״ם - תשלים את הקיצבה לילדים ע״י קיצבה חדשית צמודה.

בקש פרטים נוספים או דאג שנציגך בועד העובדים יעשה זאת.

40 מגדל-בנין 1934-1974
בראש הביטוח בישראל

בעז לוטאל

هكذا من الأصل

صكنا من الاهل

סאדאת: אני מאמין עדיין בהסדר בדרכי שלום

מציע שהמעצמות יערבו לגבולות במזה"ת ✶ „נ. י. טיימס": סוריה נואשה מקיסינג'ר וחותרת לכינוס ועידת ז'נבה בהקדם

ניו־יורק, 18 (ע"צ). נשיא מצרים הצהיר אמש, כי הוא מאמין עדיין באפשרות של הסדר בדרכי שלום. בראיון ששודר ע"י רשת הטלוויזיה אי.בי.סי. אמר סאדאת, כי הוא מכיר בקיום מדינת־ישראל. הוא מציע שהמעצמות יערבו לגבולות במזה"ת.

הראיון הוקלט בשבוע שעבר ע"י הכתבים הווארד סמית ופיטר ג'נינגס. אמש שודרו רק קטעים קצרים מן הראיון.

סאדאת אמר, כי הוא עדיין נותן אמון מלא בקיסינג'ר. הוא ציין, כי שר־החוץ האמריקאי לא הפר מעולם את דיברתו. עוד אמר סאדאת כי מאז קיבל לידיו את כהונת נשיא ארה"ב, הוכיח הנשיא פורד שהוא ראוי לאמון.

כשנשאל סאדאת, אם הוא מוכן להכיר באורח רשמי בישראל, השיב, כי הוא מסכים להחלטה 242 של מועה"ב. מכאן ברור שהוא מצידו מכיר בעובדת קיומה של ישראל.

„הבה נעשה כמיטב יכולתנו כדי לשים קץ למעשי האיבה בין הערבים והישראלים הנמשכים זה כבר למעלה מ־26 שנה" — אמר סאדאת.

נשיא מצרים הצהיר, כי מצרים וסוריה אינן שוקלות התקפה על ישראל והוסיף, כי הוא מוכן אפילו לפנות לארה"ב, אל מעצמות־העל או אל מועה"ב, כדי לקבל ערובות להבטחת הגבולות המפרידים בין מדינות־ערב המדינה היהודית.

סוריה נואשה מקיסינג'ר

דמשק, 18 (שירות „ניו־יורק טיימס", מיוחד ל„הארץ"). סאדאת אינו שותף לאופטימיות הסורית, כי בז'נבה ניתן יהיה להשיג הסדר כולל במזה"ת, ללא הסכמים קודמים. לעומת זאת, סוריה נואשה מן התקוה, כי קיסינג'ר יצליח להסדיר נסיגה ישראלית מלאה מרמת־הגולן ובצידוד הסובייטים היא חותרת לכינוסה בהקדם של ועידת ז'נבה.

פקידי משרד־החוץ בדמשק אומרים, כי התסריט הסורי הוא השגת הסכם בז'נבה שיחייב את ישראל בסופו־של־דבר לסגת מכל השטחים שכבשה ב־1967. בגדה המערבית וברצועת עזה תקום, לפי העמדה הסורית, מדינה פלשתינית בהנהגת אש"ף. ירושלים המזרחית תהיה גם היא כפופה לשלטון ערבי, עם ערבות בין־לאומית שתבטיח גישה למקומות הקדושים.

לפי התסריט הסורי, תבוצע נסיגת ישראל בשטחים — בשלבים. רמת־הגולן תוחזר לפיקוח סורי מלא, אך דמשק מוכנה להשלים עם פירוז השטחים ותחת מינהל אזרחי.

בתמורה לכך יפסיקו מדינות־ערב את מצב הלוחמה שלהן עם ישראל. כינון היחסים הדיפלומטיים ויחסי המסחר יושג אז על בסיס של דו־קיום ושל מו"מ חד־צדדי בין ישראל ובין כל אחת ממדינות ערב. שאלות נוספות, כגון תביעת הפלשתינאים על רכוש בתחום ישראל, יועברו למגעים הדיפלומטיים.

ארה"ב סבורה, כי ועידת ז'נבה, אם תכונס, סופה לשקוע בקיפאון, אם לא תושג הבנה קודמת. הסובייטים רואים את ועידת ז'נבה כאמצעי להחזיר את השפעתם במזה"ת ובאחרונה קראו לסוריה ולמצרים להסתמך על ועידה זו ולא על הגישה של צעד אחר צעד שנוקט ד"ר קיסינג'ר.

מקורות דיפלומטיים מוסמכים מסרו על כך צייתו, כי לדעת סאדאת, יעניק לו הסכם כזה איזון בין ההשפעה האמריקאית להשפעה הרוסית במצרים, יענה על דרישותיו של סאדאת לשטחים הבאות ויעניק לקהיר שהות להתחזקות צבאית נוספת. הוא יחזק את עמדת סאדאת במצרים ויאפשר למצרים לקדם פרוייקטים הנפט של פתוח שימומנו בידי מדינות־נפט ערביות.

השגריר הרוסי בלבנון לערפאת: ישראל תתקוף

„הפעולה — בדרום לבנון, כצעד לקראת מלחמת־מנע נגד סוריה"

ביירות, 18 (פ"צ). שגריר ברית־המועצות בלבנון, אלכסנדר סולדאטוב, הודיע לערפאת בשבוע שעבר, כי ישראל עומדת לתקוף את דרום־לבנון, כצעד ראשון לקראת מלחמת־מנע נגד סוריה — מוסר היום השבועון „אל־צייאד".

לדברי העתון אמר סולדאטוב: „ישראל השלימה תוכנית התקפה בעד דרום־לבנון והיא תנסה לבצע גם פעולת־מנע נגד סוריה. ההכנות תבוצע בחג „אל־איזהה" (24 בדצמבר), או כמה ימים לפני כך".

לדברי השגריר, רוצה ישראל להשיג מטרה כפולה:

✶ לבחון את תוצאות מלחמת אוקטובר ולהחזיר על כנו את המצב ששרר לאחר מלחמת ששת הימים.

✶ להכשיל את המאמצים בעניין כינוס ועידת ז'נבה ולמנוע השתתפות אש"ף במו"מ.

ידיעות אלה פורסמו ע"י „אל־צייאד" תחת הכותרת „מלחמת אל־איזהה".

ראש ממשלת לבנון, ראשיד סולח, אמר אמש, שכל הידיעות המגיעות לבירות ערב, ובמיוחד לביירות, מוסרות על כוונת ישראל לפתוח במלחמה חמישית.

המחבלים מתכוננים לכל אפשרות

ביירות, 18 (פ"צ). סוכנות הידיעות הערבית מסרה, תוך הסתמכות על מקור פלשתינאי מוסמך, כי פיקוד המחבלים נקט ביומיים האחרונים בסידרת צעדים, כדי להתייצב „מול כל אפשרות", בעיקבות הידיעות שהגיעו מן השטחים הכבושים, לפיהן תבצע ישראל פעולה צבאית רחבת־ממדים נגד המחבלים.

בידיעות אלה נאמר, כי האלוף שרון הועמד בראש יחידה מיוחדת, שעליה הוטל „להשמיד" את כוחות ההתנגדות ולתקוף את בסיסיהם בכל מקום שהם נמצאים, בהתאם לתיאוריה של מכת־מנע, שבה דוגל שרון מאז ומתמיד.

סוכנות ידיעות זו מוסרת ממקורות דיפלומטיים ערביים, כי ישראל רוצה להניע את סוריה להגיש סיוע צבאי ללבנון ולמחבלים, דבר שיאפשר לה לפתוח בפעולה נגד כוחות צבא סוריה.

טור הליכוד

יום ה', ה' טבת תשל"ה
19 לדצמבר 1974

מוגש ע"י הליכוד ועל אחריותו. מען המערכת: הליכוד, ת.ד. 4361, ת"א

הנאחזים ברסן השלטון

אין אנו נוהגים, בדרך כלל, להתערב בנעשה במפלגות אחרות, אולם נדמה לנו שצודק החוג הרעיוני ע"ש דוד בן־גוריון במפלגת־העבודה כשהוא רואה בקבוצת „בכל־זאת מערך", שהשתלטה על מוסדות מפלגת־העבודה, „שלוחתה הרעיונית של „מוקד"". חוג בן־גוריון מוסיף ואומר ש„קבוצה תבוסתנית קטנה שהשתלטה על מוסדות המפלגה, תהפוך את כל מפלגת־העבודה לקבוצה שמאלנית, שולית בעם".

לא היינו מתייחסים לעובדות אלה — ואכן עובדות הן — אילולא החשש שההתפוררות ההולכת וגוברת של מפלגת־העבודה מחד, וההשתלטות עליה של גורמים שמאלניים ומפ"ם מאידך (ראה „קבוצת ה־15"), עלולות להמיט שואה על עם ישראל כולו. במשטר דמוקרטי חייב תהליך של התפוררות במפלגת־שלטון להביא לחילופי־ממשל — וכך יהיה בסופו של דבר גם בישראל; אולם בעטייה של המציאות הפוליטית־כלכלית המיוחדת במינה הקיימת אצלנו — וכאשר ראש הממשלה, מר רבין, מוכן להתפשר על כל עקרון ואינטרס חיוני למדינה, ובלבד שימשיך להחזיק באופן בלעדי ברסן השלטון, עלול הרקב הפנימי במפלגת־העבודה להביא לתוצאות הרות־אסון במישור הממלכתי.

אנו מאמינים שגם היום נמצאים במפלגת העבודה חברים טובים רבים המסתייגים באופן מוחלט מהקו של מוסדות תנועתם; בין אלה יש ודאי לא מעטים המתקוממים נגד העובדה שמר רבין משמש באחרונה כיסוי למערומי „בכל זאת מערך" הבלתי־ממלכתית. גישה זו של רבין, הוכחה פעם נוספת על־ידי יחסו השלילי לליכוד לאומי — הדרוש לנו בשעה קשה זו לקיומנו כעם.

תיקון בחוק מס שבח מקרקעין על דירות יחיד

אזרח המוכר את דירתו, שהיא בבחינת דירות יחיד, ובתמורתה רוכש דירה אחרת, חייב כיום בתשלום מס שבח מקרקעין, למעט דירה בגודל של 70 מ"ר. זאת מבלי להתחשב בעובדה שסכום התמורה, שאותה קיבל עבור דירתו שנמכרה, משמש לו לרכישת דירה אחרת, וברוב המקרים, על אף העובדה שהסכום אינו מספיק לכיסוי רכישתה של הדירה החדשה.

חוק זה כפי שהוא מבוצע כיום, יש בו משום הענשה כפולה של האזרח הסובל במיוחד מהשפעת האינפלציה על מחירי הדירות. במוכרו את דירתו הראשונה, משלם האזרח מס־שבח הנובע בעיקרו מההתייקרויות במשק, אשר הביאו כביכול להעלאת ערך ומחיר דירתו. מאידך, בפנותו לרכוש דירה חדשה, נענש האזרח שוב, מאחר והוא חייב לשלם מחירים שעלו בעשרות אחוזים בשנים האחרונות.

במדינות העולם המתוקנות נקבעו חוקים הפוטרים אדם שמכר את דירת־היחיד שברשותו, והמשתמש בתמורתה לרכישת דירה אחרת, מתשלום מס־שבח או מס־הון. חוקים אלו, לא זו בלבד שבאו למנוע עיוות, שכפי שנאמר לעיל מהווה הענשה כפולה, אלא על מנת לאפשר לאדם, עם גידול משפחתו, לעבור לדירה גדולה ומרווחת יותר. כמו כן מאפשר חוק זה ניידות של עובדים, דבר החסר במשק הישראלי והמביא, בהרבה מקרים, לכך שעובד נשאר, בגלל קשיי החלפת דירתו, צמוד למקום עבודתו, למרות שניתן בידו להשתלב במקום עבודה אחר, לתרום הרבה יותר במקצוע או בענף שבו הוא מועסק, ולהביא לו עצמו תנאי עבודה וקיום הוגנים וטובים יותר.

חבר סיעת הליכוד בכנסת הגיש הצעת חוק פרטית הבאה לפטור אזרח מתשלומי מס־שבח מקרקעין במקרים כאלה המצויינים לעיל. אם תתקבל הצעת החוק הפרטית בנדון, ייהנו ממנה רבים מאזרחי המדינה, לא יגרם נזק משמעותי להכנסות המדינה, יהיה בה משום ברכה רבה למשק המדינה ויתוקן עוול הפוגע באיש הקטן, אשר דירתו אינה משמשת לו כרכוש לצורכי ספקולציה, אלא כמכשיר להשגת תנאי חיים הוגנים.

מתנדב מאוסטרליה לאחר ההתקפה בחניתה

הלילה למדתי מה זה להיות בן העם היהודי

מאת יהודה אריאל כתב „הארץ"

לילות חניתה מסוף שנות ה־30 היו ידועים כלילות גבורה של חברי ההגנה. על לילות אלה ועל חניתה בכלל שרנו שירים שנים רבות. חניתה היתה מעוז בחוד בהרי גבול לבנון. ערביי הסביבה התנכלו תכופות לחניתה. ביום הפסקת־האש במלחמת השיחרור ירו הלבנונים 20 דקות אחר ההפסקה בתותחים על הבסיס ופגעו במגדל המים. פעם אחרת נורו קטיושות ופגעו פגזים בגבול הסמוך. אולם, חדירה לתוך המשק טרם ידעו בחניתה.

אתמול בבוקר סיפר המתנדב שמואל מאוסטרליה, שבא ללמוד עברית באולפן בחניתה: אמש לאחר גמר הצגת הסרט ראיתי מחלון חדרי הצגה שנייה. לאורך הגבול נורו יריות רבות. ראיתי את הכדורים הנותבים. זה היה מעניין מאוד. שכבתי לישון ולפתע פגז התפוצץ בקירבת מקום ושמשה נשברה בחדרי. התרגשתי מאוד. נעלתי את נעלי ורצתי החוצה. לקראתי באו חברי המשק עם נשקם הדרוך. הם שאלוני האם קרה לי דבר. בשקט וללא התרגשות שאלתי הדריכו אותי מה לעשות. גם במקומות אחרים במשק ראיתי, כי איש אינו מתרגש, למרות כבר היריות. לבי עדיין הלם בחוזקה. אז רק הבנתי את המשמעות האמיתית מה זה להיות בן העם היהודי. מעולם לא שמעתי יריות כה קרובות. לא האמנתי שאנשי חניתה הישראלים יקבלו התקפה על המשק בשקט כזה, כדבר מובן מאליו. עתה אני גם מבין את המשמעות להיות כאן בארץ. הדברים ממש הרגיעו אותי אחר מה שעבר עלי הלילה השקט הנסוך על אנשי המקום — ציין שמואל מאוסטרליה.

סובניארג פותח היום במו"מ עם המצרים

מקווה להשיג פשרה שתאפשר פתיחת הדו־שיח האירופי־ערבי ✶ נשיא איטליה לקהיר — היום

מאת אליהו מאיירי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 18 (מיוחד ל„הארץ"). שר־החוץ הצרפתי, ז'אן סובניארג, פותח ביום ה' (היום) בביקור רשמי בן 4 ימים בקהיר ומקווה להשיג פשרה שתאפשר לפתוח בדו־שיח האירופי־הערבי המוקפא על בסיס של מו"מ על פרוייקטים כלכליים. תקוותו היא, כי מו"מ מעין זה לא יצריך נוכחות מקיפים מטעם אש"ף, שלה מתנגדות רוב ממשלות השוק האירופי.

סובניארג ייוועד עם הנשיא סאדאת, שר־החוץ פאהמי ומזכיר הליגה הערבית, מחמוד ריאד. משקיפים סבורים, כי הנושאים הבדיניים יעמדו בראש סדר־היום וסובניארג ידווח למארחיו המצרים, בין השאר, על פגישת נשיא צרפת עם נשיא ארה"ב במרטיניק.

נמסר, כי צרפת מקווה לזכות בין השאר בחלק מן העבודות להנחת צינור הנפט מסואץ לים־התיכון, שמצרים החליטה להפקיד את ביצועו בידי חברה אמריקאית.

לדברי כתב ע.פ.י. בפריס מקווה סובניארג להשיג בקהיר פשרה לפיה יינתן לאש"ף מעמד של נספח או משקיף בדו־שיח האירופי־ערבי. כן יידון בהצעות צרפת לערוך כנס של המדינות המפיקות נפט והצורכות אותו.

גם נשיא איטליה עומד להגיע לקהיר ביום ה' (היום) לשיחות עם סאדאת, שייפתחו למחרתו.

סעודיה העבירה מיראז'ים למצרים

פריס, 18 (צ"ר). פקידים צרפתיים אמרו היום, כי הם יודעים שמטוסי מיראז' שנמכרו ע"י צרפת לסעודיה, הועברו למצרים.

כזכור, ביטלה צרפת סעיף האוסר על יצוא חוזר של נשק למדינות אחרות, בעיקבות ביטול האמברגו על אספקת נשק למזה"ת.

פקיד צרפתי אמר, שכל המדינות במזה"ת, ביניהן מצרים וישראל, יכולות עתה לרכוש נשק בצרפת.

ידוע, כי 3 מטוסי אימונים מדגם מיראז' 3־מבצעי־ידעום, המשמשים הראשון במיסגרת הזמנה סעודית ל־36 מטוסים, נמצאים כבר במצרים — הוסיפו הפקידים.

הפנטגון: מספר המומחים הרוסים בסוריה עולה על אלפיים

ואשינגטון, 18 (ע"צ). הפנטגון מסר, כי מספר המומחים הצבאיים הסובייטים בסוריה בוודאי עולה על אלפיים.

דובר הפנטגון, ויליאם בייצר, אמר היום, כי הידיעות ממקורות ישראליים, לפיהם חלק משלושת אלפים המומחים הצבאיים הסובייטים מוצב בסוללות טילי קרקע אוויר, אינן מדוייקות.

בייצר ציין, כי סוריה קיבלה מברית־המועצות כמויות גדולות מאוד של טנקים, טילים, מטוסים ומשוריינים מאז מלחמת אוקטובר. כאשר נשאל על הצהרות שר־הביטחון שמעון פרס בעניין כמות הציוד הצבאי שהוזרמה מבריה"מ לסוריה, אמר הדובר, כי אין בדעתו לחלוק בעניין זה על דברי השר הישראלי.

שגריר ירדן בביירות יתפטר ויישאר בלבנון

מאת יהודה ליטני, סופר „הארץ"

העתון המזרח־ירושלמי „אל־קודס" מסר אתמול, כי שגריר ירדן בלבנון, אכרם זעיתר, שהיה בעבר אחד מנאמני המופתי הח'אג' אמין אל־חוסייני, עומד להתפטר משירות החוץ הירדני ולהישאר בלבנון.

זעיתר, שהיה אחד ממארגני המרי הערבי בשנים 1936—9, ושימש כעוזרו הבכיר של המופתי עד למלחמת העצמאות, החליט אח"כ לשתף פעולה עם המשפחה ההאשמית, מתוך שסבר, כי ההאשמים יתרמו לרעיון הפאן־ערבי.

נראה, כי התפטרותו והחלטתו לא לחזור לירדן קשורה בהחלטת ועידת רבאט בעניין הקמת שלטון אש"ף בגדה המערבית.

העצרת קראה לאפשר לפליטים לחזור לעזה

„מדינות־ערב ותושבי השטחים שבכיבוש זכאים לפיצויים מישראל תמורת ניצול המשאבים"

מרכז האו"ם, 18 (ע"ר, יופ"ע ופ"צ). עצרת האו"ם קראה אמש לישראל להרשות לפליטים לחזור לבתיהם ברצועת עזה ולשים קץ להרס מחנות פליטים. הצעה זו אושרה ב־97 קולות נגד 5, נציגי 15 מדינות נמנעו.

העצרת האריכה את מנדט סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים עד למחצית 1978.

ב־106 קולות ללא התנגדות, כשנציגי ישראל, ברבאדוס ומלאווי נמנעים, קראה העצרת למדינות העולם לתרום לקרן סוכנות הסעד, כדי לכסות את הגירעון של הסוכנות.

החלטה אחרת קובעת שהמשכורות של עובדי סוכנות הסעד יכוסו מעתה מהתקציב הרגיל של האו"ם.

מנכ"ל סוכנות הסעד, סר ג'ון רני, הודיע, כי ב־1975 צפוי לסוכנות גירעון של כ־45 מיליון דולר. בגלל גירעון זה ייתכן שיהיה צורך לחסל בתי־ספר.

העצרת החליטה גם שמדינות־ערב ותושבי השטחים הנמצאים תחת כיבוש ישראלי זכאים לפיצויים מישראל תמורת ניצול המשאבים הטבעיים.

העצרת אישרה מחדש ב־99 קולות נגד 2 — ארה"ב וישראל — כשנציגי 32 מדינות נמנעים, את זכותן של מדינות־ערב ושל העמים ששטחם נכבש ע"י ישראל, לריבונות מלאה על כל המשאבים שבשטחים אלה.

ההחלטה קובעת, שכל הצעדים שננקטו ע"י ישראל, כדי לנצל את המשאבים האנושיים והטבעיים של השטחים הכבושים, הם „לא חוקיים".

נציג ישראל, יעקב דורון, אמר, כי ישראל דוחה מכל וכל את ההחלטה.

נציג מצרים, אחמד עיסמת עבדול מגיד, האשים את ישראל „ברדיפת תושבי השטחים ובשוד העושר באזור".

לאחר שישראל

(סוף מעמוד 1)

היום על ההפרה הסורית, אמר, כי ארה"ב מקיימת מעקב מדוקדק אחר הפרדת הכוחות ברמת־הגולן, אך סירב להתייחס לפרט הספציפי.

את ההפרה ברמת־הגולן וההפרה המצרית המחודשת, מייחסים המקורות לכוונה להחריף את המתיחות באזור, חרף דבריו המתונים של סאדאת בראיון הטלוויזיה ברשת אי.בי.סי. המקורות הדגישו, שלא מדובר בהפרה מצרית מקרית, כפי שהוצג הדבר לפני כחודש כאשר המצרים הכניסו טנקים לאזור האסור, אלא כאמצעי לחץ על ארה"ב. באו"ם נמסר, כי מפקד הכוח של המשקיפים של או"ם ברמת־הגולן דרש מן הסורים לסלק את הטנקים העודפים.

ואשינגטון, 18 (אי.פי.). פקידים אמריקאים נמנעו היום מלפרסם את תוצאות הביון האווירי של ארה"ב ברמת־הגולן, בציינם, כי מדיניותם היא למסור מידע זה רק למדינות הנוגעות בדבר ולאו"ם.

דובר הסטייט־דיפרטמנט, רוברט אנדרסון, סירב לענות לשאלות בדבר טענות ישראל על הפרות הסכם ההפרדה ע"י סוריה. הוא הדגיש, כי שתי המדינות הסכימו לפני כמה חודשים שלא להביא ממצאי ביון לידיעת הציבור.

אנדרסון אמר, כי הוא בטוח שד"ר קיסינג'ר דיווח לקונגרס על טיסות־הביון של ארה"ב.

אושר חוק סיוע החוץ בארה"ב

ואשינגטון, 18, (צ"ר). שני בתי הקונגרס אישרו היום והעבירו לנשיא פורד לחתימה את חוק סיוע החוץ בסך 2.69 מיליארד דולר ואיפשרו ע"פ הגרסה הסופית של החוק להאריך את הסיוע הצבאי לטורקיה עד פברואר.

החוק אושר היום אחה"צ בבית־הנבחרים ב־209 קולות נגד 189. הסינאט אישר את הצעת־החוק אמש.

מוסקבה מכחישה

(סוף מעמוד 1)

תבוצענה התחייבויות מצד בריה"מ בעניין תהליך עזיבת אזרחים סובייטיים לארצות אחרות. הועלו אף מספרים כמוזיים בעניין מימדי ההגירה ומדובר על עליה משוערת במספר המהגרים בהשוואה לשנים קודמות. „אנו דוחים בתוקף כל פירוש מסוג זה" — נאמר במכתבו של גרומיקו.

גרומיקו אינו מזכיר במכתבו את חילופי המכתבים בין הסינאטור ג'קסון לבין ד"ר קיסינג'ר בעניין העלייה היהודית מבריה"מ ואומר רק, כי הוא מגיב על „פירסום בארה"ב, הידוע לד"ר קיסינג'ר והנוגע ליציאתם מבריה"מ של מס' מסוים של אזרחים סובייטיים".

גרומיקו כותב במכתבו, כי המסמכים הנזכרים, לרבות חילופי המכתבים בין קיסינג'ר וג'קסון, יוצרים תמונה מעוותת על עמדת בריה"מ ועל מה שהיא אמרה בעניין זה לאמריקאים.

(א. פ.). במשרד השגריר ויליאם אבארלי, העומד לייצג את ארה"ב במו"מ עם הארצות שאתן היא סוחרת בתוקף חוק הסחר החדש, נתקבלה הודעת בריה"מ בתדהמה. דובר של אבארלי אמר, כי התגובה הרוסית „לא תיאמן", אך נמנע מתגובה רשמית.

ואשינגטון הופתעה

מאת שליח „הארץ" בארה"ב

ואשינגטון, 18 (מיוחד ל„הארץ"). ואשינגטון הופתעה הלילה מהודעת גרומיקו נגד חוק הסחר. ההנחה היתה, כי בריה"מ לא תגיב על ההתחייבויות של ד"ר קיסינג'ר שלפיהן הבטחת הגירת יהודים מרוסיה וכו' תראה בכך עניין אמריקאי פנימי. הלילה סברו גורמים אמריקאים, כי תגובת גרומיקו איננה נגד חוק הסחר, אלא תשובה להודעת סאמי ששנועדה להרגיע את המצרים מפני גלי העלייה היהודית לישראל.

ארה"ב תצהיר שהיא ערה

(סוף מעמוד 1)

ריקאיות המוכרות נשק לישראל, כי אין חשש שבשנה הבאה תיפסק ישראל ללא אספקה ביטחונית וללא תקציב לרכישה. החברות לא יחששו על כן לחתום עם ישראל על הסכמים שמועדי התשלום יהיו בשנים הבאות.

הסדר זה יבוא במקום התכנית המקורית להקצבת לישראל 4,5 מיליארד דולרים לשנים אחדות שלדעת ידידי ישראל בקונגרס עלולה היתה לעורר התנגדות בדעת־הקהל האמריקאית שאינה מסוגלת להבחין בין „הקצאה" ל„הקצבה". הצהרת הכוונות הזו תועיל לישראל בתמורה על הסכמתה לוותר על בקשה הקודמת בסך 4,5 מיליארד דולרים.

ידידי ישראל בקונגרס הסבירו, כי ההחלטה להפחית את הסיוע לישראל מ־679 ל־664 מיליוני דולרים לשנה זו נבעה מלחץ ועדת ההקצבות של הקונגרס לקצץ בסיוע החוץ לכל המדינות. לגבי אלה שתמהו מדוע לא קוצץ הסיוע למצרים, הוסבר, כי המצרים קיבלו בס"ה 250 מיליוני דולרים, בדיוק מה שביקש הממשל ואילו ישראל קיבלה 289 מיליונים, יותר מכפי שביקש הממשל בשבילה.

עם סגירת הגליון נמסר: ישראל תקבל במיסגרת „החלטה בתמיכת הקונגרס" 510 מיליוני דולרים, עד ששני בתי־הנבחרים יספיקו לאשר סופית את חוק סיוע־החוץ שהתקבל אתמול ושבמיסגרתו היא תקבל 664 מיליוני דולרים. בהמשך לכך שהקונגרס פעלו היום לשינוי כוונת הממשל להעביר החלטה כללית בשיעור 510 מיליוני דולרים בלבד, שיעור שאותו תקבל לפי שעה גם מצרים, במיסגרת ההחלטה המשמשת.

510 מיליוני הדולרים כוללים 150 מיליוני דולרים סיוע רגיל, 50 מיליון דולרים על המבנן הכנה שעברה, 10 מיליונים לקליטת עולי ברית־המועצות ו־300 מיליונים סיוע אשראי צבאי.

מילווה למימון 7 עגורנים

ואשינגטון, 18 (צ"ר). הבנק האמריקאי ליצוא ויבוא הודיע אתמול על מילווה בסך 4,280,000 דולר לישראל, כדי לסייע לה ברכישת 7 עגורנים במחיר 10,700,000 דולר.

רשות הנמלים הישראלית עומדת להפעיל עגורנים אלה לפריקה והטענת מכולות בנמלי חיפה ואשדוד.

המילווה יוחזר בשנה תשלומים חצי־שנתיים יחד עם ריבית שנתית של 7,5 אחוז.

בון לא התנגדה לפגישת שרדר עם ערפאת

„מגע התחלתי בין בון ואש"ף"

מאת צ'ארלס ייגר, סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 18 (מיוחד ל„הארץ"). ממשלת בון קיבלה דיווח מלא על הפגישה בדמשק בין ד"ר גרהרד שרדר, יו"ר ועדת־החוץ של הבונדסטאג, לבין מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת — הודיע היום דובר ממשלת גרמניה המערבית.

נראה, כי ממשלת בון לא הביעה התנגדות לפגישה שנערכה ביום ג' ומצפה לדיווח מלא על תוכנה עם שובו של שרדר לבון ביום ה' (היום).

שיחות שרדר עם ערפאת מהוות למעשה מגע התחלתי בין בון ואש"ף, המעמיד את גרמניה בשורה אחת עם צרפת, אף כי בון אינה מודה בכך בגלוי. גרמניה המערבית מעוניינת, כי יושג בהקדם הסדר במזה"ת, כדי להבטיח את אספקת הנפט שלה מסעודיה ומלוב, שבה תלוי קיומה הכלכלי. אף־על־פי שרשמית היא עומדת על הענקת גבולות בטוחים לישראל כחלק מהסדר כלשהו, מעמיקה באחרונה בון צדיפות גוברת להשגת פיתרון לבעייה הפלשתינית ולנסיגה ישראלית מן השטחים המוחזקים.

ד"ר שרדר הכריז היום, כי פגישתו עם ערפאת היתה נחוצה כדי לשמוע את השקפות כל הצדדים על המזה"ת.

הוועד המרכזי של יהודי גרמניה מיחה על הפגישה באוזני שר־החוץ גנשר, והמפלגה הנוצרית־דמוקרטית שהיא מפלגתו של שרדר. הפגישה העמידה במבוכה את המפלגה, שהתנגדה להופעת ערפאת באו"ם, לתמיכת ממשלת בון בעניין הפלשתיני ולתביעת ממשלת בון לנסיגת ישראל מהשטחים.

עניין הפגישה יועלה ביום ה' (היום) בפרלמנט של גרמניה המערבית ביוזמת ציר סוציאל־דמוקרטי. העתונות המערב גרמנית כותבת בחלקה הגדול ביקורת על הפגישה. שגרירות ישראל בבון הביעה צער על הפגישה וקבעה כי היא לא תסייע לקידום מאמצי השלום במזה"ת.

(ע"צ). ראש הממשלה יצחק רבין יבקר בגרמניה המערבית כנראה בקיץ הבא, בתוקף הזמנה שנמסרה ביוני 1973 לראש הממשלה דאז הגברת גולדה מאיר — מוסר „די־וולט". לפני בואו של רבין יבקר בבון שר החוץ יגאל אלון.

איגרת של קיסינג'ר לשר־החוץ הלבנוני

ביירות, 18 (ע"צ ויופ"ע). ארה"ב מוסיפות לראות כדבר חיוני את שמירת ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית של לבנון — הבטיח שר־החוץ האמריקאי באיגרת שנמסרה היום לעמיתו הלבנוני פיליפ טקלה.

העתון הלבנוני „ל'אוריין לה ז'ור" מוסר היום, שקיסינג'ר יערוך סיור נוסף במזה"ת במחצית הראשונה של ינואר.

לדברי העתון, יבקר ד"ר קיסינג'ר הפעם גם בלבנון. העתון מציין, כי שר־החוץ האמריקאי ישתדל לפעול למען נורמליזציה של היחסים עם לבנון, אשר הורעו בעיקבות „קבלת־הפנים הבלתי־מנומסת" שנערכה למשלחת הלבנונית בראשות הנשיא סלימאן פרנג'ייה, שבה שהגיעה לניו־יורק.

ביירות, 18 (יופ"ע). נשיא לבנון אמר היום, כי הולך וגובר האופטימיזם לגבי סיכויי הסדר שלום במזה"ת ותחילה של מלחמה חדשה הלך ונתרחק.

בגין מגיב: רבין אינו נכס למפלגתו

(ע). „ראש הממשלה אמר, שאני נכס של מפלגת־העבודה. צר לי, שאני לא יכול להחזיר לו את המחמאה. אני לא חושב, שהוא נכס למפלגת־העבודה. אבל העיקר הוא, האם הוא נכס למדינה" — אמר אמש ח"כ מ. בגין בהגיבו על דברי ראש הממשלה עליו, בראיון ברדיו.

„במשך 6 החודשים של כהונתו, הוכיח מר רבין, שהוא אינו יכול להיות ראש ממשלה, ובוודאי לא בזמנים קשים. אני סבור, שהוא הוכיח בתקופת זמן קצרה, שאין הוא שוקל כהלכה את הצהרותיו" — אמר מר בגין.

„מר רבין אמר, שאני מעריך יותר מלה מאשר מעשה. מבחינה היסטורית, אם לא ארכיאולוגית, אני יכול להזכיר לו, שכאשר הוא היה עדיין נער, חברי ואני עסקנו במעשים, ובתנאים לא־קלים, למען שיחרור עמנו".

פרס: קהיר רוצה נסיגת ישראל — בלי תמורה

(ליע). מצרים רומזת על הצעות, אותן כבר הציגה בעבר, לפני הסכם ההפרדה, ועכשיו היא מבקשת ללחוץ לביצוע שלהן תמורת לא־כלום — אמר אתמול שר־הביטחון שמעון פרס, בהרצאתו בכינוס מחוז המושבים של תנועת העבודה.

בדברו על פעולות הטרור נגד ישראל, אמר מר פרס, כי אפשר לצפות להחרפת הטרור, בשל הגברת התחרות בין אירגוני הטרור השונים וכתוצאה מן הציוד שהם מקבלים בעולם הערבי.

בתשובה לשאלה ציין שר־הביטחון, שישראל לא תתייחס בשוויון נפש לאיומי ארצות ערב רחוקות לשלוח כוחות „צבא גבולה" — המחבבים שאין [illegible] להחשש כתגובה ישראלית.

שר־הביטחון ציין את המאמצים להעמיק את הייצור הביטחוני ולחזק את כוחו של צה"ל, כדי להבטיח יחסי הכוחות הקיימים של 1 ל־3 בין ישראל וצבאות ערב.

לנדאו: הדיווח של אלון הופיע כבר ב„הארץ"

חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת לא היו שבעי־רצון מלשום מרכת הידיעה שמסר להם שר־החוץ, יגאל אלון, על ביקורו בוואשינגטון.

ח"כ חיים לנדאו (ליכוד), ישב מול שר־החוץ כשגליון „הארץ" — ובו הידיעה המדינית של מתי גולן — פרוש לפניו בהפגנתיות. לאחר כל הצהרה של שר־החוץ, סימן מר לנדאו באצבע בעתון כדי להמחיש בכך, שדברי מר אלון כבר הופיעו אותו בוקר ב„הארץ". חברי הוועדה ליוו פעולה זו בחיוכים. בתום סקירת שר־החוץ הצטרפו חברים אחרים בוועדה להערכה, כי לא חודש דבר בהודעה לידיעה המדינית ב„הארץ".

המחבלים מנסים כוחם

(סוף מעמוד 1)

למיקלטים ואילו המתנדבים פונו לבית־ההבראה.

גם הפעם נסגר המשק לכל הבאים, בכללם עתונאים, בפקודת אלוף פיקוד הצפון. כשהגעתי לחדר האוכל מסרה המזכירה דהורה, שאיש לא נפגע. הנזק בבית שנפגע הוא מועט. מיפעל המתכת של חניתה הושבת אתמול, כיוון שכל הגברים במשק היו עסוקים באבטחה ובחיפושים והפועלים מבחוץ לא ניתן להיכנס למקום. הילדים לא יצאו ללימודים וכל ענפי המשק הושבתו עד הצהרים.

בבית הנפגע בן שתי הקומות מצאתי את המתנדבים שכל שיחתם היתה על מה שעבר עליהם בלילה. לפי זה מתברר שהמחבלים ירו [illegible] פגזי בזוקה במקום רבבם [illegible] הזאדי שב„גן עדן האבודה" של הנהר (הפארק שהמשק כיפה במשך שנים). המפריד בין המשק ובין הגבול. פגז אחד חדר לחדר הבית בקומה השנייה, אולם המתנדבות לא נפגעו. אחת המתנדבות עדיין היתה נתונה בהלם קל. היא נכנסה כלמבור את שנה, לכל יקאגו לפלוגה בביתה בחיל. מבצבת הבזוקות נופצו כמה שמשות בבניינים אחרים. כיוד אחד ידי הבזוקות הכל"ל בכפר ריכוב־דו הנורו יריות בנשק אוטומטי. כאחד הבתים המבוכים נפגעה אש ע"י צעירי המקום, כהם בגרעין של התארגנות. כפבוד שעה קלה פונו כל המתנדבים מן הבית. מהלון הבית בו גרים המתנדבים אפשר היה לראות את מקום רבבם של המחבלים בסבך של יער נבוך, שב נגלו מתמגנות של רובי קלצ'ניקוב, ניצרות ריפמי־יד וכן גרוזן לפריצה דלתות.

חברי המשק מכירו שלרגל המבכנות באזור היו רוב כצעה הלילה מספר רב של שומרים בחוץ. ההתארגנות היתה מידית ושים בהלה לא היתה במשק. ההפרעה היהודית היו, שלא יכלו לצאת לעבודה ובבוקר לא הסכו בחדר־האוכל לארוחת־הבוקר.

פיצוץ בתי־המחבלים בכפר הלבנוני

(צ). כוחות צה"ל חדרו ביום ג' בלילה לכפר מג'דל זון, הנמצא מעבר לגבול לבנון. כוחותינו פיצצו בכפר 6 בתים, אשר לפי המודיע שימשו כבסיסי־הבלה [illegible] כשמהם יצאו המחבלים לפעולות הבלה בתחומי הגליל המערבי.

הכפר נמצא 8 ק"מ מעבר לגבול, בקו שכול קיבוץ אדמית. הכוח הפושט לא נתקל בהתנגדות, פרט לאש בודדת שנורתה בסיום הפעולה. אולם, איש לא נפגע, ולפנות־בוקר חזר הכוח בשלום לשטח ישראל.

דובר צה"ל מסר, כי שבעת הבתים שפוצצו היו בשימוש המחבלים. הידוע כפר ידוע בשיתוף הפעולה שלו עם המחבלים. לפני כמספר שבועות פוצץ כבר צה"ל את אחד הבתים. שבעים מתושבי הבתים הללו, אחמד אל זין, בן 23, ועלי פאקיה, בן 25, נעצרו לחקירה והועברו לישראל.

ארבעה חללים שכוחים בשחרורם

ביירות, 18 (יופ"ע). ע[illegible]

מקומות בחדשות

מג'דל זון — הכפר שבו פעל צה"ל

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

אור ליום אתמול פקדה יחידת צה"ל את הכפר הלבנוני מג'דל זון ופיצצה שם שבעה בתים ששימשו את המחבלים. זו הפעולה השנייה תוך חודש וחצי באותו הכפר. ביום שני ה־4 בנובמבר פשט כוח צה"ל באותו הכפר ופוצץ את ביתו של המוכתר שהיה משתף פעולה פעיל עם המחבלים.

מג'דל זון שוכן על שלוחת הר בגובה 375 מטר מעל פני הים, מעל מבוקי ואדי, במרחק 6 ק"מ מגבול ישראל ו־8 ק"מ מצפון לקבוץ אדמית. מצפון מזרח לכפר על ראש השלוחה נמצאים חורבות מבורות בור דיים המשמשים את המחבלים. בפעולה אור ליום אתמול נהרסו באותה השכונה המרוחקת כמה מבתי המחבלים.

מג'דל זון מזוהה עם מגדל־דיין (דיק) המוזכר בבראשית רבה (צ"ח י"א) בדרשה על הפסוק — „זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניות וירכתו על צידון" — מרחיקים תחומו על גבולו של זבולון עד צפת, דבר אלעזר אמר, זבוד הגליל (בזהה היום בגליל העליון —י.א.). רבי יהודה אמר, מגדל דיין. ישעיהו פרס כותב, שבקרבת המקום מצויה התאליה עם שרידי בכורה עתיקה, הודעות של בקדם או בניין צבורי אחר ובית־קברות. הקדים שרים סבורים, שתל ארבעה הוא מקור של מגדל דיי הקדום, היא מג'דל זון של היום.

נשיא המדינה ורעייתו בהצגת „גמר חברבורות"

מאת סופרת „הארץ" לענייני אמנות

נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר ורעייתו ביקרו בשבת שעבר בהצגה „גמר הברבורות" של התיאטרון העירוני חיפה.

מחזהו זה של יעקב שבתאי מוצג בימי התל־אביב [illegible] המשתתפים בו, בין השאר, אילן דר, שמואל וולף, יוסי ידין והאח"ב.

„גמר הברבורות", שבביים בידי יהודה קוסלר, נבחר גם להופיע בפני כנסים של מבקרי התיאטרון העולמי.

גרשון נדיבי

חייל צה"ל, ממשואות־יצחק

נעלם ביום רביעי, 11.12.74 בבוקר בעת טיול באזור עין־גדי.

תיאור תאורו: הגיל — בן 19; גובה — 165 ס"מ; צבע השער — חום; פנים מנומשות, חבש כיפה, או כובע־גרב האקי, נראה לאחרונה לבוש מכנסיים אפורים ארוכים, חולצת פלגל חומה משובצת, סוודר אפור עם רוכסן ומעיל קצר בצבע כחול־כהה, נעל נעליים צבאיות גבוהות בצבע שחור. נשא עמו תרמיל־צד האקי, וכן בגדי צה"ל. ייתכן שהחליף את בגדיו האזרחיים למדי צה"ל, לעתים מרכיב משקפיים.

כל היודע על מקום־הימצאו, או שראהו לאחרונה לאחר יום רביעי 11.12.74 בבוקר, מתבקש להתקשר מיד להתנת המשטרה האזרחית או הצבאית הקרובה.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו ואחינו היקר

אלברט קומר ב"ר מאיר

מיאסי — רומניה — גבעתיים

ההלויה תצא היום, יום חמישי, ה' טבת תשל"ה (19.12.74) בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה ת"א, לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
אשתו: גבי
בתו וחתנו: מיכאלה וגדעון פרמינג
בתו: רוזמרי
אחיו, אחיותיו וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל

ראש משפחתנו ועטרת ראשנו

אגרונום אפרים בן חיים יוסף לוריה

מקרימפול — ליטא
איננו

השרויים באבל כבד:
רעיתו: אהובה (לובא)
בנותיו: רות ופרץ ססלר
יוספה ושלמה רבינא
ירדנה ויצחק כהן
אחיו: אברהם ויצחק לוריה
אחיותיו: זהבה, חוה ושולמית ומשפחותיהם ביוהנסבורג, דרום אפריקה
הנכדים והנכדות
ומשפחות: לוריה, ססלר, רבינא, כהן, גזיו ילין, מס, בארץ ובחו"ל

על מועד ההלויה שתערך מחר להודיע בטלפון 754323

בצער עמוק הננו מודיעים על מותה של
אשתי, אמי וסבתנו
האהובה היקרה, אצילת הרוח וטהרת הלב

חנה ירוסלבסקי

לבית קרביצקי

ההלויה תצא מחר, יום ששי ו' טבת תשל"ה, 20.12.74 בשעה 12.00 בצהרים, מבית החולים אסותא, רח' ז'בוטינסקי 60 ת"א, תעבור ליד בית המנוחה רח' ז'בוטינסקי 132 רמת גן בדרך אל בית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
בעלה: יעקב ירוסלבסקי
בתה: רבקה ירוסלבסקי—קריני
נכדיה: שמואל (ג'יג'י), אורלי ואמי
ושאר בני המשפחה

אנו מביעים צער עמוק
ומשתתפים באבל המשפחה
על מותו של

יעקב מ. גרי

חמי טבריה
מלון גני־חמו

אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
על מותו של

יעקב מ. גרי

מגדל־בנין חברה לביטוח בע

הוועדה המרכזית תדון בדו"ח חדש על העלמות־מס

ברוך נאדל טוען: תשלומי המס נמוכים ב־15 מיליארד לשנה מהסכום שיש לגבות

מאת אליעזר לוין, כתב „הארץ" לענייני כלכלה

„גביית מס הכנסה צריכה לא קי־בלה לידיה את הדו"ח של מר ברוך נאדל (מ., "דיעות אחרונות") על העלמות מס, וכאשר יגיע לידינו — נעיין בו" — אמר אתמול דובר מינהל הכנסות המדינה, מר דוד כהן־חיים. מר נאדל שלח למזכיר ההסתדרות בסוף השבוע שעבר דו"ח בן 70 עמוד על העלמות מס בישראל בשנים האחרונות.

חבר הוועדה המרכזית, מר שמואל בהם, שמונה על ידי מר משל לטפל בדו"ח ובהשלכותיו, מסר אתמול כי ועדת המיסוי של ההסתדרות כבר החלה לדון בדו"ח, וכי הוועדה המרכזית תדון בו תוך שבועיים־שלושה. מר בהם אמר כי בדיקות ראשונות של כלכלני ההסתדרות העלו כי נתוני הדו"ח קרובים למדי למציאות, וגם מידע פנימי של מס הכנסה, שהגיע לידי מר בהם, מאשר את עיקרי הדברים. מר בהם היה רוצה כי הדו"ח ישמש בסיס לגיבוש הצעות ותביעות של ההסתדרות לממשלה, כאשר יחל המו"מ על הסכמי השכר ועל עיקור הצמדת היוקר. מר בהם יציע שההסתדרות תתנה את נכונותה לבדוק על הסכמים בכך שהממשלה תנקוט צעדים לגביית מס אמת.

בדו"ח שלו טוען מר נאדל כי 200,000 מפרנסים בארץ אינם משל־מים כלל מס הכנסה, ביניהם בעלי מלאכה, עובדים בבתי מלאכה, רוכ־לים, בתוכם בכל הסוגים ועצמ־איים רבים. הוא אומר כי לדעתו שילמו בארץ בשנה שעברה מס הכנסה ב־15 מיליארד ל"י פחות מכפי שהיה צריך לשלם, וזאת בגלל שומות נמוכות באורח מלאכותי של עובדי מס הכנסה. דובר מינהל הכנסות דחה אתמול את הטענה על הסכום של 15 מיליארד ואמר כי אם נכון נתון זה היה יוצא שכלל המסים במדינה גבוהים יותר מההכנסה הלאומית, מה שכמובן לא יתכן. מר נאדל מצביע בתוכניתו על מספר ענפים, כגון יהלומנים, בעלי מרפאות וקבלני בניה, המשלמים מס הכנסה לפי שומות נמוכות מאד בהשוואה להכנסות האמיתיות שלהם. כן הוא מציין כי 500 קבלני עפר קיבלו ממשרד הבטחון יותר ממיליארד ל"י בעד בניית קו בר־לב, אולם משרד הבטחון סרב למסור את הפרטים למשרד האוצר, ובשל כך שילמו הקבלנים מסים נמוכים ביותר, כאילו היתה הכנסתם רק כ־20 אלף ל"י לשנה לכל אחד.

עוד אומר מר נאדל כי מס הכנסה הפסיק לערוך את הדו"חות על ה־שומות השנתיות של ענפים שונים במשק החל מ־1969, לאחר שהעתקי כמה דו"חות כאלה הגיעו לידיו.

דובר מינהל ההכנסות דוחה גם טע־נה זו ואמר כי במחשב מצויים נתו־נים לגבי כל ענף, ואפשר לקבלם בלחיצת כפתור.

„הכלכלה השחורה השתלטה על המדינה ומנהלת את עסקיה עם צע־כה" — טוען מר נאדל בתוכניתו. הוא אומר כי עסקות גדולות נעשות רק בתה"צלים ולא בשיקים, ולדוגמה הוא מספר כי מנהל בית הארחה בקיבוץ סיפר לו שמזה ארבע שנים אין משל־מים אצלו בשיקים, ויש אפילו הנר־שמים שלא בשמם.

ייסגר רבל — צמצום בייצור בפרסטון

מאת כופר „הארץ" לענייני כלכלה

פרסטון, כמחית הצמר הגדולה ב־ארץ (10,000 פלחים) צימצמה את ייצורה באחרונה במידה ניכרת, בשל הקשיים בשיווק בארץ ובחו"ל. מנהל פרסטון, מר רבינסקי, אמר אמש כי אין כוונה לפטר את העובדים, וכי הצמצום בהיקף הייצור מגיע לכ־10%. פדיון המטווייה נבוך למדי והיא מייצרת עתה רק כמות חוטים ליום, בעבודה של קצת יותר ממש־מרת אחת.

מפעל השוקולד המעסיקים רבל ברמת גן ייסגר ב־31 בדצמבר, ל־אחר 35 שנות קיום. 25 העובדים יפו־טרו. בעלי המפעל אומרים כי ה־מפעל נסגר בשל ירידה תלולה ב־מכירות מוצריו בתקופה האחרונה.

פקודת־מעצר לחשוד ברצח בורוכובסקי

(ע). חשוד בהשתתפות ברצח סט־פן בורוכובסקי הובא אתמול לבית משפט השלום בחיפה, שם הוצאה נג־דו פקודת מעצר ל־15 יום. החשוד הוא אברהם ברגיג (20), מרמת־גן. בורוכובסקי, בעל קונדיטוריה, נר־צח בשוד בחודש שעבר ברמת־גן. נציג המשטרה, מפקח יהודה אמר־ראי, טען לפני השופט עמוס זמיר, כי העצור הוא שתיכנן את שדידתו של בעל הקונדיטוריה, אשר מצא את מותו בעקבות זאת.

הוקר סען, כי עצור אחר בפר־שה, הנריך מצגר, מסר עדות מפורטת וקשר את שמו של החשוד למעשה הרצח.

✶ משטרת תל אביב עצרה חשוד בקשר לשוד מלטשת יהלומי נבע, שבוצע שלשום בערב בתל־אביב. ה־חשוד טוען כי אין לו כל קשר למק־רה.

„קפה לנדור" תיסגר החודש

מאת כופרת „הארץ"

חנות קפה לנדור ברחוב אלנבי 121, הקיימת במקום מאז 1933, עומ־דת להיסגר בסוף החודש. הסיבה לס־גירת החנות היא, לדברי הבעלים מר שמואל לנדור, „נטל מסים כבד וחו־סר כדאיות כלכלית". מר לנדור מסר כי הרווח הסביר (לפני מסים) כפי שנקבע על ידי מנהל אגף המחירים במשרד המסחר והתעשייה הוא 5% סכום המסים הנגבה ממנו, מגיע ל־80% משיעור הרווח ומכאן שנש־אר לו רק 1% רווח נקי. במאמר כמו שלו, זה רווח מגוחך, טען. צרכנים שהיו רגילים לקנות בחנות זו, מצ־או על חזית החנות שלט המסביר את מניעי הסגירה וכן הכוונה לחנויות אחרות לשם קניית קפה מתוצרת לנ־דור.

„דו"ח המבקר נגנז"

מאת סופר „הארץ" בחיפה

דו"ח מבקר העירייה בחיפה ל־שנת 1972־73 שהוגש להנהלת ה־עירייה באוגוסט 1973 נגנז והנבר הוסתר מחברי מועצת העירייה — גילה נציג הליכוד, ד"ר דב לאומר, בישיבת מועצת העירייה אתמול אשר דנה בדו"ח מבקר העירייה לשנת 1973־4. ד"ר לאומר אמר שיש להתייחס לעניין זה בחומרה רבה. הוא אמר כי כל בקשותיו לעיין ב־דו"ח נתקלו בסירוב.

כן טען כי ההתייחסות הנהלת ה־עירייה לממצאי מבקר העירייה היא פורמלית, סתמית או מתחמקת.

ראש העירייה ד"ר יוסף אלמוגי, השיב שאינו יודע מדוע נגנז ה־דו"ח מהתקופה שלפני זמנו אולם הוא הבטיח כי להבא יוצא לפרסם כל דו"חו של מבקר העירייה.

הסטטיסטיקאי הראשי: לא קיבלתי פניה או הצעה מהאוצר

מאת אברהם אבגיל, סופר „הארץ" לענייני כלכלה

„הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לא קיבלה כל פניה או הצעה מהאוצר או מבנק ישראל להכין „מדד מחי־רים כפוגי" — מסר לסופר „הארץ" הסטטיסטיקאי הממשלתי הראשי ד"ר מ. סיקרון.

הרעיון לבדוק אפשרות לעקר מ־מדד המחירים לצרכן את עליות ה־מחירים בשווקים העולמיים, את הש־פעת הפיחות, ואת ההשפעות של שינויים במיסים העקיפים, הועלה שר האוצר, מר יהושע רבינוביץ, ב־ראיון ל„הארץ" בשבוע שעבר.

מנהל מחלקת המחקר בבנק יש־ראל, ד"ר צבי זוסמן, אמר אף הוא בשבוע שעבר כי יש לבדוק הכנת מדד כזה.

בשיחה עם סופר „הארץ" מסר ד"ר סיקרון כי הכנת מדד שוטף, שלא אפשר יהיה לבנות סדרות מחירים משורשות, תארך שנתיים. עם זאת הסעים כי אם היה מתבקש להכין אומדן של הגידול במדדים העקי־פים, המצטבר על פי הנחות שונות מהשפעות הפיחות והקפצת המכביד־ית, אפשר היה להגיש את הער־כאות תוך זמן קצר.

✶ סוחרים שלא הצהירו על מלאי סחורות צפויים לתשלום כופר בשיעור 50 אחוז מגובה ההיטל. ה־כופר ישולם בנוסף לתשלום מלא של ההיטל. לסופר „הארץ" נודע כי מי שימסור הצהרה עד ה־15.1.75 ישלם כופר בשיעור 15 אחוז בלבד.

✶ בעלי המשאיות עומדים לחדש מחיום את הובלת פרי ההדר לנמל חיפה לאחר שהוסכם כי משך שבועיים יתאפשר להם להיכנס גם דרך השער המזרחי גם המערבי.

ערביי ארץ־ישראל: מספרם והיכן הם

מאת עודד זראי

ראש ממשלת ירדן, זיד א־ריפאעי, ביקש השבוע, בראיון לשבועון הבירותי „אל־דיאר", לשוב מנקודת ראשו את המונח פלשתיני, המצא כבין המהגי־רים. לא זו בלבד שריפאעי כופר בעמדה הבסיסית של המחבלים, לאמור כי אין כלל ישות ירד־נית, אלא אינו מוכן לקבל את הטענה שמחצית מתושבי הגדה המזרחית משתייכים לפלשתינים.

ריפאעי מתבסס על נקודת מו־צא לפיה קיים עם ירדני־פלסטי־ני שגורל אחד לו עד לפני כינון „האמנה הבריטית" עליה הוחלט בועידת יריחו ב־1 בדצמבר 1948. מכאן סיווגו ה־קובע כי הפלשתינים הם אלה מבין הפליטים שעזבו את בתי־הם בגדה המערבית במלחמת ששת הימים ולא „נקלטו" בגדה המזרחית. אשר לאחרים לרבות פליטים לשעבר שבנו את ביתם כתושבים בגדה המזרחית, הרי הם, לדידו, ירדנים לכל דבר. אם להעריך את הגדרה של ריפאעי המתייחסת לפליטים ולהסתמך על הרישומים של סוכנות הסעד ה־הצבוקה של או"ם (סוכנות) על אי־הדיוקים והגזמות שבהם ו־מקורות אחרים לרבות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מצטיירת התמונה הבאה:

בהתאם לאותם רישומים מגיע סה"כ (באלפים) מספר הפליטים (אלה שהתגוררו בגבולות פליטים של הסוכנות דרך קבע ומוצאם משטח מדינת ישראל כאו ערב מלחמת 1948) ל־490.0. מספר זה מתחלק כך: ירדן 159.5 (הכולל גם את אלה ש„נקלטו" לפי רי־פאעי), לבנון 89.5, סוריה 27.5, הגדה המערבית 49.0, רצועת עזה 165.0. מכאן יוצא, למשל, כי סה"כ הפליטים הנמצאים מחוץ לגבולות ארץ ישראל מגיע רק ל־117 אלף.

כדי לאמוד ביתר דיוק, ככל האפשר, את מספר תושבי ארץ־ישראל הלא יהודים, חוץ הנ־בססות על מיפקדים ערביים, רי־שומי סעד, הודעות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לאחר מלחמת ששת הימים, יש לקחת בחשבון כמה גורמים המשפיעים בהכרח על הדיוק: אי־לקיחה בחשבון, במיפקדים ערביים, את שיפור התמותה כתוצאה משירו־תים בלתי נבונים; התעלמות בהרבית המקרים משיעור ההגי־רה; רישומים כוזבים ומנופחים של פליטים במטרה כדי לזכות ביתר סיוע מסוכנות; אי־דיווח על התמותה מזה שנים רבות ב־אותם מחנות, וכו'. בכל המקרים האלה אין כמעט מקבלת אומדנים גבוהים יותר מהמציאות וכאשר אומדים את סה"כ אוכלוסיית אר־ץ ישראל הלא יהודית כיום, אי־אפשר שלא לספור חלקים מ־אוכלוסיה פעמיים. לדוגמה: 40 אלף איש הגיעו לארה"ב מירדן בלי שהמיפקד הירדני יקח זאת בחשבון, הרי שגם באותו מיפ־קד הם ברישומים בארה"ב, כך כיפ המספר 40 אלף.

אוכלוסיית ירדן

מי שעוסק באומדן סה"כ תו־שבי ארץ ישראל, הקרויים פלש־תינאים, חייב להתחיל, ראשית לכל, באוכלוסיית ירדן. השנתון הסטטיסטי הירדני מציין כי ב־סוף 1972 מנתה האוכלוסיה 1.774 מיליון נפש בגדה המזרחית. מס־פר זה אינו סביר. משום שאינו לוקח בחשבון את ההגירה וחלק ניכר של המפוזרים. לפי אומדן שנערך ע"י מר סמלץ במיסגרת תחזית האוכלוסיה של ירדן, הו־ערכה האוכלוסיה של הגדה ה־מערבית לסוף 1970 ב־1.266 מיל־יון נפש. בסוף 1972 הגיעה ה־אוכלוסיה ל־1.300 מיליון. לפי הערכה של מאזן הגירה שלילי של 25 אלף לשנה (בהתאם ל־אישובי השנים האחרונות) מב־הה אוכלוסיית ירדן במחצית 1974 1.325 מיליון נפש.

אוכלוסית הגדה המזרחית הו־ערכה ל־1947 ב־735 אלף נפש (לפי אומדני הבנק הבין־לאומי לשיקום ופיתוח שהופיעו ב־1957). בהנחה של ריבוי טבעי מאז והסר הגירה (לצורך הגב־הה) מנתה אוכלוסית בני הגדה המזרחית (הלא פלשתינים) ב־1974 בין 770—830 אלף נפש ו־אוכלוסית הפלשתינים בין 495—555 אלף נפש לפחות (בין 37.5%—42%).

ברור שבמשך התקופה היו הגירות גם של ירדנים גם של פלשתינים. לפי נתונים ירדנים מסתכם מאזן ההגירה לשנים 1955—1973 בעודף יוצאים של 359 אלף. בהנחה שבשנת 1973 ובמחצית שנה 1974 יצאו 40 אלף ובהנחה שלפני 1955 יצאו כ־3000 בשנה, מסתכם מאזן ה־הגירה השלילי עד 1974 ב־415 אלף. על פי נתוני המיפקד ה־ירדני ב־1961 היו כ־80% מהיורד־ים בחו"ל תושבי הגדה המער־בית. כן היוותה האוכלוסיה ה־פלשתינית כ־40% מתושבי ה־גדה המזרחית, כך שסביר להניח של־90% מהמהגרים היו פלש־תינים. לכן עלינו לנכות 10% מאומדן ההגירה כהגירת בני ה־גדה המזרחית. לפי חישוב זה עלינו להפחית ממספר הלא־פלשתינים בגדה המזרחית אומ־דן של 42,000 מהגרים. כלומר מספר הלא־פלשתינים בירדן ב־1974 מגיע ל־728—789 אלף נפש ומכאן שמספר הפלשתינים בירדן לאמצע 1974 הוא בין 540—600 אלף נפש (40.8%—45.3%).

בנתוני מדינות ערב וסוכנות הסעד הגזמות, רישומים כוזבים ודיווחים מטעים

בכווית הגיע מספר הפלש־תינים באמצע 1974 על פי מיפ־קד לאומי (1970) ובהסתמך על ההגירה לכווית וריבוי טבעי — ל־170 אלף נפש.

בסעודיה לפי אומדני שמלק הערכות מגיע מספרם השנה לכ־60 אלף נפש.

בלבנון לפי מיפקד סורי ש־נערך במחנות ונזכר ב„אל־דיאר" מ־1972 הגיע מספר הפלשתינים בה ל־144 אלף נפש.

בסוריה בהתאם למיפקד 1961 ובהתחשב בריבוי טבעי ללא לקיחה בחשבון את שיעור ההגי־רה, מגיע מספר הפלשתינים ה־שנה ל־165 אלף נפש.

בארה"ב

בכל שאר ארצות העולם יחד עם לארה"ב הגיעו מ־1951 עד 1973 25,300 נפש. לפי הקצב של ה־שנים האחרונות יש להניח ש־עד אמצע 1974 הגיע מספר ה־פלשתינים ל־30,000. אם להוסיף את הריבוי הטבעי במשך התקו־פה, הרי שמספרם באמצע היום ב־35,000 נפש.

מספר האוכלוסיה הלא־יהודית בארץ־ישראל שפורסם לסוף שנת 1947 היה 1.319 מיליון נפש (לפי הירחון הסטטיסטי של ממשלת המנדט ינואר—פברואר 1948). במספר זה נכללו כ־16 אלף „א־חרים" שאינם ערבים וכן כ־15 אלף נוצרים שלא היו ערבים. בשנים שקודם לאומדן זה היו ליקויים ברישום הפטירות ב־עיקר של האוכלוסיה הכפרית. לכן יש להוסיף באומדן האוכ־לוסיה כ־30 אלף נפש עקב לי־קוי רישום זה. בהפחתת הקבו־צה הלא ערבית ותיקון ליקויי הפטירות הגיעה האוכלוסיה הער־בית בסוף מארס 1947 ל־1.260 מיליון נפש. מספר זה יהיה הנתון של אוכלוסית המוצא לאוכלוסית הפלשתינים כיום כאשר פלשתי־נים יוגדרו: ערבים שהיו בשטח המנדאט הבריטי בארץ ישראל ערב מלחמת השיחרור וצאצאי־הם, למעט תושבי ישראל.

בישראל

האוכלוסיה הערבית בישראל מנתה בנובמבר 1948 142 אלף ולאחר הפתיחה מנתה אוכלוסית הפלשתינים מחוץ לשטח ישראל 1.118 מיליון. בהנחה של ריבוי טבעי ברוטו של בין 2.7% ל־3%, הגיע מספר הפלשתינים ה־משוער לאמצע 1974 בין 2.485 מיליון ל־2.295 מיליון נפש. ב־ניכוי 83 אלף תושבי מזרח ירו־שלים, מוערך מספר הפלשתינים לפי ההגדרה הנ"ל בין 2.400 מיליון ל־2.212 מיליון נפש. ב־נוסף לכך היו במחצית 1974 465 אלף לא יהודים תושבי ישראל (בניכוי 40 אלף דרוזים) כך שה־סך הכל הוא בין 2.865 מיליון ל־2.675 מיליון נפש המתחלקים כך (באלפים): יהודה ושומרון 670, רצועת עזה 380, ירדן 575, כווית 170, סעודיה 60, לבנון 145, סוריה 165, ארה"ב 35, שאר ארצות ערב וארצות העולם 100—125, ישראל 465.

לעומת זאת מפיצים ארגוני החבלה מספרים שלא תמיד מת־איכים לנתוני כלל הארגונים. ב־סך הכל, מוסרים המחבלים, מגיע מספר הפלשתינים ל־3.306 מיל־יון נפש. המחבלים אינם מפרשים אם מספר זה כולל גם את היו־שבים בגדה המזרחית בשום שכ־בות הכל אין הם מכירים ביי־שות הירדנית. לעומתם קובע אל־ריפאעי כי הפלשתינים הם אלה שלא „נקלטו" מחוץ לגבולות ארץ־ישראל בנוסף לתושבי ה־גדה המערבית המשתייכים לדי־דו למשפחה הירדנית־פלשתינית האחת.

הוקמה מועצה עצמאית של תנועות הנוער

(ע). מועצת תנועות הנוער ב־ישראל, שהוקמה בימים אלה על־ידי 11 תנועות נוער ציוניות כמוסד־גג של תנועות הנוער, שבהן כאר־גנים 250 אלף חבר, דנה בראשית פעולתה על תכנית לגיוס הנוער ל־משימות חיוניות בתקופת חירום.

על כך מסרו אתמול מזכירי תנו־עות הנוער, ישראל אבידור (הנוער העובד והלומד), ידידיה כהן (בני עקיבא), דוד ברשלום (השומר ה־צעיר), משה שיבר (הנוער העובד הלומד), נחמן גיל (הצו־פים), אריה גלמן (הנוער הלאומי העובד) ומזכיר המועצה אילן בוחריס — במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב.

לפי תכנית החירום, שתופעל ב־תקופה של גיוס כח האדם הרגיל במשק, יאורגנו חברי תנועות הנוער לעזרה למשקים, למפעלים חיוניים, לשירותים ציבוריים, למשפחות מגו־רבות ילדים ולהקמת מגוננים בשכו־נים.

גוף עצמאי

יו"ר המועצה, מר אבידור, ציין כי עד כה פעלה המועצה במסגרת מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות, ואילו עתה הופעלה כגוף עצמאי המוכר על ידי המדינה … גם במסגרת … ביותר, דרור מוצות העולים, המכבי הצעיר והנוער הציוני, עם זאת … בפעולתה גם המועצה … של תנועות הנוער שליד משרד ה־חינוך.

המועצה תפעל בתחומי ההדרכה המשותפים לכל התנועות, התכניות למחנות וטיולים הקשרים הבין־לאו־מיים, הפעולה בקרב נוער במצוקה והקשר עם התפוצות.

בדברם על האתגרים הניצבים בפ־ני הנוער, ציינו חברי המועצה כי המועצה רואה בצה"ל כלי ראשון במעלה לחינוך ההתיישבותי, ולפיכך על צה"ל לשמור על מעמד הנח"ל ועל יחודו ולא לצמצמו.

כדי להתגבר על המבוכה השוררת בקרב חוגי נוער שונים, יעמיקו את תכניות ההדרכה בנושא היהודי־ציו־ני. גרעיני מתנדבים, המאורגנים על ידי תנועות הנוער, יוצאים עתה ל־סיוע לנוער במצוקה. עם זאת נפסק אם תקבל ההצעה לאפשר את דחי־יית הגיוס לצה"ל לאלה שירצו להת־נדב לשנת שרות לאומי בעיירות פיתוח. סימן מעודד נוסף יש לראות בכך, ש־70 אחוז מתלמידי בתי ה־ספר התיכוניים משתייכים כיום ל־תנועות הנוער.

שביתה פראית בנמל אילת

מאת שמואל תגר, כתב „הארץ" באילת

350 עובדי התיפעול בנמל אילת שבתו אתמול שמונה שעות בגלל הפ־סקת עבודתו של אחד העובדים בלי בירור מוקדם. יו"ר הועד, אמר לי כי אינו מוכן לקבל הפסקת עבודתו של עובד בלי הודעה מראש לועד וכי הוא דורש בירור כמגוף כוח אדם. כמו־אנשי המנגנון לא קבעו את שעת הבי־רור, הוכרזה שביתה שהקיפה כמעט את כל הנמל.

מנהל הנמל, מר אמנון אדר, לא הסכים לדיון עם הועד בלחץ שביתה, ואמר כי היא עלולה לגרום לירידת ההמגנה בסיכויים שהיו לנמל אילת לחיסול הימולי הצפיפות.

בשעות אחר הצהריים נערך דיון ואחרי שהוחלט להחזיר את האיש ל־עבודתו, הופסקה השביתה בנמל.

אסותא — אלישע

נולדו ל: —

רות ויוסף אהבבוי — בת

לאה ויוסף כלר — בן

פנינה ויתורה חביב — בן

יעל וקלמן וינטראוב — בן

הויה ויצחק ריכטר — בן

מאלם ובלדום הזה — בן

אסתר ונסים מנשה — בן

ציונה ודוד דוכב — בן

כוכ מצב ויוסף שריאם — בן

ספיר מביע ספק אם סיעת המערך „תישאר סיעה"

זרמי מציע דיון במצב ה„מדאיג" בסיעת העבודה

מאת סופרת „הארץ"

מזכ"ל מפלגת העבודה, מר מאיר זרמי, הציע השבוע לקיים דיון ב־מוסדות הקליטים של מפלגת העבו־דה על הדמיות של הסיעה בכנסת שנקלעה למצב „מדאיג" כדבריו וכן הציע לבחון את „עוצמתה ההמוכה של הסמכות" במפלגה, בעומדה מול סכנות רבות.

מזכ"ל העבודה אמר לחברי סי־עתה בכנסת ולחברי הלשכה כי יש לדון באתיקה של הופעות נציגי ה־מפלגה המדוברים האישיות בנוש־אים שונים המוצגים כמלות הכל ב־סמכות האישית של חברי הסיעה ב־כנסת. מפלגת העבודה, תקיים כמו כן בירור עם המפד"ל בקשר להצ־בעת חבריה במליאת הכנסת בהצעה לסדר היום של הליכוד שהתייחסה לפרשת התפטרותו של אריאל שרון ומינויו להמפקד פיקוד בכיר במי־לואים. בשעת ההצבעה נעלמו רוב חברי סיעת המפד"ל מאולם הכנסת. ביקורת חמורה על הנעשה בסיעת המערך בכנסת מותח גם מר פנחס ספיר, שאמר כי הוא מסופק אם ה־סיעה תשאר סיעה לאור המתחולל בה. מר ספיר אמר כי לא זכור לו תקדים למצב כזה: „החברים חוש־בים אולי שהם משפילים מישהו אחר, אבל הם פוגעים בכבוד הבצ־רף", טען.

במפלגת העבודה קיימת הנטיה הולכת וגוברת על רקע הפגנה כי בשל ריחוקו של יצחק רבין מענייני המפלגה, נוצר בה חלל במישור ה־סמכות הבכירה.

מינימום הפרס הגדול בלוטו בשבוע הבא 275,000 ל"י

בהגרלה האחרונה של הלוטו ב־17.12.74, ניחש את ששת המספרים כהלכה במפעל שיטתי מבונפי, ה־הוא יקבל כמחצית הפרס הגדול בסך 98,791 ל"י.

פרס שני 9,408 ל"י, כיא, פרס שלישי 577 ל"י, פרס רביעי 17.10 ל"י, פרס חמישי יקבל 2.90 ל"י.

מר יעקב בירנדמן, מרחוב שנקר 24 בחולון, נשוי ואב לשני ילדים, זכה ב־100,000 ל"י בהגרלה האח־רונה של מפעל הפיס.

שלושה נאשמים בשוד נמלטו מביהמ"ש בחיפה

נידונו לשנתיים מאסר כל אחד

(ע). שלושה צעירים, שהורשעו באשמת פריצה להנהלת ציוד ב־צה"ירים, נמלטו אתמול מבנין בית המשפט המחוזי בחיפה דקות ספו־רות לאחר שהשופט א. ה. בר דן אותם לשנתיים מאסר כל אחד.

בעת קריאת גזר הדין לא נכח במקום שוטר, דבר שאיפשר להם להסתלק מהמקום, ועד שעת מסי־רת הידיעה עוד לא נלכדו.

השלושה — שלמה בשמול (21), מרדכי בוגנים (18), שמעון ביטון (19) — הואשמו בפריצה מתוחכמת שארעה בלילה 18 באוגוסט 1974, בחנות תכשיטים כליה ברחוב ה־חלוץ בחיפה.

בעקבות חקירת המשטרה בפרשה נלכדו השלושה כשברשותם תכשי־טים בשווי כ־30 אלף ל"י.

לאחר שהורשעו על פי הודאתם הביעו השלושה חרטה על מעשיהם וביקשו רחמים מהשופט: בשמול טען שהוחזק ראשו הזה, „חוץ מזה גמרתי עם הפשע"; בוגנים בי־קש רחמים וביטון ביקש להתחשב בכך שהוא עומד להתגייס בימים ה־קרובים לצה"ל.

בגזר דינו המנמק קבע השופט בר, כי הפריצה שעשו השלושה רצי־נית בשיהוי. מפני שהיו בה תיכנון והעזה בביצוע. הוא ציין כי האינ־טרס הציבורי במקרה זה עדיף על כל שיקול אישי של הנאשמים, מ־פני שיש להגן על רכוש הציבור ו־לתת ענשים שירתעו עבריינים אח־רים.

בפסקו שאת דן את השלושה ל־שנתיים מאסר כל אחד והלפי תנאי־ם בשמול אף הפעיל תשעה חוד־שי מאסר שהיו תלויים ועומדים נג־דו על תנאי, בגין משפט קודם, שהיה לו.

מיד לאחר קריאת גזר הדין פרצו הנאשמים בריצה מאולם בית המשפ־ט לעבר הרחוב הסמוך ונמלטו.

✶ (ע). כ־300 מתנדבות, חברות 10 ארגוני נשים, ישתתפו במיבצע בדיקת המקלטים הנרכשים בבתים בתל־אביב, שיחל ב־29 בדצמבר ויי־משך חודש.

✶ הרועצה מהולקה הארידו־ית של אונסק"ו נגד ישראל הובעה במועצה של אגודת האקדמאים למד־עי החברה והרוח בישראל, שהתכנסה שלשום באוניברסיטת תל־אביב.

תמיד ידענו לתת
שרות טוב.
אנחנו עושים זאת גם היום.
אחרי הכל, מחירי הטיסה
שווים אצל כולם.
ההבדל הוא בשרות.

SWISSAIR חברת התעופה של שוויץ

בינג ליהאל כרמל

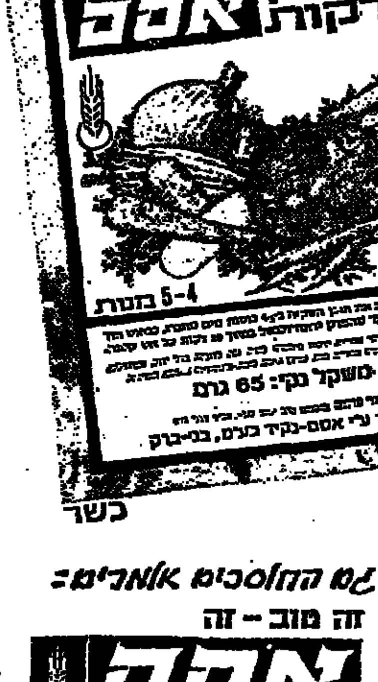

מרק גדול!
חסכון גדול!
— בשקיות המרק הגדולות
של אסם

כשר

● מרק ירקות, מרק פטריות, מרק עוף עם אטריות ביצים.
בשקיות גדולות של 4-5 מנות מרק נפלאות.

● מרק אפונה, מרק עגבניות, מרק אספרגוס, מרק ירקות, מרק פטריות, מרק עוף עם אטריות ביצים.
בשקיות של 2-3 מנות מרק טעימות.

● רוטב צלי ורוטב צלי "סופר" בשקיות.

גם החוסכים אומרים:
זה טוב — זה
אסם

כעת הזמן לקנות מוצרי איכות של פיליפס

טלוויזיה · תנור אפיה
מדיח כלים
מכונת כביסה
מערכת סטריאו

هكذا من الأصل

صكنا من الاحمل

סיכום ראשון: נובמבר 1974 היה קר מן הממוצע

„כמויות הגשם — נמוכות מהערכים הנורמליים"

(ל). נובמבר 1974 היה קר מהממוצע. כמויות הגשם היו נמוכות מהערכים הנורמליים ברוב חלקי הארץ.

הטמפרטורות הממוצעות של החודש היו נמוכות מהערכים הנורמליים של התקופה השונות ב־0.5—1.5 מעלות צלסיוס. טמפרטורות המכסימום הקיצוניות של החודש נרשמו בעיקר ב־1 ב־. טמפרטורות המינימום הקיצוניות נרשמו בעיקר ב־20 ב־החודש. הטמפרטורות הקיצוניות לא הגיעו לערכים הראויים לציון.

תנאי יובש שררו בפנים הארץ בעיקר בתאריכים 1, 8, 11, 16, ו/או 17, 21 ו/או 22. באיזור החוף שררו תנאי יובש בימים מעטים, בעיקר בתאריכים 22 ו־27. הלחות היחסית הממוצעת של החודש עלתה על הערכים הנורמאליים של רוב התחנות ב־3—6 אחוזים.

גשמי החודש ירדו בעיקר בתאריכים 2 ו/או 3, 12 ו/או 13, 18—19, 22—25, 28 ו/או 29. כמויות גשמי החודש היו נמוכות מהממוצע בנובמבר ברוב חלקי הארץ.

התחנות באזור החוף קיבלו רק 60—85 אחוז מהממוצע, בגליל העליון ובעמק יזרעאל 50 — 100 אחוז, בגליל התחתון 50 — 100 אחוז, בצפון הרי השומרון, הירדן ובית שאן 40 — 60 אחוז, בדרום הרי שומרון ובהרי יהודה והנגב ובצפון הנגב 40—110 אחוז, בבקעת הירדן 60—120 אחוז.

בכמה תחנות בודדות נרשמו כמויות גדולות במידה ניכרת מהממוצע, כגון — בנהריה ירדו 154 מ"מ או 170 אחוז מהממוצע, ביבנה (קבוצה) 120 מ"מ או 145 אחוז, בבארי 130 מ"מ או 239 אחוז, ביריחו 35 מ"מ או 154 אחוז.

כמויות ניכרות בשבוע הרביעי

כמויות גשם ניכרות (למעלה מ־50 מ"מ ביממה) נרשמו בתחילת השבוע הרביעי של החודש, בעיקר ב־22 בנובמבר, בתחנות שונות באזורי החוף וההרים. בתחנת חפץ חיים נרשמו אוטומטית בבוקר 23 בחודש 59 מ"מ ב־44 דקות, כולל 14 מ"מ ב־5 דקות, עצמה היכולה להחשב כאחת הגבוהות בארץ.

הגשמים בימים אלה באתרים היו מלווים בסופות רעמים, ולפרקים גם בברד. רוחות חזקות נשבו בתאריכים שונים, אך לא הגיעו לעצמת סער.

מנהל אגף תרבות, חברה וספורט בעיריה:

מרכזים קהילתיים לא תוכננו לשימוש רב תכליתי בחיפה

מאת אריה נשר
סופר „הארץ"

המרכזים הקהילתיים בחיפה לא תוכננו לשימוש רב תכליתי. לפיכך אי אפשר לשכן בהם גני ילדים לא מבחינת המימדים ולא מבחינת הציוד והתחזוקה.

זאת אמר לסופר „הארץ" מר שמואל ביאליק, מנהל אגף תרבות, חברה ספורט ונוער בעיריית חיפה. הדברים נאמרו בתגובה לביקורת של ד"ר שבח וייס, חבר מועצת העיריה בסיעת העבודה.

קישוט וציוד מיוחד

מר ביאליק הוסיף, כי גן־ילדים חייב להיות חדר מקושט, כלא ציוד מיוחד, ולידו יש צורך בחצר מבתקים וכן בשירותים מיוחדים מותאמים לפעוטות.

לעומת זאת סבור מר ביאליק כי בהחלט ניתן לנצל את הבניינים של בתי הספר בשעות אחר הצהריים והערב לפעולות של חינוך מבוגרים, וחינוך כבוגרים. מר ביאליק הטעים כי הנסיון המוצלח של ניצול מבנים של בתי ספר בחופש הקיץ לפעילויות קייטנות של הנוער הוכיח כי הרעיון הוא בר ביצוע.

ההשקעות באודיטוריום

להלן ליכד מר ביאליק סניגוריה על ההשקעה הגדולות באודיטוריום שליד בית רוטשילד, עליו מתח ד"ר וייס בקורת קטלנית. לדברי מר ביאליק מופעל האודיטוריום בחודש זה לא פחות מ־24 פעמים. האודיטוריום פתר את הבעיה הכרונית של חוסר אולם קונצרטים ראוי לשמו בחיפה.

הצעת ד"ר וייס לנצל את אולם יד לבנים בקיבוץ יגור כמרכז תרבותי איזורי איננה מעשית, טען מר ביאליק. אין לחייב לדעתו את חובבי המוסיקה לנדוד לקבוץ יגור ומה גם שהדבר כרוך בנסיעות ארוכות.

מר ביאליק הצדיק גם את הבנייה של ארמון הספורט ברוממה. לדבריו אין לחיפה אולם ספורט לאירועים ארציים ובין לאומיים וכתוצאה מכך נגזרת על חובבי הספורט בחיפה גלות ספורט לערים אחרות.

כן ציין כי באזור חיפה נמכרו לא פחות מ־65,000 כרטיסים למופע של באלט על הקרח ביד אליהו בתל אביב. „מדוע חייבים תושבי חיפה לנסוע לתל אביב למופעים אלו" שאל.

פרופ' שלמה סימונסון נבחר אתמול על ידי סינאט אוניברסיטת תל־אביב, לתקופת כהונה נוספת של שנתיים כרקטור האוניברסיטה. פרופ' סימונסון כיהן בתפקיד זה, בשלוש השנים האחרונות. פרופ' שלמה סימונסון (51) הוא ראש המכון לחקר התפוצות וראש החוג להיסטוריה של עם ישראל, חוקר תולדות היהודים בימי הביניים, בעיקר בדרום אירופה, ותולדות היהודים באיטליה בתקופת הרנסאנס.

אשה השיגה צע"ת נגד בעלה בנוגע לבתם

(ע). — אזרחית אנגליה, גבירה מרילין יוסף מלונדון, הטוענת שבעלה הבריח את ילדתם לישראל בניגוד לצו בית־המשפט אנגלי, השיגה אתמול בבית המשפט הגבוה לצדק צו על תנאי וצו־ביניים נגד בעלה. בהתאם לצוים על הבעל לנמק מדוע לא ימסור את הילדה לאם, וכן נאסר עליו להוציאה מן הארץ או להעלימה. הגבירה נישאה לבעלה גבריאל יוסף, אזרח אנגליה אף הוא, ב־1972. כשנישאו נולדה להם בתם נטלי, שהיא כיום בת 17 חודש.

הגנרל ספינולה היה יהודי מצאצאי האנוסים

(ע). — תגלית מפתיעה מן ההיסטוריה של ספרד התגלתה לאחרונה בעקבות מחקר שעשה איש מדע מחו"ל על מטבע זכרון מהמאה ה־17, הנמצא במוזיאון הימי בחיפה.

מחקר זה העלה, כי הגנרל הספרדי אמברוזיו ספינולה ברקום דה לוס בלבס, שנחשב עד כה קתולי, לא היה נוצרי כי אם יהודי וצאצא למשפחת אנוסים.

על כך סיפר אתמול מנהל המוזיאון, א. בן־אלי, לנגיד בנק ישראל, מר משה זנבר בעת ביקורו במקום. הוא אמר, כי את המדליה קיבל לפני שנים מספר מסוחר עתיקות בפאריס. בצידו האחד מוטבעת דמותו של ספינולה, ולהפתעתו גילה בצדו השני בין אותיות הכתב הלטיני את המשפט 'יצא ה' הושיעה' באותיות עבריות.

מתקדם תכנון פרוייקט לטיהור נחל חדרה

מאת אלי אליעד
סופר „הארץ"

פרויקט גדול לטהור ערוצו המצחין של נחל חדרה ולהקמת פרבר מגורים חדש, סביב לגדת הנחל, שיעלה במבדיו על גבעת אולגה — נמצא בשלבי טיפול מתקדמים.

בשיחה עם סופר „הארץ", מסר ראש עיריית חדרה, מר דב ברזילי, כי חברת שיכון עובדים תקים באזור הקרוי הפציבה שכונה של 5000 יחידות דיור על 1000 דונם בקירוב. 800 דונם משטח זה הם בבעלות החברה מזה שנים רבות ו־200 הנותרים בבעלות פרטיים.

המכון לטיהור שפכים

באזור הפציבה, אשר חורשותיו שימשו בעבר כאשר „נחל חדרה היה עדיין נחל נקי ולא מוביל שופכין", את מחנות תנועות הנוער, מתגוררות כיום כ־40 משפחות והוא כלול בתחום המוניציפאלי של חדרה. הוא שוכן בין הכביש הישן לכביש המהיר לחיפה.

הקמת השכונה תיעשה במקביל לבניית מכון לטיהור מי השופכין המוזרמים לנחל חדרה, בהשקעה שנאמדה לפני הפיחות ב־16 מיליוני ל"י בקירוב. הוא ייבנה מצפון לחדרה, בסמוך לכביש הישן וסמוך לבריכות הדגים של הקבוץ גן שמואל על שטח של 112 דונם שרכשה לכך עיריית חדרה.

פארק נחל חדרה

לצורך הכשרת הפארק המתוכנן לשתי גדותיו של נחל חדרה, ובצ־רוצו, הוקמה ועדה בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים מר חיים קוברסקי.

משתתפים בה גם מר ברזילי, ראש העיריה; נציב המים, מר מנחם קנטור; מנכ"ל חברת החשמל (כיוון שתחנת הכוח החדשה של החברה תוקם בצידו הצפוני של שפך נחל חדרה, על אדמות החברה לפיתוח קיסריה); מר אריאל עמיעד, נשיא מפעלי נייר חדרה; מר יששכר חיימוביץ, נציג מינהל המקרקעין ועוד.

לפי המתוכנן, יתרמו חלק ממי תחנת הכוח אל מפלהו של ערוץ הנחל, כדי ליצור זרימה חזקה יותר בנחל.

יוטבע מטבע זהב לחצי יובל הבונדס

(ע). מטבע זהב לציון שנת ה־25 למלווה העצמאות והפיתוח (בונדס) יוטבע בשנה הבאה על־ידי החברה הממשלתית למטבעות, במגמה להפיצה ברחבי תבל.

נגיד בנק ישראל, משה זנבר, שמסר על כך ביום ד' בחיפה, ציין כי המטבע יוענק כאות תודה לפעילי המגבית בארה"ב, המגייסים כספים למען מדינת ישראל. יחד עם זאת ניתן יהיה גם למכרה שם לאחר שהממשל האמריקאי יתיר מכתה להפיץ מטבעות זהב ברחבי ארה"ב, דבר שהיה אסור עד עתה.

מחסור בסבלים עיכב יציאת מטוס מלוד

6 מתוך 45 עובדי המשמרת נעדרו

(ע). — צאתו של מטוס אל על בטיסה 447 לניגנן עוכבה ביום ד' בבוקר בנמל התעופה בלוד, משום שטעינת המזוודות על המטוס התנהלה בעצלתיים מחוסר כוח אדם.

למשמרת הבוקר של מחלקת פריקה וטעינה היו צריכים להתייצב 45 עובדים, אך שישה נעדרו מן העבודה.

הפיטום: קבוצת עבודה

במנהלת הנמל נמסר, כי שישה עובדים מהווים קבוצת־עבודה של מטוס אחד, והיעדרם מנע הטענה מסודרת של אחד המטוסים, כלומר העברת המזוודות מבית הנתיבות אל המטוס.

באחרונה ניכרת מצוין האטה בפריקת מזוודות ובטעינתן בשל היעדר עובדים במצב בכל משמרת.

מינהלת הנמל ערה לעובדה זו, במיוחד נוכח הבעיות לקיצוצים אפשריים בכוח האדם בעונת השפל השוררת כעת מבחינת יציאות וכניסות של נוסעים מן הארץ ואליה.

אספקט מבודח של בעיית הפריקה והטעינה העלה השבוע השחקן חיים טופול, כשהגיע לארץ במטוס אל על מלונדון.

ההצעה: מתנה בצדה

טופול המתין יותר משעה עד שהגיעה מזוודתו אל המסוע שבבית הנתיבות, ואז הציע, ספק ברצינות ספק בצחוק, שכל נוסע יצמיד אל מזוודתו מבחוץ מתנה כלשהי ויצרף אליה פתק: „למעבק, עובד פריקה וטעינה. אין צורך לחטט בתוך המזוודה ולנסות להוציא משהו, לגרום עגמת נפש לנוסע ובזבוז זמן. קח בכבילך. אנא קח אותו והזדרז להביא את המזוודה לבית הנתיבות".

ד"ר ה. אומראס מהולנד, בנאומו בועידה הבינלאומית לשיכון:

268 מיליון דירות חסרות כיום בעיקר — במדינות המתפתחות

המחסור נובע מגידול האוכלוסיה ומהצורך לחסל משכנות עוני

(ע). — המחסור העולמי בדיור — בעיקר בארצות המתפתחות, אך גם בארצות המתועשות — מגיע לפי הערכה זהירה ל־268 מיליון יחידות דיור, מזה 79 מיליון יחידות דיור בערים ו־189 מיליון יחידות באזורים כפריים.

על כך מסר ד"ר ה. אומראס מהולנד, נשיא המרכז הבינלאומי לשיתוף פעולה טכני, בהרצאתו אמול בועידה הבינלאומית לשיכון, הנערכת במלון הילטון בתל־אביב.

תנאי תת־דיור

ד"ר אומראס הדגיש, כי המחסור העולמי בדיור נובע בעיקר מגידול האוכלוסיה, מן הצורך בחיסול משכנות עוני ובשיפור תנאי הדיור של אנשים המתגוררים כיום בתנאי תת־דיור. הנואם ציין כי בעשותה הערכה הקובעת, שאם ייבנו בשנה 10 יחידות דיור לכל 1000 תושבים, נדרש ל־30 שנה למילוי המחסור בדיור.

אולם המציאות היא, שמדינות רבות בונות בממוצע רק 2—4 יחידות דיור לכל 1000 תושבים לשנה, ועובדה כאובה זו מצביעה על המחסור החמור בדיור עד כדי יאוש. אם המדינות רוצות למנוע הידרדרות חברתית וכלכלית מבחינת הדיור, עליהן לשנות את סדר העדיפויות שלהן ולהקדיש יותר משאבים לשיכון — אמר.

תוכנית חומש ישראלית

מנכ"ל משרד השיכון, מר דוד ויינשל, אמר בועידה כי משרדו עיבד תוכנית־חומש לשיכון לשנים 1975—1980.

התוכנית זו כוללת בניית 300 אלף יחידות דיור להבטחת תנאי דיור נאותים לאוכלוסיה, לשיכון עולים וזוגות צעירים, לצמצום צפיפות הדיור ולהחלפת דיור פגום.

ד"ר קוגלה אזה והאב, מאוניברסיטת ניגריה, קבל על כך שהמדינות המתפתחות אינן מקבלות סיוע בינלאומי, שיעזור להן בתכניות פיתוח בתחומים השונים, ובעיקר בשיכון.

אם תתקבל המלצת המועצה לגנים לאומיים

יותר מ־2 מיליון דונם יוכרזו כשמורת טבע — בנגב

(ל). — המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע בעצ"י משרד הפנים המליצה בפני שר הפנים על הכרזת יותר מ־2 מיליון דונם בנגב כשמורות טבע, שבתחומים תחול חובה לשמור על בעלי חיים וצמחייה ועל ערכי טבע גוף.

שמורות הטבע המוצעות הן נחל חיון, המשתרע על שטח של 425.000 דונם, הר הנגב הגבוה, הכולל כמיליון דונם ו„מצוק הצינים" — כולל מכתש רימון המזרחי — 5 המשתרע על 630.000 דונם.

כן החליטה המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע לפנות במחאה תקיפה נגד החלטות מליאת אונסק"ו שבעקבותיהן יופסק כל סיוע של אונסק"ו לישראל ותבוטל אפשרות של השתתפות ישראל בפעולות אונסק"ו.

המועצה קבעה, כי בקבלת החלטות אלה מעל ארגון אונסק"ו ביעודו הערכוני ונגרר לתחום פוליטיים, שאין להם כל קשר עם היעוד התרבותיים.

המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע בישראל הפנתה מחאה זו גם לגופים בין־לאומיים מקצועיים וממקצועיים שעמם היא מקיימת קשרים, ובקשה מהם להצטרף למחאה זו ולהודיע על עמדתם זו לאונסק"ו ולגופים בין־לאומיים אחרים.

ד"ר פיפרנו באר קורא לעלית כל יהודי איטליה לישראל

ד"ר פיפרנו באר, מראשי הקהילה באיטליה, יצא בקריאה שכל יהודי איטליה יעלו לישראל. על כך מסר מר אברהם שנקר, ראש המחלקה לאירגון והסברה, בישיבת הנהלה הציונית, שלשום בירושלים.

קריאתו של ד"ר באר הושמעה בכינוס של הפדרציות הציוניות של ארצות אירופה הקטנות, שהתקיים במילאנו. באירופה נערך שבוע סולידריות עם ישראל שאורגן ע"י הפדרציות הציוניות והקהילות. במסגרת זו היו הפגנות המוניות ב־15 ערים גדולות באירופה והוגשו עצומות לממשלות.

מוזיאון תל אביב ייפתח לקהל בשבתות

הועד המנהל של מוזיאון תל־אביב החליט בישיבתו האחרונה, לפתוח את המוזיאון בשבת בבוקר ללא תשלום, אחת לחודש. על כך נמסר אתמול בהודעה לעתונות. בשלב ראשון תופעל התוכנית רק בבנין המוזיאון בשדי שאול המלך, ורק בשבת הראשונה בכל חודש.

קורס אזרחות לאסירים נערך בכלא שאטא

(ע). — 45 אסירים הכלואים בכלא שטה יסיימו בימים הקרובים קורס מיוחד לאזרחות, שאורגן עבורם על ידי מרכז ההסברה.

האסירים, השפוטים לתקופות מאסר מחמש עד חמש עשרה שנים, שמעו בששת החדשים האחרונים סדרה של הרצאות על הרשות המחוקקת, השופטת והמבצעת בישראל. כן קיבלו שיעורים בתולדות המשטר בארץ מתקופת הטורקים ועד לימינו אנו.

התעניינות מיוחדת גילו האסירים בהרצאות שניתנו להם על מבנה בתי־המשפט בארץ וסמכויותיהם, בית־המשפט הגבוה לצדק ומעמד השופטים בישראל.

מנהל מרכז ההסברה בצפון, מישא פוקס, שיגיש למסיימים את תעודותיהם, מסר אתמול שאחד האסירים אמר לו: „אדוני, בעוד זמן קצר אני הולך לועדת השחרורים ואת התעודה שאקבל מידך אניח על שולחן הועדה, בתקוה כי זו תשמש לי מליץ יושר".

חוגים דומים, לאזרחים סתם, נערכים בישובים שונים בארץ, בעיקר בישובי עולים. אך בעוד שמסיימי שאר החוגים האלה מקבלים את תעודותיהם בטכס חגיגי, הנערך בשבילם בירושלים, יוענקו התעודות לאסירים בבית־הכלא.

קריאה לגינוי אונסק"ו הועלתה בועידת פא"ן

(ע). — הקונגרס הבינלאומי ה־39 של פא"ן הבינלאומי המתקיים בירושלים, נקרא לגנות את אונסק"ו בגלל ההחלטה נגד ישראל שנתקבלה בהנהלתו בלחצם של הערבים.

ההצעה לגינוי אונסק"ו הועלתה בישיבת הועד הפועל הבינלאומי של פא"ן, מטעם המרכז הישראלי, וכן באגרת של הסופר היהודי האמריקאי ארתור מילר, לשעבר נשיא פא"ן העולמי.

אולם נציג אונסק"ו, הסופר אלכס בלוך, הידוע בכינויו הספרותי ז'אן בלוס, הביא לקונגרס את דבר מנכ"ל אונסק"ו, הקורא לדו־שיח בין אונסק"ו לבין ישראל. מר בלוך אמר כי דרושים סבלנות, הידברות והסכמה ומסר על הבטחת מנכ"ל אונסק"ו לעשות כמיטב יכולתו כדי „להוציא את המעורבים מקליפתם" ולהגיע להסדר כללי ומוסכם ביחסי ישראל ואונסק"ו.

סוחרים בירושלים מוחים על גובה מסי קמעונאים

התאחדות הסוחרים בירושלים שיגרה מכתב מחאה תקיף לראש העיריה בו היא מוחה על כי המיסוי המוטל על עסקים קמעונאים בעיר גבוה בב־260 אחוז מזה המוטל על סוחרי חיפה.

התאחדות הסוחרים תובעת „לבטל את האפליה" ואינה מסתפקת בהקלות הלקויות שהעניקה העיריה לפני כשבועיים, בעקבות סקר השוואתי שאישר כי שיעור מסי המסים, המוטלים על חלק מהסקטורים של הסוחרים בעיר, גבוה מאשר בערים אחרות.

קבלן בנייה עשה דין לעצמו בנמל התעופה

(ע). תלונה על גרימת נזק בזדון הוגשה למשטרת נמל התעופה בלוד על ידי מר קורט לוי, מנהל חברת מלונות בע"מ, המפעילה את המסעדה והמזנונים.

התלונה מופנית נגד קבלן בנין, המועסק על ידי מינהלת נמל התעופה בעבודות בניה שונות. מר לוי מציין בתלונתו, כי הקבלן תבע לאפשר לו ולפועליו לעבור דרך חדר מדרגות המשמש לצרכי המסעדה בלבד. מר לוי סירב לאשר זאת, בנימוק כי הדבר יפגע בהפעלה התקינה של המסעדה. לדבריו העניש הקבלן בכעס וניתק את חוטי הטלפון.

משטרת כפר סבא גילתה נשק ורכוש גנוב

(ע). בחיפושים נרחבים של משטרת כפר סבא בתוך פרדס נטוש סמוך לביתו של עבריין מועד ברעננה, נמצאו קבורים באדמה רכוש גנוב ונשק. באריזת הניילון היו תת־מקלע קלשניקוב, אקדח, 1500 ל"י במזומן, מצלמות, רשמי־קול, תכשיטים, שעונים, כלי עבודה, משקפות וכן כספת שהכילה שיקים ושטרות של תושבים רבים מרעננה, שאצלם בוצעו פריצות.

פולמוס בין ספיר לפרס סביב עניין מינוי שרון

מאת יהודית וינקלר,
סופרת „הארץ"

לא היתה שום עסקה בקשר לאריאל שרון. היו תקדימים למינוי אישים פוליטיים לתפקידים בכירים הן בימי גולדה מאיר והן בימי לוי אשכול, מבלי שהוטלה הגבלה על פעילותם הפוליטית של האישים — אמר שלשום שר הבטחון שמעון פרס בתשובה לביקורת קשה מפי פנחס ספיר בפרשת האלוף אריאל שרון.

פנחס ספיר אמר, כי מה שקרה בפרשת שרון הוא בזיון למדינה ומערער את כוחו של הצבא, מלבד פגיעתו בממשלה.

„איני מבין את העסקה שנעשתה. איך הממשלה, הרמטכ"ל והממשלה, מרשים לעצמם להתמשכן כך על־ידי שרון", אמר ספיר. הוא היתה דעתו כי יש לתבוע את אריאל שרון לדין בגלל דברים שהשמיע.

שר הבטחון אמר בתשובתו, ערכו של אריאל שרון בצבא או פונקציה של נאמנו הפוליטיים, כי החלטת הממשלה בפרשה שידתם של דיבים באדיל היא החלטה גלויה וברורה, שאין מאחוריה הסדר או עסקה.

בפניך הזמנות יצוא או יבוא, קטנה או גדולה. מי יכול לממן אותה? מה הם הסיכונים? אלו משרדי ממשלה יכולים לסייע?
ישראל סידי, שאול ענתבי, רחמים רוידוב, מאיר פוירשטיין ונחמן זילברברג - אלו הדיסקונטאים שלך במחלקה לסחר חוץ בדיסקונט.

אלו אנשי צוות מאומן, מיומן ועדכני הצועד בטוחות בכל מבוכי הסחר הבינלאומי. בידם מאגר עצום של ידע בחוקי סחר בינלאומי, בקרנות אשראי ליבוא וליצוא, בערבויות, ביטוח, אינפורמציה עיסקית על לקוחות וספקים בחו"ל ומכתבי המלצה. את המאגר הזה ואת תרגום נתוניו לשפת העסקים שלך-הם מעמידים לרשותך.

הדיסקונטאים-צוות הבנקאים שלך בדיסקונט

שוק המציאות - מציאה נפלאה

מחצית המחיר עבור כל מודעה

שוק המציאות הוא שרות מיוחד של הלוח הכפול לקוראי הארץ וידיעות אחרונות — אשר יקל עליך למכור ספה מיותרת, להשיג עגלת ילדים במצב טוב, למכור או למצוא אופניים, לקנות בגד משומש, להתחלף בתקליטים משומשים, למצוא קונה למקרר או מכונת כביסה ישנה או כל חפץ אחר אשר מחירו אינו עולה על 750 ל"י

* * *

המדור מתפרסם בכל יום ב' בשבוע ומיועד רק לאנשים פרטיים. מחיר הפרסום מחצית מחיר הלוח הכפול (מינימום 15 ל"י עד 8 מילים).

* * *

אל תשכח לבקר בכל יום ב' בשוק המציאות של הלוח הכפול.

ההצעה לרפורמה מיידית במס הכנסה – לוועדה

בכנסת

מאת י. טירה

הכנסת החליטה אתמול להעביר ועדה הצעה לסדר היום של מר שאל תמיר (ליכוד) בדבר הצורך רפורמה מיידית במס הכנסה.

מר תמיר אמר כי שיטת מס הכנסה הקיימת מהווה שורש הרע יותים, להשחתת מידות, לחב־ נפתחת, ולשלוחות הפועלות כ־ ן מבאיר בגוף החברה הישרא־ ובמשק הישראלי. מר תמיר הס־ שהרפורמה חייבת להיות מבו־ בחמישה עקרונות: המפגעות בית מס מהכנסות המאפשרות מחיה אלמנטרית, הצמדת ה־ ר למדד יוקר המחיה; שעורי מס ציבור יוכל לעמוד בהם בין ש־ 50 אחוז ובין שלגבי עשירים בים יהיו 60 אחוז; ביטול ש־ ים המרחיקים את האזרח מן ביה, אך השארת שיעורים ה־ ודים אותו למאמץ זה; ביטול ות החובה.

דברי תשובתו אמר שר האוצר, יהושע רבינוביץ: אנו ערים ל־ יום שנטל המסים גורם, גם ל־ למי המס גם למינהל המסים, ו־ מתכוונים לחדש את תהליך יכת הרפורמה במערכת המסים. פרסום פרטי תכנית החירום ה־ גלית, פורסם גם דבר ההלכה ה־ שלה להקים ועדת מומחים שהפ־ ה יהיה להמליץ בפני הממשלה רפורמה במערכת המסים, השכר בנסות. הועדה כבר הוקמה ו־ בה הוא — פרופ' חיים בן־שחר, פ' מיכאל ברונו, פרופ' יורם בן־ ת, רואה־החשבון שלום רונאל ידיהדין ביצע גהיר. אני מקווה במסגרת זו נוכל להרחיב את ס מס הכנסה, אשר יכלול את ההכנסה של משלם המס. יבוס־ ציוותים אשר שחקו את בסיס , ובכך יתאפשרו הפחתת שי־ י כס ההכנסה וביטול מילות ה־ ה. אין ספק שאם נגשים שאיפה ישופר מוסר המס, יגבר כושר מזה ויגדל פריון העבודה וה־ רצון לעבוד יותר, לחסוך יותר ול־ השקיע. כל אלה יהוו, ללא ספק, תרומה חשובה לחברה ולכלכלת ה־ משק.

אך לא רק שיטת מס ההכנסה חייבת ברפורמה. גם מערכת המסים העקיפים משוועת לבדק בית יסודי, ועם הפעלת מס ערך מוסף יבוטלו מסים עקיפים מסויימים וחלקם ה־ אחר יופחתו. גם אלה יתרמו ל־ תנופה במשק.

שביתת הימאים

אם כי שביתת הימאים נסתיימה, לא ביטלו ארבעה חברי כנסת את הצעותיהם לסדר היום שהגישו בנו־ שא השביתה. שר התחבורה, מר גד יעקובי, שענה למציעי ההצעות, אף הסכים לעריכת דיון במליאה על בעיות השביתות.

הגישו את ההצעות לסדר היום היה הלל זיידל (ליע), ברוך מאוב (ר"צ), יהודה בן מאיר (מפד"ל) וידידיה בארי (ליכוד). העובדה ש־ הדיון על שביתת הימאים, שנס־ תימה בינתיים, התקיים בכל זאת בכנסת, אופיינית לשיטת העבודה המקובלת כל חברי הכנסת ביחוד ב־ עניני הצעות לסדר היום ובשאיל־ תות. בשני סעיפים אלה יש מירוץ בלתי פוסק ובלתי מרוסן של חברי כנסת, המתחרים להעלות נושאים מרובים ככל האפשר ולנצל הזדמנות דיבור במליאה. על ידי כך יש אינ־ פלציה של שאילתות ושל הצעות לסדר היום. הכנסת חייבת לטפל בהם בדחיפות והדיון מאבד הרבה מיעילותו.

הורדה הצעת באדר

הכנסת הורידה אתמול מסדר ה־ יום הצעת חוק פרטית של מר יו־ חנן באדר (ליכוד) בדבר פיזור ה־ כנסת השמינית ועריכת בחירות חד־ שות. בנמקו את ההצעה טען מר באדר כי הממשלה הנוכחית מכהנת על פי מצע בחירות שהבסיס הלי־ כה לשלום בועידת ז'נבה, בעוד שכיום ראש הממשלה בעצמו טוען כי הליכה לז'נבה היא אסון. כן טען מר באדר גבר חוסר יציבותו של מר רבין כראש הממשלה, ה־ משנה מדי פעם את עמדותיו: תחי־ לה הסכים לנסיגות בסיני תמורת אי־לוחמה. אחרי כן ויתר על אי־ לוחמה ודיבר על הסכם מדיני ולב־ סוף גילה בראיונו לעתון „הארץ" את כל קלפיו, שהם למעשה ויתו־ רים ונסיגות ללא כל תמורה. ל־ דעת מר באדר ממשלה כזאת אינה יכולה להמשיך ולכהן.

השיב למר באדר מר אריה אב־ קורין (מפד"ל) שטען כי הליכוד הגיש את הצעת החוק עוד לפני יותר מחצי שנה ואין טעם לדון בחוק של פיזור הכנסת כיום. כן טען נגד הליכוד, שאין כל פעם לבחירות, אך בכל הצעות אי־האמ־ מון שהגיש לממשלה, זכתה המם־ שלה ברוב. המדינה זקוקה למימשל יציב ולא ללכת לבחירות כל פעם. ב־57 קולות נגד 31 קולות הורדה הצעת החוק מסדר היום.

היה ובולון הכר וי. בדמאיר נמ־ נעו מהצבעה והסבירו כי לדעתם אין הממשלה, כפי שהיא מורכבת כיום, מסוגלת להנהיג את המדינה בתקופה קשה זו. וקראו להקים מם־ שלת חירום לאומית.

„ישראל הצעיר"

פרוייקט הקליטה של „ישראל ה־ צעיר", שלפיו ישתכנו כ־1000 מש־ פחות עולים מארה"ב בבית שמש, יוצא אל הפועל וכל אי־ההבנות שהיו בין יוזמי קבוצת העולים ל־ בין משרדים ממשלתיים באו על סי־ תומם על הצד היותר טוב ובקרוב יוקמו 300 היחידות הראשונות ב־ בית שמש. על כך הודיע אתמול ב־ כנסת שר הקליטה, מר שלמה רוזן, בהשיבו להצעות לסדר היום של מר ב. אליעד (ליע) וי. בדמאיר (מפד"ל). שני חברי הכנסת עמדו על התהליכים הביורוקרטיים המפריעים בקליטת עולים והגורמים הפרעות לעליה בכלל. במיוחד עמדו על ה־ פרוייקט של „ישראל הצעיר".

שר הקליטה, בדברי תשובתו, צי־ ין שורה של מיסכים על המבנים עם. „ישראל הצעיר" הוכיח כי ה־ משרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר עשו כמיטב יכולתם לביצוע ה־ פרוייקט.

הענין הועבר לועדה.

תיקון בחוק הביטוח הלאומי

הצעת חוק הבאה לתקן את חוק הביטוח הלאומי בנושא שילוב קיצ־ באות הביטוח הלאומי והקלופי ה־ פנסיה, המוצעים על ידי קרנות ה־ פנסיה של ההסתדרות, הוגשה את־ מול לכנסת על ידי מר א. אפרת. הצעת תיקון לחוק הביטוח הלאומי בודקת שלגבי משכורות שמעל 1500 ל"י עם תוקפו של ההסכם משנת 1954, המתיר למעסיקים להוריד 2.5 אחוזים מדמי התגמולים המשולמים לקרנות הפנסיה ולקופות התגמולים, ולהעבירם למוסד לביטוח לאומי.

הצעת החוק הועברה לועדה.

מאסרו של ד"ר שטרן

עניין מאסרו של הרופא היהודי ד"ר מיכאל שטרן בבריה"מ, שימש אתמול נושא לדיון במסגרת הצעה לסדר היום שהגיש מר בן־ציון קשת (ליכוד). מר קשת גולל את פרשת המאסר וכן את המשך רדיפות ה־ יהודים המבקשים לעלות לישראל. כן טען מר קשת כי כניעות ידידות מדאיגות מבתי הסהר שבהם מוח־ זקים אסירי ציון בתנאים קשים.

בדברי תשובתו אמר שר החוץ, מר יגאל אלון, כי מאסרו של ה־ רופא היהודי הדגול, ד"ר מיכאל שטרן, בהאשמות מרושעות, אינו אלא חוליה נוספת בשרשרת המחפירה של ההתנכלויות וההצקות שמתנכלים ו־

אלון: 25 חוקרים ניסו לסחוט עדויות מרשיעות מד"ר שטרן

מציקים שלטונות בריה"מ לעליה ה־ יהודית לארץ. עד לאותו יום, ב־ חודש נובמבר אשתקד, בו הגיש בנו של ד"ר שטרן בקשה לעלות ליש־ ראל, עבד האיש, כרופא מפורסם, בעירו וויניצה, כשמאחוריו תרומה עבודה להתפתחות הרפואה הסוב־ ייטית. כאשר הגיש הבן את פנייתו לעליה הפעילו השלטונות לחץ חזק על ד"ר שטרן שישנה את החלטת בנו לעלות. רק לאחר שד"ר שטרן סירב להיכנע ללחץ זה, הושלך ל־ כלא, ב־29 במאי השנה.

למרות מחלת השתפת ממנה הוא סובל. הוחזק ד"ר שטרן במשך שלו־ שה חודשים במרתף בית הכלא ל־ לא חקירה, כשהשלטונות מפעילים „קבוצת עבודה" של 25 חוקרים כדי להשיג עדויות מרשיעות נגדו. ב־ דרכים המקובלות על המשטרה ב־ בריה"מ. שמא נותר בלב מישהו צל של ספק על שום מה נטפלו השל־ טונות הסובייטים לד"ר שטרן, יבואו דבריו של התובע של מחלקת ה־ חקירות, איש בשם קרוצ'ינסקי, ו־ יעידו על עצמם. בעת חיפוש בבי־ תו של ד"ר שטרן, ימים אחדים לפני מאסרו, אמר איש זה לבני משפחת שטרן בגלוי: „האשמת מיכאל שטרן קשורה ברצון משפחתכם לצאת ל־ ישראל". דברים דומים אמר גם מב־ הל מחלקת החקירות של התביעה של הרפובליקה האוקראינית לבנו של ד"ר שטרן, ויקטור, באוגוסט ה־ שנה, לאמור: „האשמת אביך כרו־ כה ברצונו של אחיך לצאת לישראל. יציאת יהודים מבריה"מ כמוצאה לצו על מדינתנו". דברים מפורשים ש־ אינם טעונים הוספות, לגבי מניעיהם הפסולים של שלטונות בריה"מ במא־ סרו ובמשפטו של ד"ר מיכאל שטרן.

שר החוץ סיפר גם על פעולות הממשלה למען יהודי בריה"מ וכי גם במסעו האחרון בוואשינגטון, ב־ שיחותיו עם ועדת החוץ של הסנט ועם ד"ר קיסינג'ר ועוד, העלה בכל החומרה את בעיית יהודי בריה"מ.

הנושא הועבר לועדת החוץ וה־ בטחון.

שמגר יתבקש לחוות דעתו על ההצעה להתיר למס הכנסה לחקור כל אדם ובני משפחה קרובים של נישום – לקביעת שומתו

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

כוח מתוח התנהל אתמול ב־ ת הכספים על הצעה שהביא ב מס ההכנסה על פיה יורשו סונות המס לחקור כל אדם, לר־ ו בני משפחה קרובים של ני־ ם, לצורך קביעת שומתו.

מסגרת הצעות האוצר לתיקון ת מס ההכנסה מוצע לאפשר לטונות המס לקרוא לעדות בש־ ה כל אדם כדי לקבוע שומה של ם אחר. ההוראה החדשה אמורה ל, על פי ההצעה, גם על בני פחה קרובים (בעל, אשה, אב, בנים וכדי) של הנישום.

ברי ועדת הכספים יחזקאל פלו־ , גרשון פת, יצחק גולן ואליה־ שוסטק תקפו אתמול בחריפות הצעה. במהלך הויכוח היה מי את אותה „הצעה בולשביקית". זה נשללת מהאזרח אפשרות זו ו־ זימון בני משפחתו לעדות תהיה אוי־ טומטית ומותנית ברצונו של פקיד המס בלבד.

הויכוח בנושא זה היה נוקב ו־ לווה בקריאות ביניים נרגשות. על פי הצעת מר קרגמן הוסכם להכליל בנוסח המוצע כי „קרובים" יוזמנו למסור עדות אך טרם נקבע אילו קרובים. לפני הכרעה בסוגייה זו הוחלט לשאול את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

* * *

יאושרו כנראה 11 שופטים לביהמ"ש העליון

הממשלה תאשר כנראה בישיבתה הקרובה את הצעתו של שר המשפ־ טים לבקש מהכנסת להגדיל את מספר חברי בית המשפט העליון מ־10 ל־11.

רשמית, מנומקת יוזמת שר המשפ־ טים על רקע הנטל העובר על בית המשפט העליון. היא מתקשרת לרצונו של היועץ המשפטי לממ־ שלה, מר מאיר שמגר, לפרוש מה־ תפקיד ולהיבחר לבית המשפט ה־ עליון. מר שמגר יהיה, קרוב לוו־ דאי, מועמד ראלי לכהונת השופט ה־11 בבית המשפט העליון, אך יתי־ כן שיהיו לו מתחרים. בתחום של השופט שלמה אשר, הממלא מזה זמן מה תפקיד של שופט בפועל בבית המשפט העליון, ושל השו־ פטת מרים בן פורת. בחוגים מסוי־ מים יש מהלכים לרציון למנות אשה לבית המשפט העליון.

אם מר שמגר יפרוש מתפקידו, יתמנו על כהונת תפקיד היועץ ה־ משפטי לממשלה בעלי התפקידים ב־ משרד המשפטים ומספר משפטנים מהשוק הפרטי. נזכרים בשמותיהם של צבי טרלו, מנכ"ל משרד המשפ־ טים, ואב שר, כיום היועץ הכלכלי באוצר. עם זאת ידוע כי שר ה־ משפטים נוטה לרוחם לשורות המם־ שלתי משפטנים מוכשרים מהשוק הפרטי. ידוע כי נפגש לא מכבר עם עו"ד יובל לוי ודן עמו באפשרות שיבוצו במשרה בכירה במשרד ה־ משפטים. מר צדוק היה גם פעיל ב־ מינוי עו"ד גורני לתפקיד היועץ ה־ משפטי של משרד הבטחון.

„צירוף נדיר של תכונות"

פרישתו הצפויה של מר שמגר באה, על פי הסברים רשמיים, על רקע התקופה הממושכת (שבע שנים) בה הוא מכהן כיועץ המשפטי ל־ ממשלה. שר המשפטים חיים צדוק הכ־ חיש באזני סופר „הארץ" פרשנות כאילו בקשתו של מר שמגר להשתחרר מתפקידו באה על רקע של קשיים בשיתוף פעולה בין השניים. מר צדוק הגדיר את מר שמגר כאדם המצטיין בצירוף נדיר של תכונות המכשירות אותו לתפקיד היועץ המשפטי ל־ ממשלה ואין השר מכיר איש המסו־ גל למלא תפקיד זה כמו מר שמגר. מר צדוק קבע כי הוא ומר שמגר „משו־ רים על גל אחד" ורצונו הוא שמר שמגר ימשיך בתפקיד היועץ המש־ פטי זמן רב ככל האפשר.

רשמית אומרים היה צדוק ושמגר כי פרישתו של מר שמגר מתפקיד היועץ המשפטי לממשלה איננה עו־ מדת על הפרק כעת.

שופטים לבית המשפט העליון נב־ חרים על ידי ועדה למינוי שופטים שהרכבה: שני שרים, שני חברי כנסת, שלושה שופטים מבית המש־ פט העליון ושני נציגים של לשכת עורכי הדין.

* * *

הועלו קיצבאות־נכות

ועדת העבודה החליטה אתמול ל־ העלות את קיצבאות נכות כללית ב־ 24 אחוז כפיצוי על התייקרויות ה־ אחרונות. הועדה החליטה כי ההעל־ אות תהיינה בתוקף מה־1 בנובמבר 1974.

התנגדות לייקור ביטוח רכב בדיון באוצר ובכנסת

מאת מרדכי צבי, סופר „הארץ" לעניני כלכלה

תעריפי ביטוח הרכב היו אתמול נושא לדיון בין שר האוצר, מר יהושע רבינוביץ, לבין ראשי חב־ רות הביטוח. באותו יום נדון ה־ נושא בכנסת בעקבות הצעה ל־ סדר היום של ח"כ אולמרט. הענין הועבר לדיון נוסף בועדת הכספים של הכנסת.

שר האוצר הביע את הציפיה שהחברות ייכנסו במקיצת צעדים חד־צדדיים, כגון ביטול התעריף ה־ אחיד, כדי שלא ייאלץ להפעיל צו להקפאת התעריפים ברמתם הנו־ כחית. נציגי חברות הביטוח הב־ הירו שלמרות המלצתן לבטל את התעריף האחיד על ביטוחי רכב, לא שונו בינתיים התעריפים. נציגי ה־ חברות הסבירו לשר מדוע לדעתם יש להעלות את התעריפים ב־16% ל־ אחר התייקרויות האחרונות. המפקח על הביטוח, ד"ר י. פיקר, טען שעבודת החברות אולי מוצדקת, אך בייקור המכסים שלהן יש לכלול את ה־ ייקור שאושר להן מ־1 באוקטובר. כלומר בשעור 12%. אם החברות מת־ עקשות להרוס את התעריף, כוכן ה־ כספים לדון עיכון על כך.

אתמול השתתף שר האוצר בדיון על נושא זה בכנסת בעקבות הצעה לסדר היום של ח"כ אולמרט (ה־ ליכוד) שהביע התנגדות להעלאת ה־ תעריפים. עוד טען ח"כ אולמרט שאם יש להלאים את ביטוחי הרכב הרי שיש להעביר לממשלה את כל ענף המכוניות. הנושא הועבר לסד־ על ועדת הכספים של הכנסת.

אהדה לאש"ף בסימפוזיון בחיפה

מאת אריה נשר
כתב „הארץ"

...שני אהדה ותמיכה גלויים ב־ ף ביטוי בסימפוזיון על הבעיה לאומית שנערך שלשום באוני־ סיטת חיפה ביוזמה ועד הסטודנ־ הערביים. השתתפו כ־400 סטו־ ים ערבים.

תואות כפיים ליוו את דבריו של פ מטעם רקית, מר בניבמן גר־ שאמר כי צריך להכיר באש"ף שהוא הנציג המוכר של העם שתיני, וכשם שהעם הערבי אי־ יכול לקבוע כי ייצג את ישראל, אין זכות ליהודים לקבוע מי את הפלשתינים.

תואות כפיים ליוו גם את דבריו צייר כתובר כיבאי, מחיפה, מר בין הכאר כי הוא מעריך את ף כארגון הפלשתיני היחיד ש־ הישגים בזירות לעם הפלש־ , הוא היוזה דעתו שאין תרופה הכרוב. „כה אפשר לעשות נגד יים המכובים לפות על הרציון? . כן טען שאין הבדל בין ל־ ות כפי שגילה אותה בן גוריון קיצונית של עיפאת.

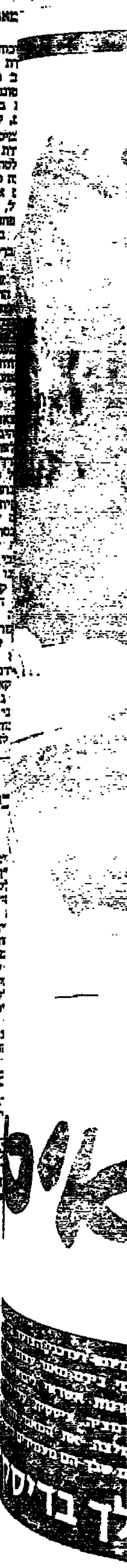

למר יהושע בן־ציון ומשפחתו משתתפים בצערכם העמוק בהלקח מכם האם **חנה ע"ה** קרת־ג קופת תגמולים של עובדי בנק א"י בריטניה בע"מ	**ממייסדי תל־אביב** **מנחם גילוץ** **איננו** נלווה אותו למנוחתו בבית העלמין הישן ברחוב טרומפלדור, מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב, היום, יום חמישי ה' טבת תשל"ה (19.12.74) בשעה 3.00 אחה"צ. בניו: עמישלום, שלמה תהלה יהושע גאולה ומשפחותיהם נכדיו: תלמה, גדעון, תמר, חנן עמיאל, הראל, דפנה, נילי אפרת עמנואל ומשפחותיהם ניניו: גיא, מיכל, צחי, שולי. השבעה ברח' התאנה 13 ת"א.

למר יהושע בן־ציון היקר

אתך אנו ביגונך הכבד
בהלקח ממך אמך היקרה

חנה ע"ה

עובדי בנק ארץ־ישראל בריטניה בע"מ

בצער רב ובינגון אנו מודיעים על פטירת
בעלי אבינו סבנו היקר

אהרון ברסלוף

ההלויה תצא היום, יום חמישי ה' טבת תשל"ה (19.12.74) בשעה 10.00 לפנה"צ מבית החולים דונולו אגף ב' יפו לבית העלמין, בחולון.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוח רח' מסריק 7 בת־ים, בשעה 9.30 לפנה"צ.

המתאבלים:
אשתו, בנותיו, נכדיו — קירשנברג, ריינפלד
נינתו ומשפחות — ואהרוני.
ברסלוף, זליג

על פטירת

מנחם גילוץ ז"ל

ממייסדי תל־אביב

אבלה

עיריית תל־אביב־יפו

שלמה להט
ראש העיריה

למר יהושע בן־ציון ומשפחתו

השתתפותי הכנה באבלך במות עליך אמך

חנה ע"ה

אליעזר טרנר

בכודנת הנהמים
ליהושע בן־ציון במות אמו
חנה ע"ה
[illegible]
יקבי אליעז בע"מ

הננו מודיעים בצער רב על פטירת
אבינו

יעקב מ. גרי

ההלויה תצא מביתו ברח' הנוף 8 סביון ביום ו' 20.12.74
בשעה 1 אחה"צ

מלכה ומתי גרי
מיכל ואליעזר זילבר
ומשפחותיהם

למר זאב שרף ובני ביתו

משתתפים באבלכם הכבד
על מות הבן

צבילי

בדמי ימיו

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
יו"ר מועצת המנהלים והחברה,
ההנהלה, והעובדים.

ליהושע בן־ציון ומשפחתו

תנחומים במות האם היקרה

חנה בן־ציון ע"ה

ברוך גייכמן ומשפחתו
תלמה נרי ומשפחתה

ממשלת ישראל

משתתפת בצער המשפחה

במות

יעקב גרי

שר המסחר התעשיה לשעבר

למשפחת בן־ציון

השתתפותנו הכנה באבלכם
בהלקח מכם האם

חנה בן־ציון ע"ה

משפחות גוטפרוינד

למשפחת שרף

אתכם באבלכם על מות

צבילי

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

ברוריה ומשה מן

למר שרף ומשפחתו

אתך באבלך במות

צבילי

יו"ר מועצת המנהלים
ההנהלה
המנהל הכללי
חבר העובדים
„כרמל"
בנק למשכנתאות והשקעות בע"מ

למר יהושע בן־ציון

תנחומינו הכנים באבלך
במות עליך אמך

חנה ע"ה

דפנה, ביח־ר לטריקו וצמר בע"מ
משפחת יהלומי

למר יהושע בן־ציון ומשפחתו

תנחומינו הכנים באבלכם במות האם

חנה ע"ה

מן–שקד בע"מ

למר זאב שרף
יו"ר מועצת המנהלים

אתך באבלך במות

צבילי

חברי מועצת המנהלים
ההנהלה וחבר העובדים
„טפחות"
בנק למשכנתאות לישראל בע"מ

ליהושע בן־ציון ומשפחתו

אתכם בצערכם במות האם

חנה ע"ה

אליעזר אליגון, עו"ד
פולדי גולדמן, עו"ד
חנה גפן, עו"ד
אברהם מישר, עו"ד
אריה קורין, עו"ד
ומשפחותיהם

למר יהושע בן־ציון

השתתפותי הנאמנה באבלך בהלקח ממך
אמך

חנה ע"ה

יואל הורוביץ
יוסף הוקסמן

במלאת שלושים לפטירתה של אמנו היקרה

מרים יסינובסקה ז"ל

אלמנת ד"ר משה יסינובסקי ז"ל
מבריניץ

תתקיים אזכרה וטקס גילוי מצבה ביום שני ט' בטבת תשל"ה — 23 בדצמבר 1974 בשעה 2.00 אחה"צ בבית הקברות החדש כפר סבא.
נסיעה ע"י הכפר הראשי. הסעה מרחוב בוריה 116 בשעה 1.45.

בתה וחתנה
סוניה וחיים ארגנד

هكذا من الأصل

مكتوب من الأهل

בכלכלת הבית

תפוחי־אדמה: כיצד לקנות, איך לאחסן ומה לבשל?

תפוחי־אדמה משביעים וקלים לעיכול ✶ אילו זנים משווקים בארץ? ✶ עקרונות בבישול ובהתאמת הזנים לאופן ההכנה

לתפוחי־האדמה — קליפה בצבע צהבהב עד חום־בהיר או אדום (לפי הזן או הקרקע בה גדל). עובי הקליפה שונה לפי הגיל. כאשר תפוא"ד עוד לא בשל — הקליפה דקיקה ונקלפת בקלות. עם ההבשלה הקליפה מתעבית ונעשית מוצקה, באופן שבה כלחיצה באצבע איננה נקלפת. לאחר אחסנה, הקליפה עוד יותר מוצקה. בארץ מגדלים תפוא"ד עם ציפה בצבע לבן — אפ־טו־דייט, עם ציפה צהובה — פטרונס ואלפא, וכן עם קליפה ורודה — דזירה.

הערך התזונתי הרב של תפוא"ד

לפי טבלאות הרכב המזונות של פרופ' ק. גוטנהיים, יש ב־100 גרם תפוא"ד ראויים לאכילה: קלוריות — 84; מים — 78 גרם; פחמימות זמינות — 19 גרם; חלבון משובח — 2.0 גרם; שומן — 0.1 גרם; ברזל — 1.4 מ"ג; ויטמין ב' — 1.35 מ"ג; ויטמין סי — 17 מ"ג (בפקעות צעירות כ־30 מ"ג). כמות ויטמין סי בתפוא"ד כה רבה, שפקעת בגודל בינוני מספקת כ־¼ מהתצרוכת היומית.

מלבד כמויות הברזל הרבות, מצויים בתפוא"ד מלחים מינרליים כגון מלחי אשלגן, זרחן וסידן.

כמות הנתרן בתפוא"ד מעטה. ולכך שוב חשיבות רבה בהרכב הדיאטה של חולים הסובלים מיתר לחץ דם או ממחלות לב שונות. הודות למרקם התאית השומן — תפוא"ד קלים מאוד לעיכול, ומתאימים לדיאטה קלה.

מבחינה קלורית: תפוא"ד בינוני, מבושל או אפוי (כ־100 גרם) מספק כ־80 קלוריות בלבד (אכן, אם תפוא"ד מטוגן — מספק השמן תוספת נכבדה של קלוריות).

מכיון שתפוא"ד אינם מספקים הרבה קלוריות, ומכיון שהם משביעים מאוד ומשקיטים את הרגשת הרעב בלי להכביד על הקיבה — הם משמשים כאחד המרכיבים החשובים בדיאטה רזון (1000—1200 קלוריות) בארצות שונות (אנגליה וארה"ב).

קניית תפוא"ד — כיצד?

איסוף תפוחי־אדמה נעשה באביב (סוף אפריל — תחילת יוני) ובסתיו (נובמבר — תחילת דצמבר). בתקופות אלה תפוחי־האדמה זולים, ואפשר לקנות כמות גדולה יותר ולשמור בבית חודשים מספר. ביתר חדשי השנה מצויים בשוק בעיקר תפוא"ד המשוקים לאחר אחסנה בקירור. ב־דרך־כלל הם מוצקים למגע, בעלי קליפה עבה וכלי נבטים.

תפוא"ד מאיכות טובה הם מוצקים, חלקים, בלי בליטות או גידולי משנה, ללא חתכים, כתמי שקיעות או ריקבון.

בעת שקונים תפוא"ד כאחסנה בקירור — רצוי להחזיקם בבית במקום חשוך 7—10 ימים לפחות לפני השימוש בהם, כדי להבטיח שלא יהיו מתוקים.

הוראות לשמירת תפוא"ד בבית

העיקרון: תפוא"ד נשמרים היטב במקום חשוך, יבש וקריר.

1. הטמפרטורה האופטימלית ל־שמירת פקעות תפוא"ד היא בין 8 ל־28 מ"צ. בטמפרטורה גבוהה יותר הפקעות מקדימות לנבוט, מצטמקות או נרקבות. בטמפרטורה נמוכה יותר (כגון במקרר) העמילן הופך לסוכר־הפקעות נעשות מתוקות. זה קורה גם בתפוא"ד שעברו אחסנה בקירור. אך אם בעבירו אותם וזרה לטמפרטורה של 10—28 מ"צ, למשך שבועיים — הסוכר יהפך בחזרה מקורי.

2. חושך. פקעות תפוא"ד יש לשמור בחושך, כי באור מוריקה ה־קליפה והציפה שמתחת לקליפה, וגם ההוריקה נוצר חומר רעיל. בעיקר רגישות הפקעות הצעירות לאור.

אם נוצר חומר רעל (סולנין) בכמות גדולה (יותר מ־20 מ"ג ל־100 גרם פקעת) — הפקעות אינן ראויות למאכל. כשהכמות קטנה יותר — תפוא"ד נעשים מרים וערכם פוחת.

לכן, פקעות המצויות באור הל בהן תהליך ההוריקה — יש להסיר את החלק הירוק עם הכנתן. אם לא כן — טעמן מר.

3. אוורור. פקעות תפוא"ד מט־המרות היטב יותר במקום מאוורר. במיכל סגור בלי אוורור הן עלולות להירקב.

לא רצוי להחזיק תפוא"ד בשקיות פלסטיק, אפילו מנוקבות, אף לימים ספורים.

אפשר לשמור היטב הפוא"ד ב־שקיות כגייר אריזה כזה, בארגז הירקות, או לכבות בנייר עיתון.

● לאם ולילד ●

כיור מקבעי־פרסומי

הזנים העיקריים של תפוחי־אדמה, המשווקים בארץ

אפ־טו־דייט. מגדלים אותו בכל עונות השנה. מוצאו מסקוטלנד. ה־פקעות — גדולות, ביציות, רגולריות, במידה־מה פחוסות. הקליפה חלקה בגוון צהוב־בהיר, לעתים במידת־מה גסה בקדקה. העיניים שטחיות. ה־בשר לבן. שיעור העמילן כרצה.

אלפא — זן הולנדי. מגדלים אותו באביב, ובמידת־מה בסתיו, בנגב. הפקעות — גדולות, ביציות, רגול־ריות לכרי. הקליפה גסה, מהוספסת, בגוון צהבהב. העיניים שטחיות וב־קדקוד הן לעתים עמוקות במקצת. הבשר בגוון צהוב־בהיר. בבישול מקבל צבע חלמתי. רגיש מאוד לאור. משתמר היטב. ראוי לשימוש זמן ממושך לאחר איסופו. הנבטים כהפתחים לאט ונשארים עבים ו־קצרים זמן ממושך. אינו נוטה ל־השחרה. בפקעות הגדולות מאוד (120—140 גרם) — לעתים מבוי חלל בברכן (לב הלול). טעמו טוב מאוד.

פטרונס — זן הולנדי. מגדלים אותו בעיקר באביב. הפקעות — בינוניות, מוארכות. הקליפה חלקה בגוון צהבהב. העיניים שטחיות. ה־בשר צהוב. משתמר היטב, אינו מתפורר ולכן מתאים במיוחד ל־צ'יפס.

דזירה — כמו פטרונס, רק קלי־פתו ורודה ותוכו צהוב.

עקרונות בבישול תפוחי־אדמה

בישול תפוחי־האדמה נעשה ב־התאם לעקרונות כלליים בבישול ירקות, שמטרתם למנוע, במידת ה־אפשר, הפסדים בחמרי מזון בזמן הבישול.

במידת האפשר, רצוי לבשל תפו־א"ד בקליפתם, כי הקליפה מונעת את יציאת חמרי המזון מהפקעות.

אם אין מבשלים בקליפה — רצוי לבשל בסיר מכוסה היטב, במעט מים; ואחר־כך להשתמש במי־הבי־שול לכרוקים, לרטבים ועוד. אם אין מבשלים מיד אחר הקילוף — יש לכסות במים, כדי למנוע את השחרת תפוא"ד.

כדי לקבל בישול אחיד, יש להק־פיד:

✶ לבשל תפוא"ד מזן אחד, ולא לערבב כמה זנים.

✶ תפוא"ד שלמים — לבשל תמיד כאותו גודל.

✶ תפוא"ד קלופים — לחתוך לחתיכות או לקוביות בגודל שווה.

פקעות בגודל בינוני (12 פקעות בק"ג) נוחות ביותר לכל השימושים, הפתת בדרך־כלל מעט.

פקעות קטנות, קשה לקלפן בל־תי מבושלות — רצוי לבשל בקלי־פתן. פקעות גדולות או עם בליטות — רצוי לבשל קלופות וחתוכות.

תפוחי־האדמה מתאימים לשיטות הכנה רבות, ולפיכך רב מכפר ה־מרשמים להזירה.

התאמת הזנים לאפני הבישול

כאשר משווים את הזנים שצוינו לעיל, מבחינת התאמתם לשיטות בישול שונות — נמצא שיש שיטות המתאימות במיוחד לזן זה או לאחר.

אפ־טו־דייט (הזן הלבן) — מתאים במיוחד למחית וכל המרשמים שמכינים ממחית.

פטרונס (הצהוב בהיר) — מתאים במיוחד לבישול בקליפה, ולמרכן לסלט תפוא"ד ולצלייה.

אלפא (הצהוב) — מצטיין בטעמו, מתאים לכל השיטות, אף כי במחית אינו מצטיין במבנהו.

יצויין, כי בשיטות ההכנה של אפיה וציפס לא היו הבדלים ניכ־רים בין הזנים השונים.

(מתוך החוברת „הכל אודות תפוחי־אדמה" בהוצאת המועצה לייצור ושיווק של ירקות).

מכתבים למדור

הטיפול בשיניים בתקופת ההריון

במדור הקודם פורסם מאמרו של ד"ר ה. בן־אור: „הטיפול בשיניים בתקופת ההריון". ה־קוראה דליה דודוב מתל־אביב שואלת אם מותר לעקור שיני אשה בהריון ובאיזו תקופה, האם מותר לטפל בשיניה במקרה שיש כאבים, האם מותר לקחת אנטי־ביוטיקה ואיזה סוג ומי הרופא המוסמך לתת את התרופה — רופא נשים או רופא השיניים?

תשובתו של ד"ר בן־אור: בדרך כלל מותר לטפל בשיניה של אשה הרה החל מהחודש הה־שלישי, המדובר בכל סוג של טיפול שיניים. רצוי להמנע מכך בשלושת החדשים הראשונים, אך במקרה של כאבים אין מנוס מ־טיפול של עזרה ראשונה לפחות. בכל תקופת ההריון, אסור לה אנטיביוטיקה — יש להחליף מ־טטרה־ציקלינים, כפי שהוסבר ב־מאמר (ראה „הארץ" מ־30.9).

הגב' בתיה דוכן כותבת ש־באלצה לעקור לה מחמת נגנרנה קשה בחודש השני להריון וקיב־לה פנבריץ (16 כדורים) וכן כדו־רים נגד כאבים. האם יגרמו נז־קים לעובר?

תשובתו של ד"ר בן־אור: הטיפול המתואר במכתבך נראה כטיפול של עזרה ראשונה, שלא היה מנוס ממנו ואי אפשר היה להזהות. סוג האנטיביוטיקה ה־מתואר היה מתאים.

הגב' גילה כהן כותבת שקיב־לה טטרה־ציקלין בתקופת הה־יונה ויש איחור בהופעת השיניים אצל בתה. לדבריה התייעצה עם רופאים אחדים ואיש מהם לא התייחס לבעיית הטטרה־ציקלין.

ד"ר בן־אור משיב: השפעת הטטרה־ציקלין איננה על צמיחת השיניים אלא על צבעיהן, לכן אין קשר בין נטילת התרופה זו לבין איחור בהופעת השיניים. אם הבעיה לא נפתרה בינתיים — יש לפנות לרופא השיניים.

שאלות ומכתבים למדור זה יש להפנות אל: „מדור ל־אם ולילד", „הארץ", ת.ד. 14090, תל אביב.

ד"ר בנימין ספוק

פרסום אגות

13 השעה — חסכון באנרגיה ובכסף!

תנורי החימום של דימפלקס מעניקים לך את „הפינה החמה"

על יתרונותיה המיוחדים

- מיגוון של תנורי חימום לכל טעם ולכל כיס. ניידותם מאפשרת להעבירם לכל מקום בו דרוש החימום בדירה.
- אין תלות בספק הדלק ובשכנים — אתה קובע מתי ברצונך להפעיל חימום והיכן — החשמל נמצא תמיד בביתך.
- והיתרון הגדול: כל תנורי דימפלקס מצויידים בטרמוסטט אלקטרוני הגורם לחסכון של 25% ומעלה בצריכת החשמל.
- לכל תנורי דימפלקס ניתנת אחריות לשנתיים + 8 שנים שרות.

להשיג בחנויות החשמל המובחרות — רשימת מפיצים וקטלוג צבעוני יישלחו לכל פונה.

עכשיו הזמן להבטיח למשפחתך „הפינה החמה" בהוצאות מינימליות את

Dimplex
MADE IN ENGLAND

מחמם בשבילך את החורף

סוכנים בלעדיים בישראל: ת.ט. קולטון בע"מ · סוכנויות ושיווק

שביל המפעל 3, קרית המלאכה · תל־אביב · טל. 821211, 875434

למה החתול בוכה

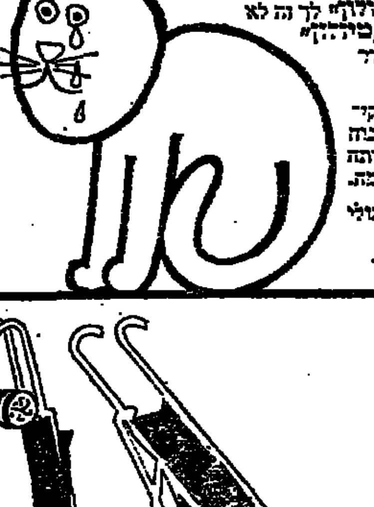

לא אחת כשאת חוזרת בלילה לביתך את נבהלת מקפיצת החתול מעגלות הילדים שבחדר המדרגות.

כשתקני את „מיולדן" לך זה לא יקרה, כי עגלת „מיולדן" איננה נשארת בחדר המדרגות.

בשקלה האפסי וקי־פולה המהיר והנוח מאפשרים להעלותה בקלות לכל קומה.

מעתה יאלצו החתולים לחפש להם מקום אחר.

משנה ה„מיולדן" עשוי מבד מיוחד המונע גרוי עור הילד (שנגרם מיריעה על חומר סינטטי).

דרשי את „מיולדן" תוצרת הארץ, העגלה היחידה מסוגה בארץ עם אחריות לכנה על השילדה וגזור על מעגלות יבוא דומות.

מיולדן — העגלה העזה הביתה עם התינוק יותר בריאה, יותר נוחה, יותר קלה, יותר זולה.

כספך עובר אליך קטן —

ושב אליך גדול

ב„צמד עממי"

„צמד" עממי

להבטחת המשך לימודי ילדיך, לחסכון חדשי משתלם ביותר, עבור הצעירים — פתח להם חשבון „צמד עממי".

ב„צמד עממי" תקבל מענק של האוצר ומענק מיוחד של בנק המזרחי המאוחד.

זו התכנית העממית לחסכון חדשי קבוע עם הטבות מקסימליות.

הצמדה מלאה למדד יוקר המחיה ופטור ממס הכנסה.

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הבנק השומר אמונים לכל אחד ואחד

בינה

נעלי פיל עכשיו באבנעל

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כלב, קטנועים וחור בגלגל

מאת רמי יצהר, סופר „ספורט הארץ"

הכדורגל, ככל ענף ספורט אחר, נועד בין השאר גם לפרוק מתחים — טוענים הסוציולוגים; ובתור שכזה אין הוא נעדר מטיבים משעשעים. כזהו גם הסיפור הבא, שתחילתו רגילה, המשכו משעשע והסוף — יקבע בוועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל.

המדובר במשחק הכדורגל בין הפועל גבעת־חיים לבין בית"ר דב נתניה, במסגרת מחוז השרון של ליגת הצלית לנוער, שהיה השבת במגרש שבבית־יצחק. בדו"ח השיפוט, שהגיע השבוע למשרדי ההתאחדות לכדורגל בתל־אביב, מספר השופט, זלמן קורנפלד, שניהל את המשחק ובלשונו שלו: „במשחק ששפטתי בבית־יצחק, הפגינו שחקני גבעת־חיים משחק פרוע. הזהרתי את הקבוצה. באותו זמן נכנס כלב לשדה המשחק. בקשתי שיוציאו את הכלב, אבל כעבור 10 דקות נכנס הכלב שוב לשדה וטייל בו. הודעתי לראש קבוצת גבעת־חיים, שאם הכלב יכנס שוב לשדה אפסיק את המשחק. בסיום המחצית הרחקתי את שוער גבעת־חיים, נהג דניאל, לאחר שקילל אותי. במחצית השניה הודעתי לראש קבוצת גבעת־חיים, לשמור על הסדר כדי שאפשר יהיה לקיים את המשחק, אולם עשר דקות לאחר תחילת המשחק הופיעו למקום כמה צעירים על קטנועים. הם הפעילו את צופריהם ומנועיהם ברעש גדול. בקשתי שירחיקו את רוכבי הקטנועים, אך הללו נכנסו לתוך שדה המשחק. לפיכך הפסקתי את המשחק בדקה ה־55".

„כיד לאחר שהפסקתי את המשחק, נכנס למגרש בעל הכלב, וחזר בלוך, עם הכלב שהפריע קודם לכן. הלה איים עלי עם כלבו, שאמשיך לנהל את המשחק. לא הסכמתי והלכתי למכוניתי. שם ראיתי את אחד הילדים מתעסק עם אחד הגלגלים. סביב המכונית התאספו אנשים רבים אך נסעתי מהמקום למרות שבאותו גלגל לא היה אוויר. כשהתרחקתי מבית־יצחק נעצרתי כדי להחליף גלגל ונוכחתי שעשו לי גם חור בגלגל האחורי של המכונית".

עד כאן הדו"ח של השופט. קבוצת הפועל גבעת־חיים ושוערה הוזמנו להופיע בפני ועדת המשמעת, אך נראה כי למעמד זה יופיעו בלי הכלב...

שובו של ניניו לא מנע הפסד 1:0 לאלמניה

אתמול במשחק ידידותי בראשון לציון

מאת עמי הרמן
סופר „ספורט הארץ"

הקבוצה המערב גרמנית אלמניה־אאכן, הכדורגת במקום ה־14 בליגה המקצוענית השניה בארצה, הצליחה לגבור אתמול בראשון־לציון, במשחק ידידותי, על מכבי יפו בשיעור 1:0, משער שנכבש ע"י הגרמני פאלס כבר בדקה ה־16.

מכבי יפו הופיע בהרכבו החזק ביותר, לרבות הבלם שלמה ניניו אשר חזר להרכב לאחר היעדרות ממושכת, אך גם מיפגש זה לא עזר ליפואים לנתק את שרשרת האכזבות והם נוצחו בפעם נוספת.

הגרמנים הפגינו משחק שקט ובוטח, נעו במתכונת בקצב איטי ובכך גררו את היפואים למשחק מסורבל והוציאו את העוקץ מהקבוצה הישראלית הנבססת משחקה בעיקר על פריצות מהירות של ארואטי ואוננה.

על אף שפיגרו בשער לאחר כרבע שעה לא התעוררו היפואים עד לסיום, המעיכו במשחקם האיטי ואפשרו לאורחיהם להשיג את הנצחון בדרך הקלה.

בדקה ה־16 הובקע, כאמור, השער היחיד במשחק, כאשר קלאוס הגרמני העביר כדור מדויק לפאלס, זה ניצל אי הבנה בהגנה יפו וכדור שלו נגע ניניו בעט לפינה הימנית. מכאלי אמנם זינק אך ידיו קצרו מלהושיע.

שפט היטב צבי שריר, לעיני 1000 צופים, במגרש הפועל בראשון־לציון.

השופטים קובלים על החרמתם בגביע אירופה

דורשים שיתופם בליגה המקצוענית

מאת רם שירון,
סופר „ספורט הארץ"

איגוד הכדורסל ידרוש מפיב"א לשבץ יותר שופטים ישראליים במשחקי גביעי אירופה, ואת נוכח היעדרה הניכרת בהזמנת שופטים בינלאומיים מישראל למשחקים בינלאומיים באירופה. פניית האיגוד לפיב"א תיעשה על פי בקשת איגוד השופטים, הטוען כי חבריו מקופחים בבוררות פיב"א בצורה בולטת לעומת שופטים בארצות אחרות.

אתמול מסרו ראשי איגוד שופטי הכדורסל, במסיבת עתונאים שהיתה בבית סוקולוב בתל־אביב, כי ארצות כמו טורקיה, יוון, איסלנד ואחרות שיגרו עשרות שופטים מדי שנה למפעלי גביעי אירופה — לעומת 4 שופטים שהוזמנו מישראל. „לא יתכן שקבוצות ישראליות יקיימו 18 משחקים בגביעי אירופה בעונה ולעומת הזמנת 36 שופטים מחו"ל לא יזכו השופטים הבינלאומיים של ישראל להזמנות דומות", אמרו ראשי האיגוד.

בעשותה פניה לפיב"א

לדברי יו"ר איגוד שופטי הכדורסל, יצחק פיסטינר, הסיבה לאי הזמנת שופטים מישראל לתחרויות באירופה, אינה נובעת מרמה מקצועית ירודה למרות שהודות, כי אמנם מצויים שופטי ישראל בירידה. פיסטינר טען, כי אי הזמנת השופטים מישראל נעשית בתירוץ של סיבות בטחוניות, שכן הזמנת שופט בישראל דורשת ממארחיו אבטחי בטחון מוגברים הקבוצות באירופה מעדיפות להימנע מטל מיותר זה.

השופטים אינם טוענים נגד נשיאות איגוד הכדורסל בנושא זה, אם כי לדעתם חייב האיגוד להפעיל לחצים וקשרים אישיים על מנת לתקן את המצב. נשיאות איגוד הכדורסל אף הבירה בבדיקת טענת השופטים בנושא זה ופנתה בשבוע שעבר לפיב"א בבקשה להגדיל את מספר הישראלים המוזמנים לאירועים בחו"ל.

פיסטינר ציין, כי האיגוד תובע את שיתוף שופטיו גם בליגה המקצוענית, שעל הפעלתה בישראל מתנהל עתה מו"מ. לדעתו, יכולים שופטים ישראליים לשפוט במשחקים אלה, ואין צורך בהבאת שופטים מחו"ל.

יו"ר איגוד השופטים מסר גם על הקמת בית־ספר לשופטים, בשיתוף עם רשות הספורט ובית־הספר למאמנים במכון וינגייט. בבית־ספר זה תהיה גם מכינה לגילאי 17—15, שבוגריה יוכלו לשפוט בשלב ראשון במשחקים בבתי־ספר ובאיגודים מקצועיים. במסגרת זו נערכו בחופש חנוכה שני קורסים בחדרה וברמת־גן ל־74 צעירים. רשות הספורט תממן לבית־הספר מבחינה כספית, הקורסים ייערכו במכון וינגייט ובמרכזים אחרים של רשות הספורט.

כן מסר, ש־315 חברי האיגוד יעברו בקרוב בדיקות כושר רפואיות על ידי רופאים.

שבועיים על תנאי לויסוקר בשל העלבת השופט הנדוורג

מאת סופר „ספורט הארץ"

שוערה הבינלאומי של נבחרת ישראל והפועל פתח־תקוה יצחק ויסוקר נדון אתמול לשבועיים הרחקה על־תנאי למשך שנה על כל עבירה של התנהגות בלתי־ספורטיבית.

ויסוקר הוזמן להתיצב בפני ועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל, בעקבות דו"ח השיפוט של שמואל הנדוורג במשחק ההשלכה בליגה הלאומית בין מכבי תל־אביב לבין הפועל פתח־תקוה במחזור ה־8 בליגה הלאומית (0:1 למכבי).

בדו"ח השיפוט, כפי שהוקרא באוזני ויסוקר על־ידי עו"ד מיכה ויתקון נאמר: „ביודעי מהמגרש לאחר המשחק אמר לי ויסוקר: אתה מוקיון. אין לך מושג בשיפוט".

יצחק ויסוקר טען להגנתו, כי לא הוא אמר את הדברים האלה. „היו בסביבתי הרבה אנשים שצעקו וקראו לו אותו (את הנדוורג) אבל זה לא הייתי אני", טען ויסוקר. לטענת השוער הלאומי העיר להנדוורג שעליו להתחשב בקווניו ולא לפסוק על קרן שלא היתה ואשר בעקבותיה ספגה קבוצתו את שער ההפסד.

עו"ד מיכה ויתקון לא שעה לטענת ויסוקר ופסק לו שבועיים הרחקה למשך שנה באם יחזור שוב; בתקופה זו, בהתנהגות בלתי ספורטיבית.

0:4 ניצח הפועל חיפה בבית־שאן

מאת סופר „ספורט הארץ"

במשחק הזדהות עם תושבי בית שאן, גברו אתמול כדורגלני הפועל חיפה מן הליגה הלאומית על הפועל בית־שאן מליגה ב' בשיעור 0:4.

יצחק אינצ'י בדקות 25 ו־65, יצחק אנגלנדר (18) ודב בנדט (36) הבקיעו את השערים.

בדקה ה־38 עצר השוער החיפאי אליהו בניש בעיטת 11 מ', שבעט אברהם רחמים מבית־שאן.

החיפאים העניקו לאורחיהם כדור ומזכרות כשי. שפט אבשלום אברמון, לעיני 2000 צופים, בבית־שאן.

גם דן ברנר יתאמן בארה"ב

מאת סופר „ספורט הארץ"

ועדת הבחירה של ההתאחדות לספורט החליטה לצרף את השחיין דן ברנר לחמשת השחיינים הצעירים שיצאו בפברואר 1975 לארצות־הברית לשלושה חודשי אימונים.

השישה שיצאו לארה"ב הם: תמר גייסנר, אסנת אוליך, רעיה צורף, רז' קרמן, דב נוסמן ודן ברנר. הם יתאמנו בעיר קולומבוס שבאוהיו.

השחיין צפי פרג יצא ביום ב' ללוס אנג'לס, שם יתאמן משך 4 חדשים באוניברסיטה מקומית.

נבחרת הנוער הוזמנה לדנמרק

מאת סופר „ספורט הארץ"

אלכסנדר בוקצ'נקו, מאמן האבקות שעלה לארץ וירד מכאן לדנמרק, הביא להזמנת נבחרת הנוער של ישראל בהאבקות למסע אבקים ותחרויות לדנמרק.

בוקצ'נקו, המאמן עתה את אחד המועדונים הגדולים בארץ השפלה „סור", העביר את ההזמנה להתאחדות לספורט. המסע יהיה באביב הקרוב ובמשלחת יהיו עשרה מתאבקים צעירים.

המארחים ישאו בכל הוצאות הטיסה והאירוח.

כדורסלני מכבי ת"א בשבוע הבא בקרית־שמונה

מאת סופר „ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א תקיים ביום ד' הקרוב משחק ראווה פנימי בקרית־שמונה, לאות הזדהות עם תושבי העיר הצפונית. הקבוצה התל־אביבית תבוא לקרית־שמונה בהרכבה החזק ביותר, ותכלול בשורותיה כמובן גם את שני שחקני החיזוק האמריקאים ביל פלס וג'ים בוטרייט.

אני ישן טוב בלילות

אומר טוני ואדינגטון, הבוס של סטוק חרף רכישת שחקנים שביצע בסכומי ענק

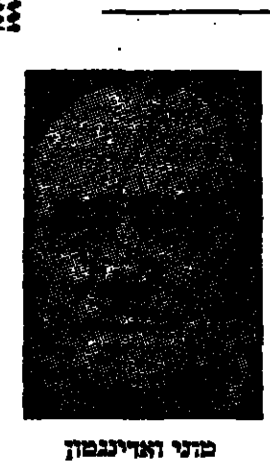
טוני ואדינגטון

לונדון, 18 (שירות „ספורט הארץ"). מה יקרה אם ההימור הגדול ביותר בתולדותיה של קבוצת סטוק סיטי יתגלה כהימור סרק? מה יקרה אם בכל זאת תזכה הקבוצה בתואר? — יקרה אשר יקרה, לטוב או לרע, הכל יתייכן בסופו של דבר על שולחנו של המנהל, טוני ואדינגטון. הוא האיש אשר חפר ב„מכרה הזהב", הקרוי מגרש ויקטוריה, כדי לדלות 750 אלף לי"ש ולשלם בהם את רכישת השחקנים הרצויים לקבוצה.

אפילו אם בלילות הוא נותר ער עד שעה מאוחרת, מודאג בקשר לכדאיות השקעתו בדמותם של השוער פיטר שילטון או שחקני השדה אלן האדסון וג'ף סלומנס — אין הוא כראה זאת. שכן מה הטעם בדאגה עתה? הרי העסקות כבר נעשו. הכסף הוצא. „יש מקום לדאגה לפני שחותמים על חוזה לרכישת שחקן. זו התקופה בה יש להכין היטב את שיעורי הבית אודות השחקנים, לבצע חישוב מדויק ביותר של הכסף השמור לרשותך", אומר ואדינגטון.

„אמנם, לעיתים אני חש עצמי מודאג במקצת. אבל זה אנושי. אחרי ככלות הכל, אינך משקיע סכומים כה גבוהים אם אינך סבור שזה יוליך אותך לזכיה במשהו חשוב. אבל להפסיד בשל כך שינה בלילות? — זה בהחלט לא".

השקעה יציבה ובטוחה

ואכן, בשלב זה נראה, כי השקעתו יוצאת הדופן של ואדינגטון יציבה ומבטיחה ביותר. כאשר מדברים עמו בימים אלה הוא מביט אליך מצמרת הליגה הראשונה של הכדורגל האנגלי. נראה שמצב זה מלבב ביותר לגביו. „היה זה קשה מאוד להגיע להיכן שהגענו. אבל המלאכה הקשה עדיין לפנינו. עתה עלינו לדאוג שנוכל להישאר במקום בו אנו נמצאים לקראת סיומה של העונה, כדי לזנק למקום הראשון".

בשנים האחרונות זכה ואדינגטון לפרסום כמי שאינו מניח לכדורגלנים ותיקים לשקוע ולהיעלם. במקום זאת היה רוכש אותם. בגריבה של הקבוצה היה, בפיות ברזנים, לבד־שב הזקנים של הכדורגל האנגלי. אלא שואדינגטון נראה פריע ביותר לשמע הערות אלה. הוא אומר: „אין זו אלא אגדה. שמועות כוזב, רק פעם אחת רכשתי כדורגלן כה זקן. היה זה סטנלי מאטיוס. כל מה שהייתי מעוניין לרכוש עד כה היה כשרון ויכולת".

רשימת כוכבי העבר שירוקו בסטוק, כוללת את ג'קי מודי, ג'ורג' איסטהאם, דייב האדר, ג'ימי מקלרוי, מוריס סטרס, ג'ף הארסט. אומר ואדינגטון: „מה היה משותף לכולם? — איכות: אמנם, המועדונים אשר מכרו אותם סברו, כי עברו כבר את הימים היותר טובים שלהם. אבל אני אישית תמיד נמשכתי לגורם הכשרון ועניין זה ימשוך אותי תמיד".

התפתחות טבעית

עתה מגיעים גם הצעירים, אבל ואדינגטון מסרב להודות, כי הרכישה של אלן האדסון במחיר של 240 אלף לי"ש, היוזה בבחינת שינוי במדיניותו. „לפני כן היתה ההזדמנות הגדולה ביותר שלי ג'ימי גריבס. במחיר של 100 אלף לי"ש, אבל רכישת אלן ואחר כך סלומנס ופיטר שילטון, היא רק סימן בהתפתחות טבעית. לא התעוררתי בוקר אחד עם המחשבה שעלי לרכוש כמה שחקנים צעירים. יתכן שאילו הייתי רוכש את כולם בבת אחת היה הדבר מגע צעד רב כן הכוונה, אבל לשכת זאת הייתי חייב לאפשר לכל שחקן שרכשתי להתאקלם בקבוצה".

גם במצב זה נתקל ואדינגטון בביקורת חריפה, כאשר רכש את האדסון נאלץ להרוץ את הדבר בהבטיחות, כי בשחקן זה מצויות כל התכונות של היולם, מקילרוי, דובינג ואיסטהאם — מכוכביה של סטוק סיטי.

„אני יודע, כי היו אנשים אשר לעגו לי מאחורי גבי. יתכן כי זכרו את הבעיות שהיו לאלן האדסון בצ'לסי. אבל מי מהם לרגע כעת? משך חמש שנים היינו על סף ההצלחות הגדולות. זכינו בגביע הליגה וכך [illegible]. אבל היו פערים מסוימים. איסטהאם והוביג הם צריכים לפרוש. היתה הטרגדיה של גורדון באנקס. [illegible] עבר בזמנה בו הוצאו כדבלי כל החושים. עתה שהמתי את הפערים הללו, כיצד הצלית לשכנע את השחקנים החדשים להצטרף אל קבוצה שאינה כקבוצת הבירה הזוהרות?"

יותר אפשרויות

„לא היתה בעיה קלה כזו. על שדה המשחק אנו זוכים לכבוד רב ביותר השחקנים יודעים זאת. הם יודעים, כי במסגרת הקבוצה שלנו יזכו ליותר אפשרויות לנצל את יכולתם. חופש בשדה המשחק, והנהגות הגיונית מחוצה לו — זו הדרך בה אנו מנהלים את העניינים אצלנו. אצלנו קיימת ההכרה עמוקה של אמון זה בזה".

יש האומרים, כי אלה המאמינים בסטוק — מחוץ ובפנים — גלהבים בימים אלה נוכח הצלחתה של הקבוצה. הם מקווים שהצלחה זו תבעך עד לסיום העונה.

מחר
חידון סמלים*
במוסף השבועי של הארץ
עשרות פרסים יקרי ערך
הזמן את העתון
* בעוד מועד אצל *
מוכר־העתונים שלך

הודעה לציבור הנוסעים בקו 10

במוצאי שבתות וחגים ובימי חול החל משעה 9 בערב ועד גמר השרות יפעל הקו 10 במסלול הבא:—

בכוון לבת־ים: עד רח' רוטשילד פנת הרצל במהלכו הרגיל מרח' רוטשילד שמאלה לרחוב הרצל ימינה לרחוב בלפור וימינה ליצחק שדה תחנה סופית רחוב הנשיאים מלון פאן אמריקה.

בכוון לתל־אביב: מלון פאן אמריקה הנשיאים יצחק שדה, בלפור, הרצל, רחוב רוטשילד ובמסלולו הרגיל.

תחנות הקו בקטע ששונה צמודות לתחנות קו 25.

המחלקה ליחסי ציבור.

הודעה לצרכני המים לקבלנים ולמהנדסי בנין

נציבות המים

נציבות המים מביאה לידיעת הציבור בזה שאבזרי המים המיובאים מארצות שונות, לשימוש בבית ובתעשיה, אינם מתאימים לטיב המים בישראל, והם נפגמים כעבור זמן קצר והופכים לגורם חשוב בבזבוז מים.

נציבות המים ממליצה לציבור, לטובתו, לוודא שאבזרי המים מתוצרת הארץ, המותקנים בבית או במפעל, ישאו תו־תקן של מכון התקנים הישראלי. או סימן־השגחה

מוצרי אינסטלציה סניטריים הנושאים סמל תו־תקן או סימן־השגחה

המוצר	שם היצרן	המוצר	שם היצרן
צנור פוליאתילן להעברת מים.	פלסים, פלסטרו, פלסטיקס, במביפלס.	מדי מים רב־סילוניים 5־3 מ"ק.	ארד דליה.
צנור פ.ו.ס. קשיח להעברת מים.	פלסים, פלסטרו, ימאסבסט.	סוללות ברזים לכיור.	דמס, חמת.
מחברים לצנור פוליאתילן.	פלסאון, פלסים.	סוללות ברזים לאמבט.	דמס, חמת.
מחברים לצנורות בינדים קלים "3—"2, קוים 1, 6.	רמית.	אמבטים (יציקה).	וולקן.
מגופי פרפר "12—"4 ממתכת.	רפאל.	אבזרים מיציקת ברזל למתקני תברואה.	וולקן.
מכסידים למבזים: דגם 501, דגם מב—סב.	בצן. דו־פל.	צנורות מיציקת ברזל (צנטרפוגליים).	וולקן.
ספספות — דגם 122, 124.	גמפים.	אסלות לבית כסא.	חרסה.
ספספות בספיקה נומינלית של 9 ליטר לשעה.	טכבגים.	מיכלי הדחה נמוכים.	חוליות, סופרפלסט, פלאזין, כתר.
ספספות בספיקה נומינלית של 12 ליטר לשעה.	טכבורב.	מיכלי הדחה גבוהים.	חוליות, סופרפלסט, פלאזין,
ספספות בספיקה נומינלית של 7 ליטר לשעה.	פלסטרו.	צנורות פ.ו.ס. להעברת שפכים ביתיים.	חוליות, ברכיפלס, פלסטרו, פלסים.
ספספות בספיקה נומינלית של 9 ליטר לשעה.	פלסטרו.	ברזי קיר "1/2.	חמת.
קוצב מים "2.	ארד.	ברזים שופכים "1/2.	חמת.
		ברזים אלכסוניים	חמת.
		מחסומים מסגסוגת נחושת.	חמת.
		אבזרי ניקוי מסגסוגת נחושת.	א. פולק
		צנורות פלדה מגולבנים מתוברגים עד "2.	צינוכסל, צנורות הבירה החיכה.
		מכסאות למחסומים מתוברגת.	א. פולק.
		אביקים לכיור רחץ.	א. פולק.
		צנורות פ.ו.ס. קשיח לביוב ותיעול.	פלסים, פלסטרו, כרמיפלס, חוליות.
		ראשי ברזים "1/2 עם כוס בלתי מתרוממת.	דמס, חמת.

אל תבזבז מים, חבל על כל טיפה

נציבות המים

לאם ולילד

מדור מקצועי־פרסומי

לאשה ולאם

הופיעו בהוצאת עם עובד

חיי אשה — ד"ר מ. לנצט

האשה המודרנית דורשת הכאית ללמוד את כל הדברים המתרחשים בגופה, כי חוסר ידע מוליד פחד — הפחד מעורר מחשבות טרידות ודאגה יתירה. לאשה המודרנית, יהא גילה אשר יהיה, מיועד ספר זה.

204 עמ' 20.— ל"י

ילדך — ד"ר א. פרוכטר־פרי

המדריך החדיש לאם הצעירה, לטיפול בתינוק ובילד, תזונתו, דרכי חינוכו, פרי עבודתו של מומחה נודע, רופא רב־נסיון. מלווה תמונות רבות.

331 עמ' 22.— ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים

דרישה רבה לנעלי „פיל" בחנויות „אבנעל"

לאור הדרישה הרבה ל„נעלי פיל" ב„אבנעל" הגיעו לאחרונה לחנויות דגמים חדשים במבחר דוגמאות וצבעים. עלית המחירים התלולה והמצב האינפלציוני בשוק גורמים לאמהות לחפש לילדיהן נעליים באיכות מעולה שמחירן סביר. את הצירוף ההדיר הזה של טיב והמחיר ניתן למצוא ב„אבנעל". „אבנעל" היא רשת החנויות הגדולה והוותיקה בארץ, היא נוסדה לפני כ־50 שנה, ומקיפה כיום 30 חנויות בכל רחבי הארץ. „אבנעל" שלה בהיכין באשר לאיכות הנעליים שהיא מוכרת והמחירים הנמוכים יחסית החלה זה לא מכבר בשיווק „נעלי פיל". „נעלי פיל" שכל ילדי תל אביב הקטנה גדלו בהן היו לשם דבר, והן נמכרו עד לפני כשנתיים בחנות אחת בלבד ברח' אלנבי בת"א. הילדים היו תמיד להוטים לקנות „נעלי פיל" דוקא, מכיון שקבלו מתנה עם כל קניה ואילו האמהות היו להוטות, בגלל איכות הנעליים. „אבנעל" מבטיחה להמשיך במסורת — היא ממשיכה לתת שי עם כל קניה, וכמובן שומרת על האיכות הגבוהה.

סניפים חדשים

סניפים חדשים של „אבנעל" נפתחו בחולון ובבת ים, וההנהלה מסרה כי היא עומדת לפתוח סניפים חדשים גם בבני ברק ובגבעתיים.

בכל סניפי „אבנעל" ניתן להשיג את כל דוגמאות „נעלי פיל" בכל הדגמים והצבעים.

טיולון: העגלה המטפסת במדרגות

לא לחינם הולך וגדל מספרן של עגלות „טיולון" ברחובות ערינו, כפטריות אחרי הגשם.

אכן, עגלות „טיולון" הן בלי ספק נוחות ויעילות ביותר, לאם ולילד כאחד. מספר יתרונות חברו יחד כדי להפוך את עגלות „טיולון" לעגלות מבוקשות במיוחד: משקלן מועט (2.5 ק"ג בלבד), קיפולן פשוט, נוח ויוצר נפח קטן (מתקפלות לגודל מטריה) המאפשר לקחתן לכל מקום ולהכניסן לכל רכב ציבורי ופרטי.

מושב ה„טיולון" עשוי מבד כותנה (100%) המותג דיפה בימי הקיץ החמים ועי"כ מונע גירוי עור הילד, (שלא כבישיבה על חומר סינטטי). נוסף לכך הינו בד נעים ומתאים ביותר בשנות החורף. עגלות „טיולון" הן היחידות בארץ שמושבן הוא בד, על פי הקו שהחל להתפתח אצל גדולי יצרני עגלות ילדים בעולם.

הבדים מודפסים בשלל צבעים ודוגמאות מרהיבות ומשמשים לילד משחק ושעשוע.

במחלקת השרות של עגלת „טיולון" ניתן להשיג את כל חלקי החילוף בטיב ובאיכות מעולים. כמו כן אחריות היצרן על השילדה היא למשך שנה מיום הקניה.

הודות להצלחה של עגלת „טיולון" ההתרחבות והזהירות לה זכתה מקניינים מחו"ל, עומדים להתחיל בקרוב הסכמי יצוא למספר ארצות אירופאיות.

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ

תל־אביב, רח' יוסף הנשיא 13, ת.ד. 4810, טל. 283339

הופיע ספרו השלם והמורחב של פרופ' אלן גוטמכר

הריון, לידה ותכנון המשפחה

בהדרכתו של ד"ר גוטמכר, רופא־מיילד וראש התנועה למען המשפחה המתוכננת, ימצא הקורא הסברים ועצות שימושיות לכל הבעיות החל מהתהליך הפסיכולוגי, הקשור בהתעברות ועד לשאלות כגון: אם להמשיך לעבוד במשך ההריון — ואם כן, במשך כמה זמן; אם לבחור בהרפיה פסיכולוגית או רפואית של צירי הלידה וכדומה.

ד"ר גוטמכר דן גם בטכניקות החדשות לאבחנת ההריון, מניעת תופעות שליליות של — RH והפתחה בהבאה לעולם ילדים מפגרים או פגועים. פרק חדש לחלוטין דן בתכנון הילודה, שיטות רבות למניעת הריון, הפלה חוקית ושיטות רפואיות חדישות לעיקור האשה.

מחיר הספר: 25.— ל"י

להשיג בחנויות או ע"י משלוח המחאה להוצאה והספר יישלח ע"י הדאר.

הריון לידה ותינוק בא לעולם

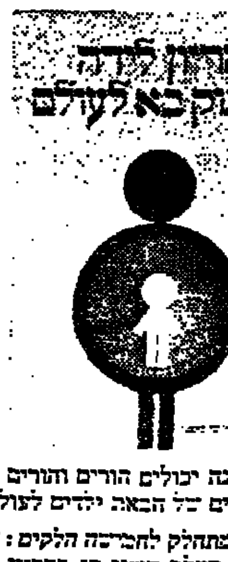

ספר זה הוא מדריך שלם ונרחב לנושא הריון, לידה והטיפול בתינוק הפעוט, ונועד לנבים בהריון ולהורים צעירים.

הספר הוכן על ידי המרכז לרפואת ילדים בבוסטון ארה"ב, והשתתפו בהכנתו רופאים גינקולוגים, מיילדים, רופאי ילדים, פסיכולוגים ומומחי תזונה. הספר עבר עריכה כיהודה להתאמתו לתנאי הארץ.

לראשונה יכולים הורים והורים לעתיד לקרוא בספר אחד כדי למצוא עצה בכל אחד מן התהליכים של הבאת ילדים לעולם, מן ההריון ועד החדשים הראשונים בחייו של התינוק.

הספר מתחלק לחמישה חלקים: החלק הראשון עוסק באספקטים הפסיכולוגיים של הריון ולידה, החלק השני דן בהריון עצמו. החלק השלישי עוסק בלידה עצמה ובהכנות לקראתה, החלק הרביעי דן בגדל הנולד והטיפול בו והחלק האחרון עוסק בבעיות מיוחדות.

הספר זכה להצלחה רבה בארה"ב ובאירופה.

ש הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4710/74

בענין: עזבון המנוח שבתאי אביב ז"ל (ת.ז. 731841).

המבקש: יצחק אברהמי (ת. ז. [illegible]) מרחוב ברקוכבא 2, תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר ה. [illegible] ו/או ב. אור ו/או א. ליברז מרח' רוטשילד 10, תל־אביב.

הזמנה

להודיע ידוע, כי המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בקשה לצו ירושה על ירושת המנוח. כל אדם הרואה עצמו מעונין להתנגד לבקשה, יגיש לבית המשפט הנ"ל תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, ליתן טעם אם יש לו טעם לכך — [illegible] יתן צו הכבויה על ירושת המנוח ואם לא כן, יתן בית המשפט צו כבתוב בעיניו.

דוד דדך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 5783/74

בענין: עזבון המנוחה מיכל ביצן ז"ל.

המבקשת: רבקה סוקר (ויסוקר) באמצעות חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ מרחוב יהודה הלוי 30/32, תל־אביב.

הזמנה

להודיע ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוחה מיכל ביצן ז"ל ולביצוייה של חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ למנהלת עזבונה.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך תקופה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את כתבי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו ומינוי כאמור.

דוד דדך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 817/74

בענין: עזבון המנוחה יהודית (צלחה) אליהו, ת.ז. 9270 (בת אברהם קמארה ז"ל) שנפטרה ביום י"ב אלול תשל"ג (9.9.73) בארצות הברית של אמריקה;

ובענין: בקשתו של שלום אליהו, ת.ז. 7404451 ע"י ב"כ עו"ד ירדנה כי מרחוב המדע 2, ירושלים.

הזמנה

להודיע ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על יורשת המנוחה יהודית (צלחה) אליהו (לבית קמארה) ז"ל, והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב איתן

רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الأصل

صكنا من الأهل

הברון רוטשילד והקבוצה הגרמנית שותפים בעיסקת דירות במונאקו — צור היועץ

מאת מרדכי צבי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הברון רוטשילד והקבוצה הגרמנית, שבהם בעלי מניות בחברה לישראל, שותפים בפרוייקט להקמת דירות במונאקו בהיקף של כ-40 מיליון דולר. מר מיכאל צור, לשעבר מנכ"ל החברה לישראל, היה יועץ לברון, בתוקף החוזה המיוחד שהיה לו עמו — להיות יועץ להברות הנג של עיסקי הברון, פרי מוסקס.

תדהמה בקרב חברים במועצת מנהלי החב' לישראל על קשרי הברון עם צור

צור: לימון ידע

שיעור המס

נוידרפר: הפסדי ההפקדות בואדוז לא יוכרו לצורך מס

רוב מקבלי אחזקת רכב יחויבו במס מלא

זעם על ביטול תשלום בצ'ק בעד דלק

ארגון בעלי התחנות ידון מחדש בנושא

מאת סופר "הארץ" לענייני תחבורה

גיבלי: משחקים בסטטיסטיקה ובשיעורי גידול מטעים

תוקף את הממשלה; בר-לב: צעדים להגברת הייצוא

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רפורמה במיסוי — תנאי ההסתדרות להאריך הסכמי השכר בשנה

מאת סופר "הארץ"

(ראה מאמר ראשי בעמוד 9)

הימאים הפסיקו את הסנקציות

מאת סופר "הארץ"

הימאים הישראלים הפסיקו אתמול את הסנקציות, מתוך הבנה כי לא ייפגע שכרם הריאלי לרגלי שינוי שער המטבע בעקבות הפיחות.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 9)

מת מנחם גילוץ — זקן מייסדיה של תל אביב

מאת סופר "הארץ" בתל אביב

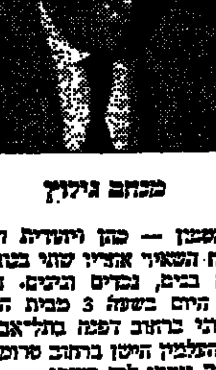

מנחם גילוץ

דן ישפר שירותיו

מאת כתב "הארץ" לענייני התעופה

רבין: לא נרחיב רשת הטלפונים

מאת סופר "הארץ" בירושלים

"המדינה לא הכינה להקצות את התקציבים הדרושים לפיתוח רשת הטלפונים בהתאם לצרכים ולביקוש ואני רואה חובה להביא זאת היום לידיעת הציבור" אמר אתמול ראש הממשלה מר יצחק רבין, המחזיק בתיק התקשורת, בטכס הנחת אבן הפינה למרכזת הטלפונים בכפר סבא.

★ תנועת "שינוי" מתנגדת לנסיגה צבאית בסיני ללא תמורה מדינית וכחלק ממבוא ל"הרדה ונסה". אין כל ערובה כי רווח זמן מסוג זה, אם אכן יתקבל, יפעל לטובת ישראל — נאמר אתמול בהודעה לעתונות מטעם התנועה.

80 יצרני אופנה ישתתפו בשבוע האופנה

מאת כתבת "הארץ"

דמי אחזקת רכב 65 אגורות לק"מ

ספיגת ההתייקרויות של בעלי הרכב 12 אג' לק"מ — בתוקף כנראה מ-1 בדצמבר

מאת שלמה גרבר
סופר "הארץ"

מנעו בכוח יציאת מנהל ממשרד וולקן־יציקה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

נובמבר 1973 1,000.- ל"י
נובמבר 1974 1,505.- ל"י

על כל 1,000.- ל"י שהפקדת בנובמבר שנה שעברה בתכנית "חסכון 10,000" של הבנק הבינלאומי הראשון, לזכותך עתה 1,505.65 ל"י נטו (בתנאי שתתמיד ותחסוך בתכנית עוד ארבע שנים).
סכום זה מורכב מהפקדתך, מהמענק בגובה 10% שקבלת, מהרבית ומהפרשי ההצמדה שהצטברו לזכותך.
לפרטים מלאים אנא פנה לכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
סניף ראשי: שדרות רוטשילד 59 תל־אביב, טל. 622511
אנו אוהבים תורה

מרשם מס' 1 — גזרי ושמרי!

ב-13.62 ל"י
תוכלי להכין ארוחה מצויינת למשפחתך

ארוחה טעימה ומשביעה ל-4 אנשים, המורכבת מ-4 מנות לכ"א. נסי, תהני ותחסכי.

מנה ראשונה — חומוס עם טחינה
1 שקית חומוס "תלמה" עלא כפק — 1.15 ל"י
1 פחית טחינה "תלמה" מוכנה 100 ג' — 1.15 ל"י
מעט שמן, פפריקה ופטרוסלינון — 0.32 ל"י
2.62 ל"י
מכינים את החומוס ע"פ ההוראות, מערבבים את הטחינה ומקשטים בשמן, בפפריקה ובפטרוסלינון.

מנה שניה — מרק עגבניות
1 קופסת מרק עגבניות "נמס בכוס" תלמה המכילה 4 שקיות — 3.55 ל"י
מגישים לכ"א כוס מים רותחים ומערבבים עם שקית מרק.

מנה עיקרית — כרובית מטוגנת ומחית תפוחי אדמה
1 ק"ג כרובית — 1.80 ל"י
3 ביצים מס' 2 — 1.26 ל"י
1 חבילה 200 גרם מרגרינה "בלובנד" — 1.— ל"י
600 גרם תפוחי אדמה — 0.96 ל"י
חצי כוס חלב — 0.23 ל"י
5.25 ל"י
מנקים את הכרוב ומשרים במי מלח. מוציאים ומבשלים במי מלח, מטגנים, טובלים בביצה ומטגנים ב-150 גרם מרגרינה "בלובנד".
מכינים מחית תפוחי אדמה כתוספת ומערבבים עם מעט מרגרינה "בלובנד" וחצי כוס חלב.

מנה אחרונה — תפוח אפוי
4 תפוחי עץ בינונים אפויים בתנור — 2.20 ל"י
לבריאות! סה"כ 13.62 ל"י

מוגש ע"י
בלו-בנד תלמה

Redbook
October 1974 Issue
Modern Bride
October/November 1974 issue
Weight Watchers
August 1974 Issue
הפצה בלעדית
סטימצקי

גאון
מיטות ומזרונים
"עמינח"
רח' שלומציון המלכה 6
טלפון 224507 ירושלים

מחר בערב
חגיגה גסטרונומית
אצל
מלך החצילים
במסעדת "פינת הבלקן"
ת"א, שד' רוקח, במגרשי הטניס
הזמנת מקומות טל. 417440

קרא מחר ב-
ידיעות אחרונות
המוסף לשבת
7 ימים
השבוע לכל המשפחה

המלחמה הבאה
מאת מאיר כהן
★ ★ ★
בחזית העבודה והאבטלה
ראיון עם שר העבודה
מאת רפאל בשן
מאת אריה אבנרי
★ ★ ★
מדינת חוק — אבל עדיין בלי חוקה
מאת ישעיהו בן-פורת
ממשלת ליכוד לאומי: סוף?
מאת שלמה נקדימון
★ ★ ★
מינוי-חירום בצה"ל
מאת איתן הבר
אל ראש ההר!
פרק נוסף מתוך הספר "להיות!"
מאת פירס פאול ריד
התקופה האורחית לקראת נחיתת-אונס
מאת צבי ריכמן
★ ★ ★
מאמרים ורשימות מאת ח"כ שולמית אלוני, תת-אלוף (מיל.) אדוי בן-ארי, ד"ר ישראל אלדד ויהושע בר-יוסף
★ ★ ★
במדוריהם הקבועים של: חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, כוכבי קשת והוה ידיב
שלח פתרונך לחידון הסמלים של "ידיעות אחרונות"

היום
חצי מיליון ל"י
מפעל הפיס

עברנו
שקד חברה לשרותים בע"מ
אחזקה ושרותי נקיון לבנינים, משרדים, מוסדות ומפעלים
כל שרותי שמירה 24 שעות ביממה
רח' שדה 14 תל-אביב טל. 261311

לאלה שטרנברג ומשפחתה
השתתפותנו בצערכם בהלקח מכם
אהיך ולטר שטרנברג
משפחת השנדר

אוניברסיטת תל-אביב
משתתפת בצערה של משפחת
פרופ' דניאל א. פיינמן
בנפול הבן
אבי ז"ל

אנו משתתפים בצערה של
משפחת פיינמן
בנפול בנם
אבי ז"ל
מורי החוג לאנגלית ותלמידיו
אוניברסיטת תל-אביב

מלאות שנה לפטירת יקירנו
אלכסנדר עוז-יבזורוב ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ראשון, 22.12.74 בבית העלמין בקרית שאול
נאסף ליד השער בשעה 3.00
המשפחה

לחברנו לעבודה
הרי פרידמן
אנו כואבים בהלקח
האם ז"ל
"מגדל—בנין" חברה לביטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחיים פרנקו ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד במות
האם ז"ל
עובדי החברה לנאמנות
של בנק לאומי לישראל בע"מ

ליהודית אלול
משתתפים באבלך במות
אמך ז"ל
חבריך במכון אדלר

אנו מתאבלים על אהובנו
ד"ר ולטר קליש
קלן — חיפה
אלווירה קליש
מיכאל ותמר קליש
קורט וקטי קליש

בית הטכניון
מתייחד עם זכרו של
פרופ' מרדכי ה. לינדמן ז"ל
ביום השלושים לפטירתו
ומביע תנחומיו למשפחה

למשפחת וולף
ולחברת שרפון בע"מ
משתתפים באבלכם על מות
ד"ר ה. וולף
ג. רוזנברג
ס. א. ר סרט אלכסון בע"מ

הארץ יום חמישי, ה' בטבת תשל"ה 19 בדצמבר 1974

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קוים) ת.ד. 233

ירושלים: רח' החבצלת 2, 224245־6, ת.־ד. 273 · חיפה: רחוב גורדון 20, טלפון 8—661166, ת.ד. 5259

מו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. רח' זלמן שוקן 21 תל־אביב

העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.

המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824

הקפאה בלי סדקים

אין זה מובטח, גם אם יוסכם היום להקפיא את הסכמי השכר עד סוף 1975 ולעקר מתוספת היוקר הבאה את השפעתה הפיחות ... הצעים האחרים שנילוו לו, כי הסכנה הבאה תהלוף בלי שיהיו בנקיקה אכספים כרסננים נוספים. החריגות הגדולות מהסדרי השכר במחצית השניה של 1974, הכיסון האינפלאציוני של ... כלה ותשלום תוספת יוקר בהיקף ללא תקדים, עלולים לחייב ... כאלה תוך כמה חודשים.

אולם צריך שיהיה מחוור לכל — ולהסתדרות ולציבור השכירים בראש וראשונה — שבידת הצורך במדיניות כרסנת בצהיה, ... בהסכם ... ההכנסות כעת; הראשון יהיה מידבי — כלוכר הסכמי השכר יוקפאו ותוספת ... הבאה תעוקר — יש סיכוי צנוע, שהסכנה הבאה תעבור ללא ... יתרים. ...

הקפאת הסכמי השכר לאחר תשלום תוספת יוקר גדולה מאד ... הבאה — ההסתדרות תיטיב לעשות אם לא תסגור את הדלת ... ביולי 1975 לא פחות מאשר עכשיו, והדחיפות שבהפעולה ... גדולה עוד.

...

הימאים: אצבע על ההדק

החלטת איגוד היכאים־הדרוגים להפסיק את הסנקציות עוד ... גרמו נזקים לספנות היא צעד שיש לברך עליו. ...

הקונצפציות הללו

כאת אמנון רובינשטיין

כוננות למלחמה פירושה נכונות לשלום; נכונות לשלום פירושה כוננות למלחמה

הבנת קונצפציה הוא להלכה, שי־ ...

...

מושבה כמשל

כאת גדעון סאמט

כי שנאסם בסיכויי השלום יכול למבוא במושבה הנגבית לגה ...

...

משוהה: תורה להמשה ומגדל

העולים אל ג'קסון

כאת דן מרגלית
שליח „הארץ" בארה"ב

וואשינגטון

אין ישראלי המכבד את עצמו, ה־ יכול לבקר בוואשינגטון ולצאת אי־ תה בלי לפגוש את הסנאטור הנרי ג'קסון ...

מצב עדין

...

ג'קסון זוכר כוח

...

הסוף לסוף־השבוע

כאת שמשון ארליך

...

... בכיכר דיזנגוף

... ביעור בחוצות

כאת יהודית וינקלר

...

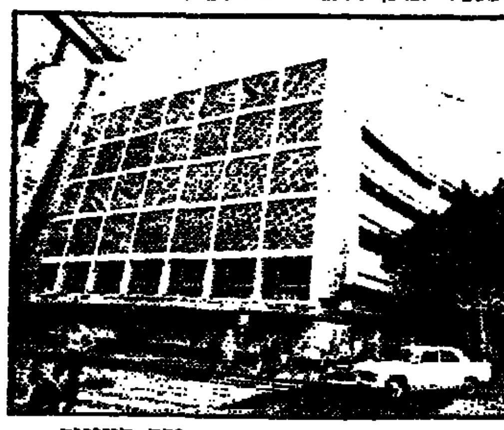
כב־כו לשעבר של המשביר בכיכר דיזנגוף. צילום: ...

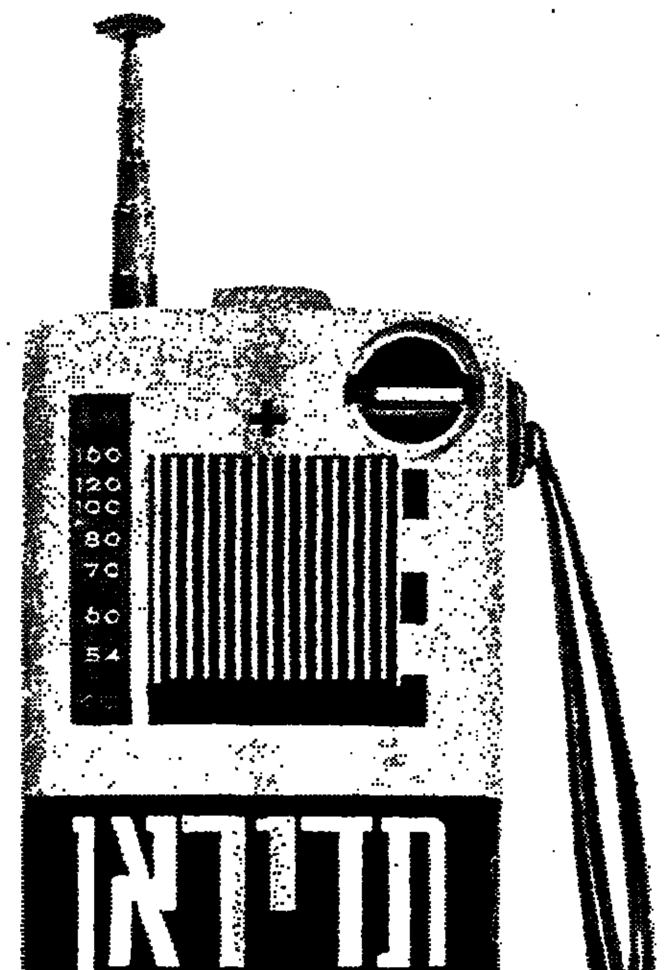

יותר מוסיקה

יותר מוסיקה. הרבה יותר שעות של האזנה נעימה עם סוללת תדיראן בטרנזיסטור שלך.

תדיראן

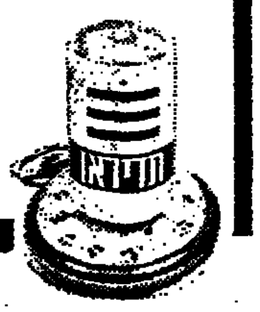

סוללות תדיראן ליותר זמן

هكذا من الأصل

صكا من الاحمل

זה שבוע נמשכים החיפושים אחרי:

אדם אבוד במדבר

מאת מרדכי ארציאלי, אבי ולנטין וא. קרן

עקבות החייל גרשון נדיבי נעלמו ✶ האם יחיאל עמיר — שגופתו נמצאה בוואדי ערוגות, במקרה — הוא יחיאל עמר?

כ־200 איש עסוקים מזה שבוע באחת הסריקות הגדולות שנערכו עד כה במדבר יהודה: חיילים, שוטרים, תלמידי בית ספר־שדה עין־גדי, חברי מושב משואות יצחק, גששים בדווים ומתנדבים אחרים סורקים כל שעל אדמה ופיסת קרקע מנץ החמה ועד שקיעתה. הם שוטפים בארפילי הבוקר ההולכים על פני הצוקים באפלולית השוררת בקניונים העמוקים. עד כה לא האירה ההצלחה פנים. גרשון נדיבי נעלם כאילו בלעה אותו האדמה.

בימי חג החנוכה הומה מדבר יהודה מטיילים. קבוצות רבות של חברי תנועות נוער, כיתות של בתי־ספר עליונים ותיכוניים וסתם מטיילים נוהרים מזה שנים בימי חנוכה אל מדבר יהודה. בין הקבוצות הרבות היתה השנה גם קבוצה של תנועת בני־עקיבא שיצאה ביום ד' שעבר. אל קבוצה זו הצטרף החייל גרשון נדיבי בן ה־19 שניצל את חופשתו השנתית בצה"ל כדי להחליף אוויר ואווירה.

למחרת היום נפרד מהקבוצה. למדריכי הטיול אמר שברצונו לחזור לביתו. אולם לאחד המשתתפים גילה שנמאס לו לטייל עם אנשים שחלקם אינם יודעים ללכת מהר. הוא הפסיק, איפוא, את הטיול עם הקבוצה והחליט, כנראה, לטייל בגפו. לאחרונה ראוהו פונה לכיוון נחל דוד.

ראשיתו של נחל דוד כ־10 קילומטרים בכיוון צפון־מערב, בגובה של 800 מטרים מעל לים המלח. גדות הנחל עטורות צמחים רבים, קני סוף עבותים, שיחים, עשבים בגבהים רבים, סלבדורה, שיזף, אשל, מורינגה ותפוח־סדום. בשיפועיו הרבים של הנחל ניתן להבחין בצבאים ובאיילות ולאחרונה — גם בנמרים.

ביום ה' שעבר, החליט אחד מחבריו להתקשר מבית־ספר שדה בעין־גדי למושב משואות יצחק, ולברר אם גרשון אכן הגיע לביתו. התשובה השלילית עוררה דאגה והחלו בחיפושים. אולם הם נמשכו שעה קלה ונפסקו עם חשכה. ביום שישי בבוקר הוזעק מסוק של חיל האוויר וכן כלב גישוש של המשטרה. הכלב הובא, בשעות הצהרים, לאחר שנמצאה באחת הוודיות של נחל דוד חולצת חקי. חבריו ידעו כי גרשון לבש בטיול בגדים צבאיים. הכלב הריח את החולצה, הלך כמה עשרות מטרים ונעצר.

יחיאל עמר

רק לאחר שעות הסתבר ללא צל של ספק שהחולצה אינה של גרשון נדיבי.

במשך כל השבוע נמשכו החיפושים. לאחר שלא נמצא דבר בנחל דוד התפשטו החיפושים לנחל ערוגות ולמעלה העיטים, לרמת צבר ולמעלה צרויה. כל צידי הכביש מעין גדי ועד ליריחו נסרקו על־ידי המחפשים. בשני הימים האחרונים ניתן היה לראות את האכזבה העמוקה בעיני המחפשים. הם לא חסכו כל מאמץ. למדריכי בית־ספר שדה בעין־גדי, המכירים את האיזור ככף ידם, אין ספק שכל מה שניתן היה לעשות במסגרת החיפושים — נעשה.

תוך יום או יומיים, כנראה לקראת סוף השבוע, יצומצמו החיפושים או ייפסקו כליל. למצוא גופה באיזור זה של מדבר יהודה היא כמעט משימה בלתי אפשרית. תוך כדי מהלך החיפושים נמצאה גופתו של צעיר שנעלם באיזור לפני קרוב לשנה, יחיאל עמיר. הגופה נתגלתה במקרה, בתחתיתו של ואדי ערוגות. בגופה הבחינו רק כשהיו במרחק של מטרים ספורים ממנה.

הובעה הסברה שיחיאל עמיר הוא יחיאל עמר, שנעלם לפני כשנה. אבי ולנטין בדק את טיפול המשטרה בפרשה זו.

על היעדרו של יחיאל עמר (36) הודיעו קרובי המשפחה לתחנת המשטרה בהרצליה. התחנה העבירה הודעה על כך לכל תחנות המשטרה בארץ והדבר דווח גם למטה הארצי של המשטרה, למדור הנעדרים.

מדור הנעדרים פירסם הודעה בעתונים וברדיו אבל לא התקבלו כל רמזים על מקום הימצאו של עמר. חקירה נעשתה גם על־ידי חוקרי תחנת הרצליה. החוקרים לא האמינו כי יתכן ועמר נמצא בסביבות עין־גדי. אנשי מדור הנעדרים ערכו בדיקות במשרד הפנים ובביקורת הגבולות כדי לוודא שהאיש לא עזב את הארץ. לא נמצא כל דבר להסביר היכן נמצא עמר. נעשתה גם בדיקה אם לא עבר את הגבול לירדן.

בכמה מקרים בהם נמצאו גוויות של אנשים שלא זוהו, חשדו החוקרים כי נמצאה גופתו של עמר. לפחות פעם אחת נקראו קרובי משפחתו למכון הפתולוגי כדי לנסות לזהות גויה שנמצאה. קרובי המשפחה קבעו בפסקנות, כי האיש המת אינו עמר.

עמר עבד כשומר לילה ויצא לטיול ממנו לא חזר. יליד צפת, למד בישיבה, דובר אידיש, ערבית ועברית. גר בנחלת עדה שבהרצליה.

עמר היה טיפוס מתבודד ונהג לצאת לבדו לטיולים למקומות מרוחקים. בעת האחרונה לפני היעלמו סבל מדכאון בגלל אהבתו לבחורה. הוא חשב להגר לאוסטרליה, אך הדבר לא הגיע לשלב מעשי.

הגנה לרוכשי דירות

מאת יהודה י. מוריץ

ב־2 בפברואר 1975 ייכנס לתוקפו חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) תשל"ד—1974 (להלן — „החוק"). חוק חדש זה הנו בעל חשיבות רבה. הוא נועד לשים קץ למצב בו רוכשי דירות בשלבי בניה, היו עלולים לאבד את השקעתם בדירה — לפעמים כל חסכונותיהם — מחמת התמוטטותו הכספית של הקבלן.

החוק אוסר על קבלן — בסנקציה של עונש מאסר עד שנה חודשים או קנס עד 100,000 ל"י — לקבל מרוכש דירה יותר מחמשה־עשר אחוזים במחיר הדירה, אלא אם כן הבטיח את החזרת כספי הרוכשים באחת הדרכים המפורטות בחוק, למקרה שלא יוכל להעביר לקונה את הבעלות (או זכות אחרת — כגון חכירה — שנמכרה בחוזה המכר) על הדירה מחמת עיקול, צו קבלת נכסים (פשיטת רגל), צו פירוק או מינוי כונס נכסים. ואלה הבטחונות הקבועים בחוק:

1) ערבות בנקאית.

2) פוליסת ביטוח שבה הקונה מופיע כמוטב, ודמי הביטוח שולמו מראש.

3) שעבוד הדירה, או חלק יחסי מן הקרקע שעליה היא נבנית, במשכנתא ראשונה לטובת הקונה (או חברת נאמנות עבורו).

4) רישום הערת אזהרה בפנקס המקרקעין, בתנאי שלא נרשמו לגבי הדירה או הקרקע שעבוד, עיקול או זכות אחרת של צד שלישי שהם בעלי עדיפות על הערת האזהרה.

5) העברת רישום הבעלות (או זכות אחרת — כגון חכירה — שנמכרה בחוזה המכר) על הדירה או על חלק יחסי מן הקרקע שעליה היא נבנית, כשהן נקיות מכל שעבוד, עקול וזכות של צד שלישי.

החוק מהווה התקדמות חשובה בהבטחת האינטרסים של רוכשי דירות. אך אין בו משום הגנה כוללת על כל הסיכונים הכרוכים בתשלום כספים מראש על חשבון רכישת דירה.

סיכונים שנותרו

בראש וראשונה, מה שיובטח באמצעות הבטחונות שפורטו לעיל, הוא רק החזרת סכום הלירות ששולמו על ידי הקונה. בזמנים בהם מחירי הדירות, ומדד הוצאות הבניה, עולים בקצב של 40% לשנה, הריבית המשולמת בבנקים מגיעה אף היא ל־25% לשנה ולמעלה מזה, החזרת הכסף לאחר תקופה של — נאמר — שנתיים, במקרה שהקבלן פושט את הרגל, אינה מפצה את הקונה משום שהכספים שיקבל מתוך הבטחונות הנקובים בחוק, לא יאפשרו לו לרכוש דירה אחרת, בגלל האמרת במחירי הדירות בשנתיים שחלפו.

כן קיימים אי אלו סיכונים של אבדן כספי רכישת דירה, שאין החוק מבטיח בפניהם כדבעי. למשל, כשהקונה קיבל ערבות בנקאית להבטחת כספו. אם הקבלן לא העביר לו את הדירה, מן הסיבה שמכרה פעם שניה (וקיבל פעמיים כסף) והעבירה על שם הקונה השני, לא יוכל הקונה הראשון לגבות את הערבות. כן זכורים המקרים בהם נמנע מן הקבלן להעביר את הדירה לקונה, משום שרשם עליה משכנתא לזכות מלווים, ואלה לא הסכימו לרישום הדירה על שם הקונה בשל אי פרעון הלוואתם, או שהסכימו רק להעברת הדירה בכפוף למשכנתא שלהם. במקרים אלו אין הרוכש מוגן על ידי הערבות הבנקאית או פוליסת הביטוח הקבועים בחוק, וזכותו להיפרע מן הערבות הבנקאית או מפוליסת הביטוח, היתה נתונה למימוש רק אם יודיע לקבלן על ביטול החוזה ויתקוט נגדו בהליכי פירוק, כינוס נכסים, פשיטת רגל, או עיקולים. כמובן כאילו שכל הסעדים המשפטיים הללו אינם מונחים בכיס, ובדוגמא שהובאה לעיל, כשהקבלן אמנם העביר את הדירה, אלא שרובצת עליה משכנתא — גם אין בהם לעזור לקונה.

סיכון נוסף קיים במקרה שנרשמה להבטחת הקונה משכנתא או הערת אזהרה כפי שהחוק קובע. במקרה זה קבלני־המשנה לא קיבלו את המגיע להם מהקבלן, יש בידם זכות עכבון הם יכולים למנוע מן הקבלן למסור את החזקה בדירה לקונה עד שייפרע חובם. אמצעים משפטיים והליכי הוצאה לפועל של המשכנתא עלולים לא להועיל במקרה זה, כיוון שמכירת הנכס עלולה להביא תמורה בלתי מספיקה שתכסה רק את תביעות קבלני־המשנה, בעוד שרוכשי הדירות יצאו בידיים ריקות. מצב זה נוצר כיוון שהחוק מגן על הרוכש רק בפני אי־העברת הבעלות, אך לא מפני אי־מסירת חזקה.

גם הערת אזהרה בספרי האחוזה עלולה להיות בטחון בלתי־מספיק. למשל, כאשר הקבלן הוא חברה, וקיים שעבוד שוטף קודם על כל נכסיו לטובת נושים אחדים (על פי רוב מוסדות בנקאיים). הרי במקרה של פירוק הקבלן, תהיה זכותו של בעל השעבוד השוטף קודמת לזכות רוכש הדירה.

זה המצב לא רק כשנרשמה הערת אזהרה אלא גם נרשמה משכנתא ראשונה לזכות רוכש הדירה, וקיים שעבוד שוטף קודם לטובת נושה של החברה, האוסר יצירת שעבודים נוספים (ראה פסק־דין בית המשפט העליון בע.א. 603/71).

בעיה אחרת מתעוררת בענין הגנת הקונה באמצעות ביטוח. בעוד שהחוק קובע שכאשר הבטחון הוא ערבות בנקאית על הקבלן למסור את הערבות לידי הקונה, אין הוא דורש מסירת פוליסת הביטוח לידי הקונה, אלא מספיק אם הקבלן „ביטח את עצמו אצל מבטח". לקונה כזה אין אפשרות מעשית לוודא אם אכן בוצע הביטוח, אם דמי הביטוח שולמו מראש, ואם נרשם שמו בתור הזכאי לכספי הביטוח. טוב היה עושה המחוקק, לוא היה מבהיר הוראה זו, כי הסנקציה הפלילית הצפויה לקבלן המבטיח את הקונה ולא עושה את הביטוח כדרישת החוק, לא תעזור לקונה לקבל בחזרה את כספו.

מעמסה על הקבלנים

לעומת זה כולל החוק הוראה מעניינת לגבי רוכשי דירות שלהבטחת כספם נרשמה משכנתא או הערת אזהרה על הקרקע, או אף הועברה על שמם בעלות על חלק בקרקע. החוק לוקח בחשבון, כי ערך הקרקע לבדה עשוי להיות בלתי מספיק להבטחת מחיר הדירה (או חלקו) ששולם מראש. על כן נקבע כי קונה שכספו הובטח על ידי הקרקע, לא יהא חייב בתשלומים על חשבון מחיר הדירה בשיעורים העולים על הקבוע בתקנות, חרף תנאי התשלום שנקבעו בחוזה הרכישה. הכוונה היא שהתקנות יקבעו את שיעורי התשלומים ומועדיהם במקביל להתקדמות הבניה, כך שלעולם לא יעלו הכספים, ששולמו לקבלן מראש, על שווי הנכס (קרקע בתוספת ערך הבניה) המשמש בטחון.

החוק מטיל מעמסה לא מבוטלה על הקבלנים, ויש להניח שקבלנים קטנים, העובדים באשראי של מוסרות כספים כנגד רישום משכנתא על הקרקע, ינסו לחפש דרכים כדי לעקוף את הוראות החוק. למשל, הם עשויים להציע לקבל חלק מן המחיר בתור „פקדון" מאת קרוב משפחה של הקונה, שאינו מופיע בתור „קונה" בחוזה המכר. או שיציעו שהקונה „ילווה" חלק מן המחיר לחברה־בת של הקבלן (שלא בתור תשלום על חשבון מחיר הדירה). ועוד להטוטים שונים. אבל, ניתן להניח שרוכשי הדירות יקבלו הצעות מפוקפקות כאלו בחשדנות, ולבד ממקרים חריגים בתקופות של גיאות בשוק הדירות, ייזהרו מלהסכים להסדרים מפוקפקים, שברור כי יש בהם כדי לסכן את כספם.

ההערות דלעיל אין בהן כדי לגרוע מן החשיבות ומן התועלת הרבה שבהסדרים, ובחידושים, שהחוק מביא לציבור רוכשי הדירות. אם כי ההגנה שהחוק מקנה לרוכשי הדירות אינה כוללת, הרי היא מקיפה את רוב הסיכונים, ועל כך יש לברך.

מי באמת רצח את רוברט קנדי?

מאת ג'ין קרודסון
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

לוס־אנג'לס

יותר כשש שנים אחרי רצח הסנאטור רוברט קנדי ב־5 ביוני 1968, מטילה קבוצה קטנה של קרימינולוגים, עובדי ציבור ועדי־ראיה לירייה, ספק בחלק מן העדות שהביאה להרשעתו של המתנקש הירדני סירחאן סירחאן בתוקף יחיד. איש אינו מפקפק שסירחאן היה מעורב בהתנקשות. אך יש המפקפקים אם הסנאטור נהרג באותם כדורים שירה סירחאן, ואחרים מטילים ספק אם כדורי סירחאן פגעו בקנדי בכלל.

לגבי אחד הכדורים שנמצאו מגופו של הסנאטור אומרים אחדים

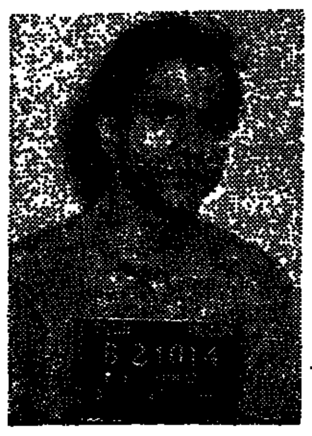
סירחאן סירחאן בכלא

שנראה כי אינו מתאים לכדורים אחרים שנורו מאקדחו של סירחאן; וכן טוענים עדי ראיה כי בשעת היריות עמד סירחאן רחוק יותר מן הסנאטור קנדי משמסתבר על פי העדות המדעית. אך התובע המחוזי של מחוז לוס־אנג'לס, ג'וזף בוש פוטר כעצות אלה כפירוק מוטעה של העדות, וטוען שסירחאן היה המתנקש היחיד של קנדי.

העדויות נבחנו כאן כשנשפט סירחאן ב־1969. אולם הוא גבר כאן מאז השנה, כשהמפקח במחוז לוס־אנג'לס בקסטר וורד קיים דיון ביחוד עם עדים מומחים לבאליסטיקה. הללו אומרים כי גילו כספר היסטוריה בלתי־מוסברים בכדורים שהוצאו מגופים של הסנאטור קנדי ושל חמישה אנשים שנמצאו בשעת המעשה בסביבה.

לדרישה של הדר לחקירה מחודשת הצטרף „הארפרס מגזין" בגליון ינואר, על סמך חקירתם של שני עתונאים, בפסי לנגבן ואלכסנדר קוקברן.

חקירה נפרדת ניהל אלארד לוונשטיין, לשעבר חבר בבית הנבחרים האמריקאי מטעם מדינת ניו־יורק. במסיבת עתונאים שקיים יחד עם פול שראדה, שהיה בין חמשת הפצועים, טען לוונשטיין שאין הוא מבטל כי סירחאן נטל חלק בקשר רחב יותר וגם לא שלילה הצבה כי עלול היה לירות בקנדי את הכדורים הקטלניים — אך לא היה זה סירחאן. בין השאר ביססו השניים את טענותיהם על כך שהיו באקדחו של סירחאן רק שמונה כדורים, בעוד שלפי הבדיקות נורו בערב הרצח יותר מזה.

מספר תיאוריות נבנות לישב את היסודות הסותרים, ולהבין כבנה משותף אחד: התוכנות כי הכדורים אשר פגעו בקנדי נורו מאקדח אחד ויחיד, אינן נראות בעיני אחדים כבעלות אופי כדאי מספיק. עדויות של עדי ראיה סתרו חלק מממצאי החקירה המקצועית של מחלקת המשטרה של לוס־אנג'לס.

סתירה אחת נוגעת למרחק בין הסנאטור קנדי לבין היורה. ההתנקשות בוצעה במטבח מלון אמבסדור בלוס אנג'לס, ולידו הצטופפו בשעת המעשה כ־50 איש. אף לא אחד מהם לא טוען שקנדי היה יותר קרוב לסירחאן מ־60 ס"מ בשעה שהירדני התחיל לירות, והיו שנשבעו כי המרחק בין השניים היה 2.50 או 3 מ'. אך בדיקות כימיות שנערכו במקטורן הסנאטור, שדרכו חדרו שלושה כדורים, הראו כי כדורים אלה נורו ממרחק של סנטימטרים מעטים בלבד. יתר על כן, הכדור הקטלני שנכנס לגולגלתו של קנדי, נורה לפי חוקר מקרי המוות ד"ר תומאס נוגוצ'י מפס ליד ראשו של הסנאטור. בקשר לסתירה זו בעייר בוש שטבעו בטבע האנושי חוסר יכולת לספר מה שראים.

עם זאת הולידה הסתירה בין עדות עדי הראיה לעדות המדעית, תיאוריה של „אקדח שני", לפי תיאוריה זו נרצח הסנאטור קנדי על ידי תוקף אלמוני שעמד קרוב מאחוריו, בדימינו — לא על ידי סירחאן שאין חולקים כי עמד לפני הסנאטור, אשר התקדם לקראתו. אותה תיאוריה מקבלה חיזוק מסויים על ידי הממצא, שכל ארבעת הכדורים שפגעו בגופו של קנדי (או במקטורן שלו) פגעו בו מאחור.

אך יש עדים הזוכרים שרוברט קנדי פנה שמאלה כדי ללחוץ את ידיו של אחד מעובדי המטבח, בדיוק לפני שהתחילו היריות. נוגוצ'י אמר שתנועה כזאת של הסנאטור קנדי תסביר במידה רבה את מיקומם של פצעי הכדורים. אם קנדי עמד בפרופיל לסירחאן, אמר נוגוצ'י, לא היה קשה ביותר בשביל הירדני לירות בו מאחורי אוזנו הימנית (שם חדר הכדור הקטלני), בתוצאה שגוף הסנאטור יתחיל להסתובב ולחשוף את גבו לירייות נוספות מן הכיוון של סירחאן.

כמה יריות

אכן נתברר שברגע שהסנאטור קנדי נפגע, עמד מאחוריו בצד ימין אדם עם נשק — תיין סיזר, איש־בטחון שהוצב שם באותו ערב כדי לא לתת לבלתי־מוזמנים להיכנס. סיזר סיפר למשטרה שהסנאטור קנדי עשה ברגע האחרון תנועה ופנה כלפי שהו הצידה כדי ללחוץ את ידיו של מישהו.

מספר היריות שנורו ומיקומם של סירחאן של קנדי ושל חמשת הפצועים, הם עניינים שלגביהם מוכרחים לסמוך — אם לא לקבל באופן בלעדי את העדות המדעית — על זכרון העדים, השונה ממקרה למקרה. אך יש סתירה אחת שאינה תלויה בזכרון האנושי.

המשטרה מצאה שבעה משמונה הכדורים שנורו מאקדחו של סירחאן, בעל קליבר של 22. ב־1970 הם צולמו על ידי ויליאם הארפר, קרימינולוג בדימוס, שהתחיל להתעניין בפרשת סירחאן. לדברי הארפר נראה כאחד הכדורים שהוצאו מגופו של הסנאטור קנדי לא נורה מאותו אקדח שממנו נורה כדור שהוצא מגוף אחד הפצועים.

הארפר, נוגוצ'י, לוונשטיין ואחרים הציעו לירות מחדש מן האקדח שנלקח מסירחאן, בתור מבחן השוואה אם הכדור שנמצא בגופת הסנאטור קנדי אכן נורה מאקדח זה. אולם בוש אמר בימים אלה שאין הוא יכול להסכים לפתיחתה מחדש של חקירת סירחאן. בדיקה מחודשת כזאת עלולה לדבריו להעלות תוצאות דו־משמעיות ולהזין באופן זה ניחושים בקשר לרצח. מלבד זה, אמר, יכול היה האקדח להתקלקל בשנים האחרונות עד כדי כך, שירייה ממנו לשם השוואה תהיה חסרת משמעות.

אמר בוש: התיאוריה בדבר שני האקדחים היא דמיונית, אך איננו יכולים למנוע אנשים מלהוציא דברים מהקשרם ולהציגם בצורה כזאת שאינם עולים בקנה אחד עם העובדות. אין לנו כל ספק שסירחאן סירחאן היה רוצחו של רוברט קנדי, ופעל לבדו. לא אבייע לניחושים מסוג זה.

זוג צעיר

זכאי משרד השיכון

נמשכת ההרשמה לדירות - בכל הארץ

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

בעת ההרשמה יש להביא את "הודעת הזכאות" המקורית בשלמותה. העתק צילום של "תעודת חייל משוחרר" (לפי חוק החיילים המשוחררים). תעודת הזהות של שני בני הזוג. (אין צורך ששני בני הזוג יופיעו).
בעת ההרשמה יפקידו הנרשמים סך 10,000.- ל"י לזכות החברה (בערי פיתוח סך של 5,000.- ל"י). יכולים להרשם גם זכאים שאינם גרים באותו ישוב בו נמצאים אחרי הבניה:

איזור הגליל:

בית־שאן. חצור. טבריה. כרמיאל. מגדל העמק. נצרת. עפולה. קרית־שמונה.

מקום ומועד ההרשמה:
לכרמיאל — בכרמיאל — מרכז מסחרי בנין המועצה המקומית חדר 288/ב
בימים א'—ה' בשעות: 8.00—12.00, ביום ד' בשעות 16.00—18.00
יתר הישובים: בנצרת — רח' כרמל 9/4
בימים א'—ה' בשעות: 8.00—12.00, בימים א', ג', ה' בשעות 16.00—18.00.

איזור חיפה והצפון:

אור־עקיבא. חדרה. חיפה (יזרעאליה, רח' פאר, רמת הדר, שער עליה), יקנעם. נהריה. עכו. עתלית. פרדס־חנה. קרית־אתא. קרית־ביאליק. (צור שלום, איזור רח' גיורא), קרית־ים. קרית־מוצקין. קרית שמריהו.

מקום ומועד ההרשמה: חיפה — רח' הרצל 4
בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א', ג', ה' בשעות 16.00—18.00

איזור תל־אביב והמרכז:

אור־יהודה. הוד־השרון. חולון. יהוד. יפו. נתניה. קרית־אונו. ראש־העין. ראשון־לציון. רחובות. רמלה. רעננה. תל־אביב (ק. אליעזר).

מקום ומועד ההרשמה: תל־אביב והמרכז — תל־אביב, רח' הארבעה 18/א
בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א'—ה' בשעות 15.00—17.00

אשדוד

מקום ומועד ההרשמה: אשדוד — רח' אילת 4
בימים א'—ה' בשעות 9.00—13.00, בימים א', ג', בשעה 15.00—17.00

ירושלים
נווה־יעקב.

מקום ומועד ההרשמה: ירושלים — רח' מרדכי בן־הלל 15.
בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, בימים א'—ג' בשעה 16.00—18.00

אשקלון

מקום ומועד ההרשמה: באשדוד, רחוב אילת 4.
בימים א'—ה' בשעות 9.00—13.00, בימים א', ג' בשעות 15.00—17.00

קרית־גת - קרית־מלאכי

מקום ומועד ההרשמה: קרית־גת — רח' הגפן בית 116,
בימים א', ג', ה' בשעות 8.30—13.00, ביום א' בשעה 15.00—17.00

איזור באר־שבע:

באר־שבע (שכון ה', דרך מצדה, שכ' א'), ירוחם, נתיבות, שדרות.

מקום ומועד ההרשמה: באר־שבע — מרכז הנגב, שדרות הנשיאים, פינת רח' כנפה. בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00. בימים א', ב', ד', ה' בשעות 16.00—18.00

דימונה

מקום ומועד ההרשמה: דימונה — בנין העיריה
בימים א'—ג' בשעות 15.00—17.00

ערד

מקום ומועד ההרשמה: ערד — בנין המועצה המקומית
בימים א', ג' בשעה 16.00—18.00

אילת

מועד ומקום ההרשמה: אילת — שכונת מערב 2, בית מס' 201
בימים א'—ה' בשעות 8.00—12.00, ביום ג' בשעות 16.00—18.00.

מחירי הדירות קבועים ואינם צמודים למדד
באיזורי פיתוח תינתן הלוואה עומדת

הודעה חשובה
לצרכני סופרגז בגוש דן

במסגרת מאמצי סופרגז לייעל את שירותיה העומדים לנוחות צרכנינו:

1. קו טלפון מיוחד לברורים
המתייחסים לאספקת הגז.
הקו פועל מ־8.00 עד 19.00 ללא הפסק ומספרו
03-299 973

2. מזכירה אוטומטית
לקבלת הודעות דחופות והזמנות גז ושרות הפועלת 24 שעות ביממה. חייג
03-296 756
פנייתך תירשם מיד ותטופל בהקדם.

בנוסף, ממשיכים לפעול עשרת הקווים שמספריהם 9—281 296 לקבלת הזמנות גז ושרות בשעות 08.00—19.00.

לשרותכם בכל עת
סופרגז
חברה ישראלית להפצת גז בע"מ
— גזור ושמור —

הוצאת עמיחי

„עמיחי" הוצאת ספרים בע"מ
רח' יוסף הנשיא 5, ת"א, טלפון 284990

יצא לאור
בדרך ארוכה
רומן
מאת שרה חורשאית־גרינולד

הסופרת מעבירה את הקורא על פני תקופה המתחילה לפני מלחה"ע השניה עד להקמת מדינת ישראל ועד לשיחרור ירושלים העתיקה בשנת 1967, כל זאת תוך תיאור הכיבוש הנאצי והרדיפות, ורצון החיים המתגלה בגיבורי הספר המאבדים את היקר להם מכל...
המחיר — 30 ל"י

טרזן ותעלומת האטום
מאת יריב אמציה
מהדורה חדשה
סיפור מרתק הנקרא בנשימה עצורה מלווה ציורים. כולו מנוקד. המחיר 10.50 ל"י

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
מודיע על פתיחת
לימודי תעודה דו־שנתיים בנושא:
ניהול כח־אדם
בתל־אביב
אשר יתקיימו בשעות הערב
הקורס מיועד להקנות ידע מקצועי ובסיס עיוני לעוסקים בנהול סגל, או למבקשים לעסוק בכך.
מועד הפתיחה: יום שני, 30.12.74
קטלוג, פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפון 268126/7, 266992

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השיקום
לשכת שיקום מחוזית ת"א עומדת לעבור ממשכנה הנוכחי ביפו
למשכן ברחוב הארבעה 22 ת"א, טל' 281—256.
מרפאת הנכים תשאר במקומה הנוכחי ביפו, רחוב מרגוזה 13, טל' 285־821.
לרגל ההעברה תהיה לשכת השיקום סגורה שבוע ימים החל מיום ב' ה־23.12.74 ועד יום ב' ה־31.12.74.
הלשכה למחוז ת"א תפתח לקהל במשכנה החדש ביום ד' 1.1.75.
לשכת מחוז דן, הנשארת ביפו, רח' יהודה הימית 43 תפתח אף היא כחדש ביום ד' 1.1.75.

„טבע"
חברה לתעשיה פרמצבטית וחימית
למזרח התיכון בע"מ

הודעה
על אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית (מס. 32) של החברה תתקיים ביום 31 לדצמבר 1974, בשעה 17.00 אחה"צ במלון המלך דוד ירושלים.

על סדר היום:
1) דו"ח המנהלים;
2) אשור חשבון רווח והפסד ומאזן החברה ליום 31 במארס 1974;
3) בחירת מנהלים;
4) מנוי רואה חשבון;
5) אשור הצעות המנהלים בקשר לחלוקת מניות הטבה ודיבידנד;
6) שונות.

בשם מועצת המנהלים
ג. לונשטיין
מזכיר החברה
ירושלים, 17.12.74

בית בן־גוריון
שד' בן־גוריון, תל־אביב־יפו
בית בן־גוריון נפתח לביקורי הציבור
בשלב ראשון יקויימו ביקורים מאורגנים בקבוצות.
בתי ספר, מוסדות וארגונים המעוניינים יתאמו מועד הביקור ופרטיו עם הבית (טלפון 221010).

נחושתן: כיצד ישומר הקיים

הנהלת החברה אינה משפחת משקיעים ונמנעת מהנפקות * אין בדו"ח הסבר מניין יבוא ההון לשימור החברה ופיתוחה

דו"ח על דו"ח
ניתוח מאזן
מאת פרופ' ברוך לב

נחושתן היא חברה קטנה יחסית חברה תעשיה ומסחר שמניותיה נסחרות בבורסה, והשליטה בה היא משפחתית מובהקת.
זה שנים לא הונפקו מניות חדשות לציבור ולא נעשה מאמץ להרחיב את חוג המשקיעים בחברה. האופי ...צרי של החברה משתקף גם בדו"ח הכספי — אין בגלוים לציבור אינפורמציה רלבנטית כספי פעולי ייצור, שעור הרבית על הלוואות זמן ארוך וכו'. מכתע, שלחברה אין בשלב זה כוונה להרחיב ... בורסה, לכימון פעולותיה.
ראשית פעילות נחושתן בשנת 19.., כאשר החלה לעסוק ביבוא וסחר של מתכות ועלדות. כיום פעולות החברה רחב באופן ניכר

במשך שנים, וכיום היא עוסקת ביבוא מתכות, ייצור מוצרים טכניים הפצתם וייצוג חברות בין־לאומיות העוסקות במתכות ובמוצרים טכניים. נחושתן מספקת שרותים טכניים ויעוץ לציבור כגון של לקוחות בתעשיה הביטחונית, במשק המים ובמפעלי מתכת. לציבור הרחב מוכרות מעליות נחושתן המיוצרות ע"י החברה־הבת — נחושתן־תעשית מעליות — והמותקנות במספר רב של בנינים בארץ.
השליטה המעשית בחברה מרוכזת בידי משפחת מוסברג (מרבית יתרת המניות מוחזקת בידי חברת פ.אי.־סי.). ד"ר ק. א. מוסברג עומד בתפקיד הכפול של יו"ר מועצת המנהלים והמנהל הכללי. בחברה ובחברה־הבת מועסקים כ־230 עובדים. להלן נתונים בסיסיים על פעילות החברה בשלוש השנים האחרונות.

נתונים בסיסיים על החברה והחברה־הבת (אלפי ל"י)
(בסוגריים — אחוז הגידול ביחס לשנה הקודמת)

	1971 %	1972 %	1973 %
סה"כ נכסים	(12) 9,900	(43) 14,183	(41) 19,938
מכירות מוצרים כגמורים	(9) 7,732	(31) 10,160	(54) 15,660
הכנסות מעבודות קבלנות ומשרותים	(40) 5,783	(−11) 5,136	(52) 7,830
רווח נקי מאחור (אחרי מס)	(3) 471	(28) 603	(89) 1,142

תוצאות הפעילות ומצב העסקים
נתוני הטבלה דלעיל כמצביעים על הגידול הניכר בעסקי החברה שחל בשנת 1973 — הן במכירות המוצרים ...

המקבלות במס (לפי החוק לעידוד השקעות הון וכו') והמלוואות מסובסדות. ההפרשה למסים בשנת 1973 הגיעה ל־67% מהרווח הנקי, לעומת כ־35% במפעלים מאושרים. הפרשי ...

...גבריים הן ההכנסות מהתקנת מעליות גדל ביותר מ־50% ביחס לשנה הקודמת. בעבר היו שעורי גידול אלה בלתי יציבים. כפי שנראה בטבלה להלן הביאה עליה זו בשעור לגידול ניכר ברווחיות ההון העצמי. לאחר כמה שנים של יציבות יחסית ברווחיות, ברמה של כ־15%, הגיעה הרווחיות בשנה הנסקרה ל־21, רמה הנחשבת סבירה לגבי חברה העשייתית בישראל.

יחסי רווחיות (אחוז מס)

	רווח נקי להון עצמי (%)	רווח לסה"כ אמצעים (%)
19..	17	8
19..	15	7
19..	13	8
19..	15	6
19..	21	7

מבחינת ההשלכות לעתיד ראוי לציין שאין מגמת עליה ברווחיות ההון העצמי, המבטיחה בדרך כלל רווחיות, אלא גידול בלתי רגיל בשנת 1973. העליה זו מתחזקת כשירת הרווחיות (לפני רבית) של סה"כ האמצעים (הון עצמי וזר) שגם היא בשבלה רווחיות זו, המהווה מדד ליעילות סה"כ ההון שהושקע בחברה, לא השתנתה באורח משמעותי בחמש השנים האחרונות, ונשארה ברמה הנמוכה יחסית של כ־7%.
שלא כמערכת מפעלי התעשיה בישראל, אין נחושתן נהנית מהקלות ...

בסוף 1973 ל־7%, לעומת 40% בסוף 1969. הנפקת מניות נוספות בבורסה היתה ללא ספק משפרת מצב זה.

התשואה למשקיע

המניות הרגילות מבוכרות 8% (מוברה ומשתתפות) של נחושתן נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. המסחר במניות אלה מצומצם והמחזורים נמוכים. יש להניח שמרבית המניות מוחזקות כהשקעה לזמן ארוך בידי קבוצה קטנה של משקיעים. מדיניות ההנהלה מבטיחה בבירור על חוסר עניין בטיפוח חוג נרחב של משקיעים; בשלוש השנים האחרונות לא חילקה החברה דיבידנד מזומן והסתפקה במניות־הטבה. נתוני הטבלה להלן מראים שהתשואה הממוצעת על מניות נחושתן (42% לשנה) גבוהה בהקבלה מהתשואה הממוצעת על כלל מניות המסחר והתעשיה. כן אנו רואים שהתנודות בתשואת מניות נחושתן לאורך זמן יציבה פחות מן הממוצע; בשנים בהן ירדו המחירים בבורסה (תשואה ממוצעת שלילית) בולטת הירידה במחירי מניות נחושתן מהממוצע. לעומת זה, בשנים בהן עלו המחירים בבורסה עולות מניות נחושתן מעליות מחירים גבוהות מן הממוצע. מניות אלה תואמות אם כן משקיעים החפצים בסיכוי (ומובן משלימים עם סיכון) גבוה מן המקובל לגבי מניות מסחר ותעשיה.

תשואת המניות

	נחושתן %	ממוצע מניות מסחר ותעשיה %
1969	19	11
1970	−22	−5
1971	60	52
1972	183	113
1973	−30	−17
ממוצע שנתי	42	31

*

בגילוי לב ראוי לשבח מכתב ד"ר מוסברג, יו"ר הדירקטוריון של החברה, בדו"ח הכספי לשנת 1973 שלמעשה „מכל הרווחים המשתבצאים לא נותרים לרשותנו אמצעים נוספים לשם מימון הפיתוח הנחוץ או אפילו שמירה על הערך הראלי של ההון הנוכחי". על רקע זה תמוהה ביותר הימנעותה של החברה מהנפקות נוספות בבורסה ומטיפוח חוג משקיעים רחב למניותיה. אין במדיניות ההנהלה, כפי שמשתקפת בדו"ח הכספי, תשובה לשאלה מהיכן יימצא המימון הדרוש לשמירת הקיים ולפיתוח החברה.

הבם הם אם כן הגורם העיקרי לפער הרווחיות שבין נחושתן לחברות תעשיה אחרות הרשומות בבורסה.
היעילות התפעולית של החברה היתה יציבה בחמש השנים האחרונות — היחס שבין עלות המכירות והעיבוד, לסכום ההכנסות היה כ־75% והמחזור הכלאי היה ברמה של כ־3.5.

ד"ר ק. א. מוסברג: ללא הקלות מס

הנזילות של החברה משביעת רצון — ב־31.12.1973 היו הנכסים הנזילים כ־80% מן ההתחייבויות השוטפות. מצד אחר, חל בשנים האחרונות שינוי מהותי במבנה ההון של החברה, אשר גרם להחלשת האיתנות הפיננסית לזמן הארוך. חלקו של ההון העצמי בסכום האמצעים ירד בהתמדה הגיע ...

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
(נתוני הלשכה לסטטיסטיקה)
100 = 31.3.67

	17.12.74	18.12.74
כל המניות	259.92	262.78
בנקים והביטוח	244.68	248.33
מזה: בנקים מסחריים	280.44	285.69
בנקים למשכנתאות מוסדות מימון	230.62	234.20
ביטוח	184.72	186.01
חב' להשקעות	202.71	205.02
תעשיה	392.50	397.38
מסחר ושירותים	393.90	396.44
מקרקעין בינוי ופיתוח	190.30	191.63

עורך: אברהם טל (בלומנטל)

כלכלה ועסקים

הכל בגלל מסמר קטן...

המשל הידוע על המסמר שנפל מפרסתו של הסוס והביא למפלה בקרב — ידוע לכל.

ואמנם, אין מי שמפקפק כיום בחשיבות האחזקה התקינה של אותם „ברגים" קטנים. שבלעדיהם משתבשת פעילותה של כל מערכת כלכלית.

ענפי היבוא, מחזיקים על חשבונם סוגי מלאי גדולים של „ברגים" כאלו. לא רק חלפים, מכונות וציוד אחר, החיוניים לכך שהגלגלים ימשיכו לנוע.

הקשרים ההדוקים שיצרנו במשך שנים עם ספקים ועם מוסדות מסחריים בחו"ל, הם שאיפשרו יצירת מלאי סחורות ומוצרים; הם שמנעו מחסור בתקופת החרום, ושירתו את המדינה בצורות רבות אחרות.

כדי למנוע את עצירת המכונות
יש לאפשר ליבואנים להמשיך לפעול!

יש לבטל מיד את ההיטל על המלאי!

סקציות היבואנים והסוחרים
שליד לשכת המסחר בישראל

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית
18.12.1974

מניות	פתי'	שינוי	משתי'
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
אי די בי (ב)	207	+6.0	209
אי. די. בי. בכ'	283		283
אי. די. בי. ר"ג (ב)	185		187
אי. די. בי. אופציה (ס)	28.5		
אי. די. בי. ב' (ב)	190	+2.0	
דיסקונט א' (ס)	415	−1.0	(415)
מזרחי (מ)	160	+0.5	162
פועלים ר"מ (מ)	282	+2.0	
פועלים (ב)	275	+2.0	274
בל"ל (ב)	239	+0.5	241
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (ב)	258.5	+3.5	264
כרמל (ב)	146.5	+1.0	150
משכנתי בנין	260		
פה' משכנתאות (ב)	257.5	−1.5	
משכן ר"ג	178		181
משכן בכ'	167		169
טפחות בכ'	219	+3.0	
טפחות ר"ג	219.5	+5.5	221
מוסדות מימון מיוחדים			
כלמון	94		
אוצר לתעשיה	178.5	+0.5	180
חקלאות	74	−0.5	
פתוח התעשיה בכ'	68	+0.5	69
ביטוח			
אריה	330	+4.5	(318)
הסנה	217	+4.0	219
סהר	229.5		
צור	190		
מסחר ושרותים			
בית הרכב	72.5	+0.5	
דלק (ר)	122.5	+2.0	124.5
דלק (ב)	135		(137)
קרור 1	225		
קרור 10	142	+2.0	(142)
השכל	125		123
ספנות	139.5	−1.0	
מקרקעין, בינוי, פיתוח חקלאי			
אזורים	128.5	−1.5	(129)
אפריקה 1	280		
אפריקה 10	202	+2.0	(203)
הכש' הישוב פ'	109	+2.0	
הכש' הישוב ב'	113	+2.0	115
כלל בנה פ'	150	−2.0	(147)
נכסים	191	+1.0	
ישפרו	125	−0.5	
יכרם	111.5		
מהדרין	175	−5.0	
מבני תעשיה	93		(93)
מקורות	178.5		
נאות אביב	83	+3.0	
פרי אור	148	+0.5	
רסקו בכ'	77.5	+0.5	(77)
רסקו רג'	56		

תעשיה	פתי'	שינוי	משתי'
אליאנס	465		
אלקו 1	133.5	+6.5	138
אלקו 2.5	109.5	−0.5	109.5
אלקטרה 1	170	+2.5	
אלקטרה 5	158	+3.0	(160)
ארגמן בכ'	230		
ארגמן (ב)	211.5	+1.0	
אתא ב'	86	+2.0	
אתא ג'	85.5	+1.5	(85.5)
דובק	330	+5.0	(329)
כבלים	150		
טבע (מ)	1249	−6.0	
כימיקלים	104	+1.0	
ל' אפשטיין	61		(62)
מולר	194	+4.0	193
מקיפים (ב)	7?	+1.0	
מקיפים 10	74		
ניר הדרה	219.5	+8.5	221
עסיס	174.5	+4.5	
נחושתן	620	+29.0	
עלית	190		
ערד	76		
פוליגון	132	−1.5	
שמן	107		108
תעל	133.5	+3.5	(124)
חב' להשקעות			
אלגר (ב)	84	+1.0	
אלרן (ב)	149.5	+6.0	
מרכזים	165		
פועלים השק'	237	+1.0	240
פז	87	+2.5	88
חלפנות 1	123		
חלפנות 10 (ב)	70.5		71
ירדן	91	−4.0	
ירדן — אופציות	19.5	−6.5	
אמבא	100.5		
דיסקונט השק. (ב)	162.5	+2.0	(162.5)
מזרחי השק.	139	+2.5	139
בל"ל השק.	191	+7.0	191
פריה	87	−1.5	(90)
תכוהה	97.5	+2.5	97
יצוא השק.	61.5		62
כור	176.5	+1.5	(176)
כלל השק.	206.5		206.5
כלל תעשיות	140	+5.0	
עוז	143.5		
פמיה	52		
נפט			
נפטא	80.5	+0.5	
לפידות (ס)	160		
לפידות (ב)	249		
אגרות חוב להמרה			
אי. די. ב ש.ה.	89		(89)
אגוד ס.ה.	84	+1.0	
המזרחי ס.ה.	105	+0.5	(107)
הפועלים ס.ה.	101	+2.0	
בל"ל ש.ה.	103	+4.0	(103)
בל"ל ס.ה.	96.5	+3.0	(96.5)
אפותיקאי	103	+1.0	(105)
פת. משב.	114.5	+1.0	
פת. משב.	99.5	+1.0	(99.5)
שכון	100.5		
טפחות	119.5		(122)
אוצר למי	77		
דלק	80	+2.5	
חב. הישוב	79		(78)
ישפרו	105.5		
אתא	72.5	+1.0	
עלית	72	+0.5	(71.5)
הפועלים השק.	101		
דיסקונט השק.	93.5		
דיסקונט השק.	83		
מזרחי השק.	103.5	+3.5	(105)
בל"ל השק.	81.5	+2.5	(83)
כלל בנה.	100		
עוז	83	+2.5	
מניות המבוררות במטבע זר			
אוניקו א' (ב)	44.5		
8% אוניקו (ב)	48.5	+1.0	
7% פ' התעשיה (ר)	300		
6% פ' התעשיה ב' (ר)	190		
6% פ' הנעשיה גג (ס)	117		
6% פ' תעשיה גג 1 (ר)	116		

אגרות חוב	שער	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוהא ים המלח (ר)	257	−1.0
5% אביה ים המלח (ב)	153	
6% חשמל חשיבה ב' (ס)	152	−1.0
הוללים 6	154	+0.1
הוללים 9	96	−1.5
הוללים 10	96	−2.0
הוללים 11	96.3	−2.2
הוללים 13	96	−1.1
הוללים 14	96	−2.0
הוללים 15	98	−0.1
הוללים 16	97.6	
הוללים 17	95	−3.0
הוללים 18	99.5	+0.4
הוללים 19	97.1	+0.6
הוללים 20	98.5	+1.8
הוללים 21	98.6	+1.3
מלוה בטחון — 1969 פדיון 1979		
נ"א	216.5	+1.5
נ"ב	213	+2.0
נ"ג	213	+2.0
נ"ד	207.5	+2.0
נ"ה	207	+2.0
נ"ו	203	+1.5
נ"ז	202.6	+2.1
פדיון 1980		
נ"ח	202	
נ"ט	205	+0.5
ס'	204	+1.0
ס"א	204	+1.0
ס"ב	199.2	+2.5
ס"ג	199.5	+2.5
ס"ד	198	+1.5
ס"ה	195.5	+1.0
ס"ו	195.6	+1.0
ס"ז	191.2	+1.5
ס"ח	190	+0.2
ע'	190	−0.5
ע"א	183.5	+2.0
ע"ב	182.5	+1.3
ע"ג	182.7	+1.0
ע"ד	178	+0.5
ע"ה	184	+2.0
ע"ו	184	+2.0
ע"ז	182	+2.8
ע"ח	180	+2.5
מלוה קוממה		
1961	348	
1961	332	+3.0
1961	217.5	+3.5
1961	298	+2.0
1962	318.5	+1.5
1962	314	
1962	294.5	+0.5
1963	273	
1964	453	
1964	409	−3.0
1965	425.5	+5.5
1965	397	+3.0
1966	348	+3.5
1966	349	+4.0
1967	333	+3.5
1967	324.5	+3.5

קבוצת בנק לאומי
אגרות חוב וקרנות נאמנות

18.12.74

	שער	שינוי
מ. ברירה		
פדיון 1975		
בנק אפותיקאי סד' 42 מוכ"ן	328.5	+3
בנק יעד סד' 32 מוכ"ן	316.5	
פדיון 1976		
אוצר לתעשיה סד' 31 מוכ"ן	289	+3
בנק יעד סד' 42 מוכ"ן	290	+2
פדיון 1977/8		
בל"ל השקעות סד' 82 מוכ"ן	243	+3.5
מימונים סד' 2 צ"ש	233	+4
בנק אפותיקאי סד' 76 צ"ש	195	+3
מימונים סד' 22 צ"ש	172	+1
בנק אפותיקאי סד' 88 מוכ"ן	161	+4.5
4% צמודי מדד		
אוצר לתעשיה סד' 65 א' מוכ"ן	133.5	+2
בנק אפותיקאי סד' [illegible] צ"ש	130.5	+2.5
[illegible]	123.5	[illegible]
בל"ל השקעות סד' 126 ב' מוכ"ן	123.5	+0.5
6¼% צמודי מדד		
בנק אפותיקאי סד' 73 מוכ"ן	206	
אוצר לתעשיה סד' 52 מוכ"ן	203	−0.5
בל"ל השקעות סד' 100 א' מוכ"ן	196	+0.5
מימונים סד' 15 ב' צ"ש	196.5	+0.5

קרנות נאמנות — פיא בע"מ

	מחיר יחידה	מחיר פדיון
צמיד	200.77	195.85
גביש	178.97	174.58
גדולה	182.8	178.1
שמיר	136.99	133.77
פיא	235.1	229.1
יובל	111.—	108.—

שערי חליפין רשמיים במט"ח (העברות והמחאות)
ביום 18.12.1974

המטבע היחידה		שער מכירה (בל"י)	שער קניה (בל"י)	המטבע היחידה		שער מכירה (בל"י)	שער קניה (בל"י)
דולר קנדי	1	6.0980	6.0420	כתר נורבגי	10	11.4987	11.3250
לירה שטרלינג	1	14.1210	13.9410	פלורין הול.	10	24.0385	23.7530
דולר אוסטרלי	1	7.9902	7.8703	מרק גרמני	10	24.9943	24.6863
רנדים דרום־אפריקאים	1	8.7660	8.6340	מרק פיני	10	16.6412	16.3912
פרנק שוויצרי	10	23.9426	23.5156	שיל. אוסט.	10	3.4833	3.4335
פרנק צרפתי	10	13.5287	13.3482	פרנק בלגי	100	16.6113	16.3845
כתר דני	10	10.5235	10.3690	לירות איט.	1000	9.2557	9.1151
כתר שוודי	10	14.5968	14.3730	ין יפני	1000	20.1511	19.8511

שער הדולר ארה"ב קבוע: 6.000 ל"י קניה, 6.0049 ל"י מכירה.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)
אמסטל 18.12.74 בצהריים
מסירה מיידית (Spot)

ל"י 1 $ שטרלינג	$ ארה"ב	2.3375/2.3385
ל"י $ 1 ארה"ב	מרקים גרמניים	2.4255/2.4285
"	פלורינים הולנדיים	2.5160/2.5180
"	פרנקים שוויצריים	2.5530/2.5580
"	פרנקים בלגיים	36.40/36.45
"	פרנקים צרפתיים	4.4775/4.4825
"	לירות איטלקיות	653.40/653.90
"	יינים יפניים	300.45/300.65

שער הזהב: $ 188.25/189.25 ארה"ב לאונקיה

מסירה באחרית (Forward)

	$/$	פר"ש/$	ב"ייצ/$
חודש	2.3165/2.3195	2.5575/2.5645	2.4225/2.4280
חדשיים	2.3030/2.3060	2.5543/2.5613	2.4185/2.4240
3 חדשים	2.2920/2.2950	2.5510/2.5580	2.4145/2.4200
6 חדשים	2.2605/2.2635	2.5430/2.5520	2.4030/2.4100

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון	193.78	189.04
דקל	480.3	469.7
ברוש	185.3	178.8
אורן	151.0	147.30
אשל	127.46	124.34

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

אווירת גיאות בשוק המניות

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

התחבטנות בבורסה לניירות ערך הוספה אתמול אל שוק המניות. זרם הכספים אל שוק זה גבר, השערים עלו בשעור חד והיקף העסקות התרחב. נוצרה אוירת גיאות שלא היתה כמותה בשוק זה יותר משנה.

בשוק אגרות החוב נשכבו עליות, אמנם מתונות יותר, בשערי רוב הצמודים למדד. בדרך כלל עלו שערי רוב הסדרות בין 1—3 נקודות. המחזור היומי הסתכם ב־13.8 מיליון ל"י.

המחזור היומי במניות הסתכם ב־4.4 מיליון ל"י, מזה 2.15 מיליון ל"י בשלב המשתנים.

מעגל הרכישות התרחב אתמול גם למניות שעמדו זמן רב בצל. עם זאת גם אתמול, בדומה לימים האחרונים, הוסיפו מניות הקונצרנים הבנקאיים הגדולים (פרט לאי.די.בי.) לעמוד במוקד הפעילות.

נראה כי החלטת קונצרן אי.די.בי. להתאים את שעור הדיבידנד עבור 1974 לפיחות, בלי לחלק בונוס, התפרשה על־ידי החוגים הפעילים בבורסה ש„אין עתה מה לצפות" ולכן הוזנחו מניות הקונצרן — בביחוד אי.די.בי. חברה להשקעות דיסקונט — לקרן זוית.

המניות שבלטו אתמול:

* אגוד — עליה 12 נק' ל־280 המחזור 34,000 ל"י ע"נ.
* מזרחי — עליה 2.5 נק' ל־162 המחזור 60,000 ל"י ע"נ.
* בנק הפועלים — למי עליה 3 נק' ל־274 המחזור 142,000 ל"י ע"נ וזכויות — עליה 5 נק' ל־258 המחזור 346,000 ל"י ע"נ.
* [illegible] בל"ל — עליה 2.5 נק' ל־241 המחזור 358,000 ל"י ע"נ.
* אפותיקאי — עליה 8 נק' ל־264 המחזור 95,000 ל"י ע"נ.
* השכל — ירידה 2 נק' ל־123 המחזור 138,000 ל"י ע"נ.
* השקעות מזרחי — עליה 2.5 נק' ל־139 המחזור 89,000 ל"י ע"נ.
* השקעות בל"ל — עליה 7 נק' ל־191 המחזור 117,000 ל"י ע"נ.

מה נשמע בענפי המותרות (ב')

סוחרים במוצרי יבוא יעברו לתוצרת הארץ

מאת לאה פורת
כתבת „הארץ"

מבעי שהקיצוצים בצריכה התבטאו קודם כל במוצרים שהביקוש להם גמיש, במעדנים. אפילו בימים אלה, בו בדרך כלל דרישה גדולה להדבי מתיקה ומעדנים, היתה התגברה הלשה. אין ספק שתרמו לכך גם ההתייקרויות התלולות: שוקולד וממתקים בתוצרת הארץ יקרו ב־25%; שוקולד מתוצרת חוץ — 80%; מוצרי בשר כמו נקניק 20%—30%; דברי מאפה 50%; שקדים, אגוזים ותמרים 20%; סרדינים מתוצרת חוץ 30%.

בעל חנות המעדנים בככר כלכלי ישראל אמר, כי מאחר שהביקוש לתוצרת־חוץ ירד בצורה כה ניכרת, ולא נראה לו שהמצב ישתנה בעתיד הקרוב, יהיה עליו להסתגל למצב החדש ולהחזיק בחנותו יותר תוצרת הארץ. דברים דומים אמרו גם בעלי חנויות ומכולות אחרים. יש לציין, כי הם לא נשמעו מבוהלים כוחים או פסימיים, אך כמה מהם אמרו שיהיה חבל אם ייפסק היבוא, כשני שיש בו גם צד חיובי: תרומה להעלאת רמת האיכות בתוצרת הארץ.

בוטיקים: מצמצמים זכויות

„המכירות ירדו, לא העליתי מחירים, אין את מי לפטר" — אמר לי בעל בוטיק צעיר ברח' פרישמן בגינה של השלכה עם הגודל. הנהו נדחפה פריטי לבוש אופנתיים מתוצרת הארץ המתוצרת מקומית והוא מחכה לקונים. מצבו משקף פחות או יותר את מצבם של רוב הבוטיקים בארץ שידעו ימים טובים יותר — כאשר נשים בעלות יכולת שילמו כל מחיר בעד בגד מקורי. היום נשארו רבות מהן את הבוטיקים ואפשר לפגוש אותן בבתי הכל־בו המציעים גם בגדים זולים, וכן ב„בזארים" למיניהם שם אפשר להשיג בגדים בחצי מחיר.

מה יעשו בעלי הבוטיקים? לפי שמועות יסגרו כמה מהם — ויחפשו פרנסות אחרות. אבל בבוטיקים המעסיקים זבנים בשכר, הולך קודם כל לפטר את הזבנים, כבר לכשל בעל בוטיק לבגדי נשים שפיטר את האחראי לקופה, ואילו בעל בוטיק שכן (שטכר את המקום רק לפני חודשיים ועמד להעסיק זבנית), ויתר על הרעיון.

נעליים מתוצרת חוץ: ירידה של 60%

למראה חנויות הנעליים המוצפות קונים, אפשר היה לחשוב, כי לפחות שם העסקים משגשגים, אך בעלי החנויות ממהרים להצטדק על כתפי האוכרים, כי רק הגשם הופש חנוכה הביאו את הקונים. בחנות נורדלות, כבר אין שני ארוחים אלה מספר כפול של קונים. נוסף על כך, מסבירים בעלי החנויות, שוב לא קונים ככל הנאו ליד. הביקוש לנעלי גברים בתוצרת חוץ ירד ב־60% הביקוש לנעלי נשים בתוצרת חוץ ב־30% — סיפר בעל חנות ידועה ברחוב דיזנגוף. הביקוש לנעליים מתוצרת הארץ לא עלה — משמע שבסך הכל הביקוש ירד. בעלי הנעות כשהתחילים להתפשט בקרב הלקוחות את הידיעה, כי כל שלא קנה עכשיו, ישלם בקרוב מחירים יותר גבוהים. זאת אבגם תגובה נכונה לגבי כל המוצרים — אך כי שהתחילו לא לקנות הסבה נעליים בכלל, ודאי לא יושפע בכך. בינתיים המחירים כבר עלו: תוצרת חוץ ב־20%—50% ותוצרת הארץ ב־8%. בגלל הביקוש הגדול, יחסית, אין לפי שעה פיטורי עובדים בחנויות לנעליים.

(בהבה אחרונה)

מוותרים על נעליים — למען מגפיים

הגשם האחרון הגביר מאוד את הביקוש למגפיים, בעיקר כנפי נשים. המחיר של 200־250 ל"י לזוג מגפיים מתוצרת הארץ לא הרתיע את הלקוחות. שרבות מהן החליטו לוותר על נעליים למען מגפיים (בשנה הגרועה היו בוודאי רוכשות גם את אלה וגם את אלה). כמבויר שיש מחסור גם במגפיים, ולא הכיל מפליחות הלקוחות להשיג את הדוגמה, הצבע והמידה המבוקשים. ההסברים למצב: א) היצרנים עובדים להעלות את המחירים ולכן מספקים כמויות מוגבלות של מגפיים; ב) בגלל קשיי כיבון אצל סוחרים גדולים, מספקים היצרנים סחורה רק לאלה המוכנים לשלם במזומן, כמו לקוחות פרטיים הפונים ישירות ליצרנים, או סוחרים קטנים, הנשים להתחרות בגדולים גם במחירים לצרכן, בגלל הוצאותיהם הגבוהות יחסית.

המכללה
המדרשה למינהל
מיסודה של הסתדרות הפקידים

בשיתוף נציבות מס הכנסה
מודיעים על פתיחת:

קורס השתלמות במיסים

* חוק מס הכנסה (מיסוי היחיד והחברה)
* חוק עידוד השקעות הון
* חוק עידוד התעשיה (מיסים)
* מס רכוש, רכש, עזבון
* מס ערך מוסף

הקורס יפתח ביום ב', 23 בדצמבר 1974 שעה 17.00 בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, תל־אביב.

את הרצאת הפתיחה ישא נציב מס הכנסה מר יעקב תמיר.

פרטים והרשמה: הסתדרות הפקידים — המחלקה להשכלה וחינוך מקצועי רח' ארלוזורוב 93, ת"א, טלפון: 261111 קו פנימי 260.

תנור הסקה דירתי אמקור
כדי שלרוני יהיה
חורף חם ונעים

עם תנור הסקה דירתי "אמקור" בבית יכלו הילדים להתרוצץ יחפים אפילו בעיצומו של החורף. תוכל לשבת מול הטלויזיה או לקרוא את העתון בגופיה ומכנסים קצרים ממש כמו באמצע הקיץ. כי תנור הסקה דירתי "אמקור" – לחימום מרכזי של כל הדירה – מבטיח חום אחיד ונעים 24 שעות ביממה. התנור מופעל בנפט או בסולר וניתן להתקנה הן בבתים פרטיים (דו קומתיים וקוטגים) והן בדירות בבתים

משותפים במחיר נמוך במיוחד. הוא מצויד בארובה להבטחת אויר נקי בדירה.
ל"אמקור" מבחר דגמים מגודל 6000 קקל"ש ועד גודל 10.000 קקל"ש המאפשרים חימום דירה, עד גודל 150 מ"ר. באמצעות תנור אחד בלבד! מומחי "אמפא" ייעצו לך ללא כל תשלום כיצד לתכנן את חימום דירתך ביעילות המירבית. היכן להציב את התנור והיכן למקם את הארובה המבטיחה אויר נקי בדירה.

אמפא
שרות עם כל הלב!

לי תמכור רק **אמקור**

תנור אחד יחמם את כל הדירה 24 שעות ביממה

هكذا من الأصل

صكنا من الاهل

כוכבים ומזלות ★ רדיו וטלוויזיה

אושיק לוי, כוכב עליון

אין זה המקום לדון בכישוריו האמנותיים של הזמר אושיק לוי, וכן לא בשאלה אם הוא הגיע למעמד כזה בקרב זמרי ישראל, עד שמוצדק להקדיש לו תוכנית שלמה בטלוויזיה. המישדר „הערב עם אושיק לוי" שהוקרן ביום שני, מעורר שתי שאלות אחרות: מי אישר את ההפקה ומי אישר את השידור. התוכנית מבוין זאת, עם „צילומי חוץ", עולה כסף רב. שלושה או ארבעה זמרים שצורפו אליה כדי לטשטש את הרושם שזהו חיגנתו הפרטית של מר לוי, לא הצליחו להעלות את רמתה אף אל הקצה הרחוק ביותר של גבול הסבירות. זאת אכן היתה חיגנתו של אושיק, עם המרנות של אורחים עולים בשוק, ילד לוקח על זוכן ירקות, כלה אומללה באולם שומם, רחה רפאים שדמותה לאלוהיה כמאזין ביצר כשבעל הסמכות מרוחק על הסבילים, וכיוצא באלה.

הטלוויזיה הממלכתית אינה צריכה להיות הגורם שיהפוך את אושיק לוי לכוכב עליון. זהו מאמץ שעל מר לוי לשאת בו לבדו, באולמות שחסידיו צובאים על פתחיהם, ובשום אופן לא בטלוויזיה.

י. ר.

הכוריאוגרף מנואל אלום אורח בלהקת בת־דור

בעיצומן של החזרות על עבודות הכוריאוגרפיה של הישראלים יהודה כאור ויגאל פרי בלהקת בת־דור, בא לארץ הכוריאוגרף האמריקאי מנואל אלום, שיעבוד עם הלהקה על שתי עבודות חדשות.

אלום, יליד פורטו־ריקו הגיע אל עולם המחול בגיל 18 אחרי לימודי שות רבה לסבל אנושי והאמין גדול ומסור באלוהים. בריקוד זה, המפתה כולו לצד מזרח, ניכרת השפעת צורת התפילה היהודית: הגוף כולו נע בתנועות תפילה ובשלב מסויים הגיבור כורך על זרועותיו רצועות דמויות תפילין.

מה הם המקורות מהם הוא שואב

מנואל אלום

ציור. אחרי שנים אחדות אצל מארתה גראהם הצטרף אל להקתו של פול סנאסרדו בניו־יורק והיה שם רקדן ראשי ואח"כ גם מנהל אמנותי. בשנת 1970 יסד להקה משלו הרוקדת, לפי שעה, רק את עבודותיו.

אלום, הנחשב בעיניו של מבקר ניו־יורק טיימס, קלייב ברנס, לאחד בן העתודה של הכוריאוגרפים הצעירים במחול המודרני, ביקר בישראל בינואר 1973 ויצר את „הואנה" למוסיקה של יוסף טל ללהקת בת־דור. כשחזר לניו־יורק היה ברשותו ריקוד חדש: התרשמותו ממראה המתפללים ליד הכותל המערבי ומשמיעת היצירה „ממעמקים" של יוסף טל, הניבו את „מנורה לניז'ינסקי". ואסלב ניז'ינסקי, הרקדן הרוסי הנודע, היה בעל רגי

אלום מחייך: כל שנה שעוברת מהווה חלק מהמקורות, אולם השפעת ילדותי בפורטו־ריקו עדיין ניכרת. ואכן, לשני המחולות שעשה בארץ שמות ספרדיים: „הואנה" ו„פלומה".

עתה יעבוד עם להקת בת דור על שתי עבודות: אחת מהרפרטואר הקודם שלו — ואחת חדשה. בריקוד החדש אין זכר לבעיות בפניקן צומחת ישראל, למלחמה אין בו דריסת רגל. המוסיקה רחוקה כדי להיות מודרנית: בראהמס ובאך.

אינני מתכונן לתת למציאות עכשיו להשתקף בריקוד שלי — מסביר אלום — יש לכם די הותור מזה. מצד שני אינני מתכוון לבדר. הרקוד, לדעתי, היא לתת לצופים יצירה רצינית וכנה שתעניק להם סיפוק אמנותי.

שאפט הגיע למסך

כאשר הוצג לראשונה הסרט שאפט שגיבורו בלש כושי, הוא בחל הצליחה כה גדולה שהמפיקים גילו בו מכרה זהב ועשו מיד שאפט מספר שניים, ולאחריו שאפט כספר שלוש. וכאשר נוצר סגנון שיש לו מקום בקולנוע ונוצר גל של בלשים כושים, עוברים לטלוויזיה. וכך נוצרה סדרת טלוויזיה בשם שאפט שגיבורה הוא השחקן ריצ'ארד ראונדרי, שאפט המקורי.

אלא שהסדרה בטלוויזיה לא הצליחה כל כך כמו על מסך הקולנוע. בכל מקום צופי הטלוויזיה הישראלית יוכלו לראות ב־25 בדצמבר (שעה 21.00) הבנית אחת מסדרה זו שתשודר כסרט ולא כסדרה. בתכבית זו נלחם שאפט בשוטרים מושחתים החושף עלילה שניסו לטפול על שוטר כושי. בסדרת הטלוויזיה, משתמש שאפט פחות באגרופיו ויש בה פחות אלימות מאשר בסרטים. אולי בשל כך פחות הצליחה הסדרה.

מרים ברנשטיין כהן — בת 80

שחקנית תיאטרון הקאמרי, מרים ברנשטיין־כהן, חוגגת בימים אלה את יום הולדתה השמונים. מרים ברנשטיין־כהן עלתה לישראל ב־1921 ותפקידה הראשון היה גורה ב„ביה הבובות" של איבסן ב„תיאטרון הדראמטי" בבימויו של דוידזון. כאן שיחקה בתפקידים רבים, בימה מחזות, הופיעה בערבי קריאה, חיברה ספרים, ולאחרונה פירסמה את זכרונותיה בספר „כחיפה בימי".

ירושלים לתיירים

בבית הסופר ע"ש חיים חזז ביירד שלים מעלים הצגה המורכבת מקטעי ספרות עברית בשירה ובפרוזה על ירושלים. הקטעים, שתורגמו לאנגלית, הם של יהודה עמיחי, ס. כרמי, חיים באר, לאה גולדברג, דוד רוקח, חיים חזז, א. ב. יהושע ועוד.

ההצגה, המיועדת בעיקר לסטודנטים דוברי אנגלית ולתיירים, נקראת „בראות ירושלים" ובימוה בידי ריבה ביזים מילר. את המוסיקה כתב ריצ'ארד פארכר.

בימים אלה החלו הצילומים של הסרט „יהיה טוב... סלומוניקו" בהפקתם של הנרי אוחנה ודוד שפירא. סרט זה הוא המשך לסרט הראשון „סלומוניקו", ובימים פרדי שמישהודם כשבתפקידים הראשיים ראובן ברייתם, זאב ברלינסקי, יונה אליאן, מכי מאר, דבית פורת, אשר צרפתי, יאיר (קייה) רזבי, דליה כהן, יצחק הזקיה, תמי ספיבק, שייקה אופיר, יוסי ימלונקה ואחרים. צלם: דוד גורפינקל. התסריט נכתב ע"י אלי תבור וראובן ברייתם. הלהנה המוסיקה — דובי זלצר. בסרט מגיע סלומוניקו לעימות עם בנו והנכד שהגיעו למשרות הצות ולמעמד חברתי גבוה ומכניס לשלו מכיהו. הסרט מופק בתקציב של 1½ מיליון ל"י, בצבעים ויוקרן לקהל במאי 1975, ב־15 בתי קולנוע בעת ובעונה אחת.

אליקום שפירא ינצח על תזמורת ירושלים

בשבוע הבא תארח התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור את המנצח הישראלי אליקום שפירא ואת הכנר העולה מרוסיה בוריס בלקין.

אליקום שפירא כצהייך למשפחת המוסיקאים הגדולה שיצאה מישראל

אליקום שפירא

אל העולם הגדול: הוא ניגלה על ידי ליאונרד ברנשטיין אשר הזמינו ליטול חלק בתחרות מנצחים עם התזמורת הישראלית. לאחר שזכה בתחרות זו, עבר לארה"ב החל ללמוד אצל ברנשטיין וקוסביצקי.

מאז עבר קריירה ארוכה של ניצוח על תזמורות אמריקאיות רבות ביניהן התזמורת הפילהרמונית ניו־יורק, תזמורות בולטימור, פילדלפיה, שיקאגו, פיטסברג ועוד.

בשנת 1968 עבר להתגורר באנגליה והחל מנצח על תזמורות ארוכיות.

משנת 1970 הוא מנצח על התזמורת הפילהרמונית של מאלמא שבשוודיה ובאותה שנה חזר לארץ כדי לנצח על סדרת קונצרטים בפילהרמונית.

הפעם יופיע עם התזמורה ביצירות של פאול בן־חיים, פגניני וקראל כשהסולן הוא הכנר בוריס בלקין.

בוריס בלקין, המתגורר עדיין במעון עולים, החכן להקליט עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית את הקונצ'רטו לכנור של פגניני, במסגרת ההקלטות שהיא עושה עתה לחברת התקליטים „דקה".

כל ההתחלות — לחופשה

תכבית הטלוויזיה השבועית „כל ההתחלות", שהוקדשה לטיפול בבעיה קליטתם של עולים בישראל, תרד בסוף דצמבר מהמסך. התכבית ששודרה מאז אוגוסט באה לקיצה בשלב זה לאחר שלדברי אנשים הקשורים בתכבית הסתיים מלאי הסרטים שצריך היה משרד הקליטה לספק בהתאם להסכם. את התכבית הנחה דן הלפרין (יועץ שר האוצר) והיא הורכבה מסרטים שהפיק משרד הקליטה וכן מריונים באולפן. חוגים בהנהלת הטלוויזיה הוסיפו כי הסרטים שמציע משרד הקליטה — שלרשותו תקציב של שני מיליונים ל"י להפקתם — אינם ברמה נאותה. לפיכך תחדש הטלוויזיה את התכבית בתכנון הקיץ באפריל 1975, היא תקים מערכת ותפיק את הסרטים בעצמה. שעת השידור (יום ב' 20.00) שהיתה בערבית, תועתק ל־21.50.

מת המלחין שטרנברג

השבוע הלך לעולמו אחד מחשובי המלחינים הישראלים, אריך ואלטר שטרנברג. שטרנברג עלה לישראל מגרמניה בתחילת שנות השלושים, ומאז העמיד דור שלם של מוסיקאים, ביניהם המלחין ד"ר האלבט, ד"ר הופמן ופוסטולסקי בן דורו של אנגל.

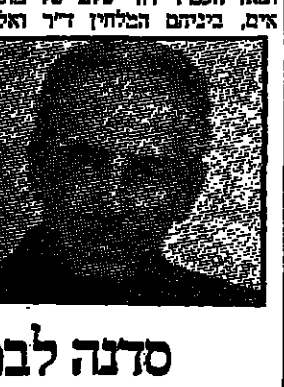

שטרנברג היה ממייסדי התזמורת הפילהרמונית הישראלית והיה בין המלחינים הישראלים הראשונים שיצירותיו נוגנו בידי תזמורת זו בשנותיה הראשונות.

על אף נטייתו החזקה לזרם הרומנטי־הבאוהר הגרמני, חלק גדול מיצירותיו הוא על נושאים יהודיים. בין היצירות „יוסף ואחיו", „שבטי ישראל" הידועה ביותר „עמי", מחזור שירים למילים של אלזה לאסקר שילר.

לאחרונה סיים כתיבת יצירה בשלוש מערכות „פרסיפונה", לליברית של רנטה האגנר. בן 86 היה שטרנברג במותו.

סדנה לבמאים צעירים

לא כל מי שמשואף ללמוד בימוי תיאטרון מוזמן להויל לראות את הנעשה על במות העולם, לכן היתה זו יוזמה מבורכת להקים בארץ סדנה שתודרך על ידי במאי אורח.

המרכז הישראלי של המכון הבינלאומי לתיאטרון (אי. טי. איי) יזם כבר שתי סדנאות כאלה בעבר ד הודיכו בהן פיטר ג'יימס ומייקל אלפרדס.

הפעם בא לישראל הבמאי דיוויד ביינס, סגן מנהל „רויאל שכספיר קאמפני". המלמד שבועיים 17 משתתפים, רובם סטודנטים לתיאטרון.

הנערות שהמשמ על גלי האתר בין ישראל ונורבגיה תופתה ב־1 בינואר 1975. את נורבגיה ייצג השחמטאי אריגה צוינג (בתמונה). בישראל ישחק ליד הלוח השחור־לבן — השחמטאי משה צ'ריאק. המהלכים שיועברו באמצעות הטלכס, ישודרו ברדיו ברשת א' מדי ערב בשעה 20.05.

חיים יבין למחי החדשות

חיים יבין, שהיה בשלוש השנים האחרונות כתב רשות השידור בניו־יורק והוחלף על ידי יורם רונן, עומד לשוב בראשית ינואר. מר יבין יקבל תפקיד מרכזי במחלקת החדשות בטלוויזיה. לפי שעה לא נמסר מהו המינוי כדי לא לעורר חיכוכים עם כמה מעובדי המחלקה העלולים לראות עצמם מקופחים כי המינוי. מר יבין נשאר בארה"ב שלושה חדשים נוספים לאחר תום שרותו הפורמלי, כדי להכין בשביל הטלוויזיה חמישה סרטים תעודיים שיוקרנו במישדרים מיוחדים. שניים על יהדות ארה"ב, אחד על הישראלים היורדים, אחד על יהודי בריה"מ שבחרו באמריקה במקום בישראל ואחד על יהודי קנדה. יש להניח כי מר יבין לא יכנס מיד עם שובו לתפקידו החדש במחלקת החדשות, אלא יקדיש את השבועות הראשונים לעריכת הסרטים שיביא.

מי ינהל את חטיבת החדשות בערבית

בניגוד לשמועות הערוכות שרווחו עם פירסום המכרז למשרת מנהל חטיבת החדשות בערבית, המתפנית עם פרישתו של צדוק בן־אמיר מהתפקיד, לא ניגש למכרז החיצוני מר עובדיה דנון, יועצו של שר המשטרה לענייני ערבים. שמו הוזכר בשעתו כאחד המועמדים הרציניים.

מבין עובדי החטיבה ניגשו למיכרז דוד אגמון, רכז הדשות ותכתב פרלמנטרי דוד קציב רכז חדשות. למיכרז החיצוני ניגשו שני מועמדים בלבד. מהנהלת הרדיו ביקשו למסור כי בועדה לשידורים בערבית שליד מליאת רשות השידור השמיעו יו"ר הועדה הגבי אגמון וועוזי והבר הועדה כבאל מנצור דברי הערכה למר בן־אמיר לרגל סיום תפקידו.

כתבנו:
עירית רוזנבוים
הדתן דיבון

מלון תדמור
הרצליה

מזמינים אותך ביום שלישי, 24.12.74
לארוחת ערב מיוחדת
מעדנים בנוסח סין
Special Chinese Style Delicacies

הזמנת מקומות מראש:
מלון תדמור הרצליה, טל. 03—938321

הבעת תודה

אנו מביעים תודתנו והערכתנו

לחברת הביטוח „מנורה" בחיפה

ולנציגה מר כהן בן ציון מרחוב הרימונים 18
קרית טבעון

על היחס היפה ועל הסילוק המהיר וההוגן של תביעתנו בקשר לשריפה שקרתה בבית הכנסת שלנו בליל יום הכיפורים

הועד ומתפללי בית הכנסת הגדול
קרית טבעון

התזמורת הקאמרית הישראלית
רמת-גן

קונצרט למינויים מס' 1
באולם המוזיאון רמת־גן.

הערב, יום חמישי 19.12.74, בשעה 8.30
המנצח: עמוס מלר
בהשתתפות „מקהלת יובל"

בתוכנית: ויולדי, הנדל, מוצרט, ברהמס, ורדי.

כרטיסים להשיג ב„רכניץ", רח' ביאליק 49 רמת־גן ובקופה בערב הקונצרט.

האגודה הבינלאומית למדיטציה בישראל

תל־אביב, רחוב אחד־העם 67;
חיפה, רחוב הכלמות 7;
ירושלים, רחוב מדבר סיני 71.

כיצד פועלת
המדיטציה הטרנסצנדנטלית
כפי שמלמד אותה
מהרישי מהש יוגי

בתל־אביב: בימי ב', 6.1.1975, 20.1.1975, בשעה 7.30 בערב, בבית לסין, רח' ויצמן 34.
בירושלים: בימי א', 29.12.1974, 5.1.1975, בשעה 8.30 בערב, בבית אגרון, רח' הלל 37, אולם מוס.
בחיפה: ביום ד' 25.12.1974, ביום ב' 17.2.1975 בשעה 7.30 בערב, בבית הרופא, שדרות וינגייט 2.

צ'יזבט בלי זקן

משתתפים:
זמירה אבם, יעקב אשכנזי, עוריאל אשרוב, דני גולן,
גנה ורשום, אושיק לוי,
רות מימון, בלהה מס, טוביה צפיר
תזמורת ספו הכהן

במאי ומעצב: ארנון הניר
כתב: ירון לונדון
תאורה: רונא ריילינגר

מנהל קולי: צביקה כספי
תאורה: יואל אורגל, הבעה: בלהה כבי
פזמונים: ירון לונדון (וכן משל יהונתן גפן ויורם טהר לב)
מלחינים: שלמה גרוניך, נתן כהן, קובי אשרת,
(וכן מתי כספי ומשה וילנסקי)
הפקה: יאיר גלבוע, המחלקה לאירועים, מרכז ההסברה

יום חמישי — 19.12 — באר־שבע, אולם „קרן" — בשעה 20.30
יום ראשון — 22.12 — חיפה, עממי — בשעה 20.00
יום שני — 23.12 — עפולה, כליזון — בשעה 20.30
יום רביעי — 25.12 — ירושלים, בית העם — בשעה 20.30

מוסיקה ופופ בע"מ
הר הכרמל

מתנות לשנת 1975

מתנות לכל הגילים
לוחות שנה 1975
(בעברית ובאנגלית)
כרטיסי ברכה
מקסימים לחג המולד ולשנה החדשה

מוסיקה ופופ בע"מ
שד' הנשיא 131
הר הכרמל

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1857/74

בענין: עזבון המנוחה הלנה גוטקינד לבית בוקופצר שנפטרה ביום 26.1.1960 באורוגואי.

המבקשת: ליסבט גולדברג לבית גוטקינד, מחיפה

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט הזה למתן צו על ירושת המנוחה הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוחה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. אייזמן, שופט—רשם.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות מס. 1875/74

בענין: — ירושת המנוחה רחל סיטריה (לבית להמי) ז"ל מחיפה שנפטרה ביום 27.9.74

המבקשת: — ברים כהן מרחוב דבורה, ע"י ב"כ עוה"ד י. אוחלאי מרח' הנמל 43 בחיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. אייזמן, שופט—רשם.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1861/74

בענין: עזבון המנוח אברהם קרצ'מר ז"ל שנפטר ביום 25.10.74

המבקשת שושנה הראל

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו המכריז על ירושתו לעזבונו של המנוח הנ"ל. הנני מזמינה בזה כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון שהבקשה מתייחסת אליו, ורוצה להתנגד לבקשה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. אייזמן, שופט—רשם.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי לוד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לוד הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. לד/3/33" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

מטרת התכנית היא להרחיב דרך, ולחלק את האזור מחדש לאזורי מגורים, חזית מבניות, גן ילדים, שטח ציבורי פתוח ועיבוי הבניה. ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 4024 חלקות 98—100, 103, חלקי חלקות 16 עד 18, 20, 23, 24, 59 עד 61, 97, 102, 101, 104, 113, 118 וגוש 3960 חלקי חלקות 78, 3—4 בשכונת שדה רחוב שלמה המלך בקטע הגובל עם הפרק ועיבוי.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שבתחום מרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תיאטרוני ישראל

הערב 19.12.74

הבימה:
הו, תו יולוה, באולם הגדול
משחק החתולים, באולם הקטן

הקאמרי:
שלש מסיבות

התיאטרון העירוני חיפה:
אל הציפור (9.00)

ירושלים

אדיסון: אבירנר של סופר מן
אור-גיל: מי מפחד מקרטה
אוריון: בולשת ניו-יורק 7
אורנע: הזהרו אנחנו עצבנים
ארנון: ישנוני
הבירה: בובת השטן
חן: דקירות הזהב
ירושלים: הסנדק 5.30 — 8.30
סמדר: מילכוד 22 6.45 — 9.00
עדן: השקיעה הגדולה
מיטשל: ריקו
רון: בריזי

חיפה

אורה: המטופים
אוריון: הילד ושר הברזל
אורלי: ירח של נייר
אמפיתיאטרון: דטרויט
ארמון: גבר ושמו פלטפוט
אורדן: צילי
גל-אור: הנמלט מאי השדים
בית רוטשילד: שולמייסטר מרגל הקי(סר)
חן: הנסיכה בעור החמור
מוריה: אהבת החיים
מירון: מהלומת הפלדה
עצמון: בולד
עממי: כך היינו
פאר: אמריקן גראפיטי
רון: אוכפים לוהטים
שביט הכרמל: סיפורה של אשה

קריות (חיפה)

בית העם: הגזילה הגדולה 30
היכל: מגרש השדים
זהר: בלש ושמו שאפט
יובל אור: האקדוחן מאל-פאסו
ניצן קרית ים: השגעון המקסים
סביון: הגזילה הגדולה 45—9.00
ספיר: אונטני

פתח-תקוה

הדר: הטובים הרעים והקשוחים
היכל: הצגה באידיש ג'ני קסלר
שלום: זנב העקרב

ראשון-לציון

תפארת: ירח של נייר 8.15 — 6.45

הרצליה

דגניה: המול
דוד: מגרש השדים
היכל: הכל למען פיס
תפארת: חמים וטעים

חדרה

חוף: גדולה של אשה יפה

רמת-השרון

כיל: אהבת החיים

נתניה

אסתר: הנפילה
יגאל: נשיקת המוות
שרון: אוכפים לוהטים

ר"ג, גבעתיים

אורדע: שני גברים בעיר
אורלי: מירוץ בהרורים
ארמון: ירח של נייר
הדר: הזהרו אנחנו עצבנים
לילי: הגזילה הגדולה
אואזיס: העוקץ
רמה: הגוף
רמת-גן: הלילה השקט בהולמוס
שביט: אונטני

חולון

ארמון: העוקץ
רינה: הארטיסטים בסופרמרקט

בת-ים

אורנים: קוראים לי אף אחד
עצמאות: העוקץ
בת-ים: הזהרו אנחנו עצבנים

יפו

צליל: הרוקד המגבר

תל-אביב

אופיר: דקירות הזהב
אורלי: דצמבר החם
אלנבי: בראש טורם
אסתר: מלכי הכבישים
אורדן: שלום לבלש
בן-יהודה: במחוזי אהבה נוסה סבתי
גורדון: הולך רגל
גת: אמריקן גראפיטי
דקל: רוחו של אריה
דרייב-אין: 5.00 סינדרלה, 7.15, 9.30 שוד הגלבים המופלאים
הוד: בולד
זמיר: סיפורה של נימפומנית
חן: גבר ושמו פלטפוט
לימור: הריבון המקסים
מוגרבי: משאלת מוות
מקסים: יחסים אבודים
מרכז: סכין האהבה
סינימה 1: הביאו לי את ראש של גרסיה
מתמיד: קילר פאוץ
סטודיו: יחסים בצמרה
סינרמה: חוזה הדעם
סינימה 2: השיווה 10, 8, 6, 4, 2, 12, 10
פאר: פסק דין
פריז: אהבה אחרי הצהריים
צפון: פרשת סטאביסקי
רמת-אביב: כך היינו
תכלת: קזבלנקה
תמר: מירלה
תל-אביב: השוד המתוחכם

פרקי היום בתנ"ך
מלכים ב' (כ"א־כ"ב).

המשנה היומית
כלים, כ"ד ו־כ"ו.

הדף היומי
זבחים, מ"ג.

ההלכה היומית
גמה, הנ"ז (או.הג"ה (א)

רדיו

שידורים קבועים
חדשות בעברית
רשת א', ב', ג' — כל שעה. ברשת ה' — 20.00, 19.00.
חדשות בלועזית
רשת א'
אנגלית: 09.55, 17.55
צרפתית: 10.55, 18.50
רשת ב'
6.02 התעמלות בוקר
6.15 שעה מוסיקלית
7.25 זמר זמר לך
7.55 אור ירוק
8.10 בוקר טוב
10.55 כאן בבית
11.50 לאן הערב
12.05 במקצב יוצר
12.30 תן חיוך
13.20 שירים משלנו
18.45 היום בספורט
רשת ה'
19.00 בבימה הכר
גלי צה"ל
8.05, 12.05, 17.05 יומני החדשות

גל א'
[illegible]

גלי צה"ל
12.05 כוכב בצהריים — עדנה גורן
13.05 בימי לויד בהופעה פומבית
14.05 ההיום עד ארבע
16.05 גא לצלצל
17.05 פזמונים לבולבם
18.05 תיק אישי — מנחה: גרשון לב־ארי
18.35 מטלבו — מצעד הפזמונים העבריים
21.05 עולמם של אוהבי היות
22.05 לילה טוב מירושלים — עם מיכה שגריר
23.50 שיחתו של יצחק ליבני

16.11 דרכון לזמר
17.10 רדיו־פשרה
18.05 כקהיפסין מורה
21.05 לא על הנפש לבדה — על פסיכולוגיה ונושאים אחרים
23.00 הכוכבים ראשונות
23.05 ביניהן לבין עצמן

טלוויזיה
17.30 חדשות
17.32 קרקס
17.40 עולמו של וולט דיסני
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סרטים מצויירים
18.45 (ע) בין האורה לרשות
19.30 (ע) חדשות
20.00 בלימו כה
20.30 כפם לחשיות
21.00 ההואי הסם אבא
21.30 ביקור ראש
22.30 מבחק השבוע

טלוויזיה לימודית
08.15 מתמטיקה ח' — הרגים משפה להגבלה מספר
09.05 זהירות ובטיחות — בטיחות השמל בבית
09.25 טבע/פיזיקה ז' — דיפוזיה והטעה בראון
10.00 מבוגוליוגיה ט' — פלדת כמו
10.20 גאוגרפיה ה' — ה' זוית
10.45 תוכניות לגיל הרך — בחצר המלפלים
11.25 טבע ו' — אנרגיה ו' צורותיות משוונות
12.00 פרסים ו' — תבריכים
12.20 זהירות בדרכים — אלופי האופניים
12.40 החשבל י' — חיבור בסור
16.00 אנגלית
16.19 ביולוגיה ס', י' — האנגים מבנה ופעילות
16.40 אנגלית למבוגרים — הלמר וקתי בבית
17.00 מלמוער

משרדים
מגרשים
עסקים
ביקוש עבודה
הבשרה לעבודה
הצעות עבודה
דירות
דירות למכירה
קבלנים מציעים
וילות ובתים
דירות בשכר חודשי
ביקוש דירות
דירות מחסנות
חנויות
אולמות
מבני תעשיה
השכרת רכב
מכוניות
אופנועים וקטנועים
מציעים למכירה
חצים לקנות
חיות בית
כלי נגינה
חוגים
אירועים ובידור
רהיטים
מקררים
תנורי חמום
דודי שמש וחשמל
תריסים
שרותים
בולים ומטבעות
שמלות חופה
התעמלות ומסג'ים

לוח חיפה
מבני תעשיה
הצעות עבודה

ירושלים
חדרים מרוהטים
הצעות עבודה
כלי נגינה

הודעות לציבור
משרד הבטחון — יחידת המכירות
מס' המכרז 179/75/1
ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירה: ...
מס' המכרז 186/75/1 ...

משרד החקלאות — האגף לנכסים בינוי ומשק
מכרז מס' 2200/74

תורנות רופאים לפי המקומות
תל־אביב
- ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
- מד"א, טל. 101; 614333. רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בבתיהם.
- מד"א הרצליה, טל. 101, 981333.

ירושלים
- הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר טלפון 101 בתחנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים דחופים בלבד.
- ערן — עזרה ראשונה נפשית — טלפון 02-69911.

חיפה
- רופא תורן במגן דוד אדום, טלפון 101, עד 7 בבוקר

קופת חולים מכבי
- אשדוד. טלפון 22222;
- בתים. טלפון 863333; 878187;
- גוש דן. טלפון 781111;
- הרצליה. טלפון 981333;
- חולון. טלפון 843133;
- חיפה. טלפון 101;
- לוד טלפון 962133;
- נתניה. טלפון 3333;
- ערד טלפון 057-97222;
- פתח־תקוה. טלפון 912333;
- צפת. טלפון 101;
- קרית־אונו. טלפון 781111;
- רחובות. טלפון 951333;
- ראשון לציון. טלפון 943333;
- תל־אביב. טלפון 101;

תורנויות בתי חולים
תל־אביב
- איכילוב (פנימית וכירורגית).

ירושלים
- ביקור חולים (ילדים), הדסה (כירורגית — עיניים), שערי צדק (פנימית — נשים).

חיפה
- רמב"ם (ילדים עד גיל 7 — נשים — ילדים — נוירוכירורגית) — הכרמל (ילדים מגיל 7 — האוטה — פנימית).

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
- הנביאים. המלך ג'ורג' 72, טל. 286740;
- תרופה. דיזנגוף 217, טל. 223488;

ירושלים
- עזה. עזה 15, טל. 38262; פרטי: ב. איתן, בן־סבאי 6, טל. 62880;
- אל סדיו אל ג'דידה. רח' אל נהרא, טל. 282040; פרטי: חוסיין אל סדיג, אל עזריה;

חיפה
- עצמאות. עצמאות 59, טל. 528855;

בכל הארץ
- נתניה: הכנן. ויצמן 13, טל. 23866;
- בתי השרון: בריאות. הרצליה. סוקולוב 70;
- פתח־תקוה: ברכת השרון. חובבי ציון 40, טל. 911078;
- רמת־גן ובני־ברק: אסותא. ז'בוטינסקי 41, טל. 731874;
- בתיים: יונה. רמת יוסף. מרכז בסוזוי;
- חולון: אסותא. סוקולוב 4;
- אילת: מיכלין;

למפעל תעשייתי גדול ומבוסס באזור תל אביב
דרושים:
- רתכי ארגון
- עובדי טיפול טרמי
- פחחים
- מסגרים

למועמדים המתאימים מובטחים תנאי עבודה טובים, אפשרויות קידום ותנאי שכר הולמים.
● המעוניינים בפרטים נוספים מתבקשים לפנות אל ת. ד. 19098 ת"א.

דרושה עוזרת בית ל־6 ימים בשבוע ידיעת השפה הצרפתית הכרחית. לטלפון 296365

דרושים מרקטוריסטים מעולים ל־955 ופיאט FL 4 לפנות אחה"צ טל. 284048, 288532

דרושים שומרים לאזור ירושלים־חיפה לפנות בן־יהודה 176 טל' 242877

פקיד יבוא־יצוא עם נסיון בביטוח ימי מעוניין להתחיל מקום עבודה. ת.ד. 36441 ת"א

לבית־חרושת יצהר דרוש
נהג עם טנדר
של 1½ עד 2 טון
להובלת עובדים וסחורה.
לפנות לטל. 252444, או לת.ד. 823 ת"א.

דרושה פקידה — עוזרת בהנהלת חשבונות למפעלנו באזור פרופילון 1967 מפעלי אלגון בע"מ טל: 840289 840854

דרוש טרקטוריסט לשופל 955 לעבודה בשטחי לטלפון 03—280795 כל היום.

מתפרה מהנדס בימאי מקסטיל ידע ומפרט עשיר בסחר צבעים וכימיקלים, שפות, נסיון מקצועי. הבחיר ת.ד. 611 הולון ל"מהנדס"

למ' טסלר סוכנות לבטוח בע"מ
סוכני כח ומכוני כלליים של לנזיון והגבלת הברה לנבוה כלכלי בע"מ
דרושים למשרדנו הראשי בחיפה
1. חתם אלמנטרי
2. חתם ימי
3. מנהל חשבונות לניהול מחלקה
4. מפעילת נשיונל לשעות אחה"צ.
נא לפנות במקום: שער פלמר 1, חיפה.

לשרותי השומרים
דרושים מאבטחים בסיירת לילה
על מתקן בסביבות אשדוד.
במשכורת עד 2,000 ל"י
הכישורים: פנקס מילואים; עברית על בוריה; רשיון נהיגה; כושר גופני
לפנות טלפון באשדוד 053—911194
בתל־אביב טלפון 03—225571

אלקטרה
דרושים
- צבעי ריסוס — למצבעה חדישה
- אחראי משמרת — למחי עיבוד פח, מכבשים וגליוטינות
- רתכים מקצועיים — בעלי תעודת הסמכה
- מסגרים רתכים — לעבודות קונסטרוקציה
- מסגרים — לעבודות הרכבה שונות
- חשמלאי מוסמך — חיווט לוחות חשמל, ידיעה בקריאת שרטוטים
- טכנאי ייצור — בוגר קורס ומוסמך למחי הנדסה
- חרטים
- מבלטנים

5 ימי עבודה בשבוע, הסעות עד המפעל ● מסעדה
תנאי שכר טובים
לפנות: כח אדם, יוסף ספיר 1, אזור התעשיה ראשון לציון 477880, ובערב 948958.

דרוש
שליח
בעל רשיון נהיגה בקטנוע
נא לפנות לשולמית, טלפון 36357 תל־אביב.

דרוש
זוג צעיר ודינמי
לשמירה ואחזקת וילה
בסביבת תל־אביב
התפקה נאה המלצות רציניות, שליטה בעברית, אנגלית וצרפתית.
דיור ואוכל מובטחים
לטלפן בשעות העבודה ל־296365 296364.

אלקטרה
לאגף מעליות
בסניפי תל־אביב, חיפה וירושלים
דרושים
עוזרים למרכיבי מעליות
נא לפנות אישית או טלפונית:
תל־אביב: רחוב הרכבת 36 טלפון 03—38961, לצופי.
חיפה: רחוב עבאס 14, טלפון 04—529579
ירושלים: רחוב הלני המלכה 5, טלפון 02—221669

דרוש
עגורנאי
לעגורן צריח
לעבודה מיידית
●
טל. 295241

מפעלי ניר אמריקאיים ישראלים בע"מ
למשרדינו בתל־אביב
דרוש
פקיד חשבונות מנוסה
נא לצלצל טלפון 03—280251 למר היימן לשם קביעת מועד לראיון.
ניר מעולה לכל מטרה

למלון בירושלים דרושים:
עובדים ברמה גבוהה
בנמחלקות:
קבלה. טבחות ומלצרות
בוגרי "תדמור" עם נסיון בעבודה ובעלי כושר הדרכה ומנהיגות.
בפרטים כולל קיצור תולדות חיים
נא לפנות בכתב ל: ת.ד. 3540, ירושלים

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 613/74
הזמנה לנרשים
בענין: עזבון המנוח אריה יוסף ז"ל ת.ז. 999465 שנפטר בחדרה ביום 19.2.1974 כ"ז שבט תשל"ד.
המבקשת: שרה יוסף משכונת שלבה (אזורי) 40 חדרה.
הנני על פי צו כב' בית המשפט המחוזי בחיפה ביום 5 לנובמבר 74 מבקשת צווי הנהגת עזבון המנוח אריה יוסף ז"ל ... [illegible]
שרה יוסף
שכונה שלמה (אזורי) 40 חדרה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עזבונות 5385/74
בענין: עזבון המנוח, שלמה מרדוך ז"ל.
המבקשת: שרינה מרדוך, אלמנת המנוח, ע"י עו"ד י. גרסי מרח' יהודה הלוי 55 תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי המבקשת הגישה בקשה לכתן צו ירושה על עזבון המנוח, שלמה מרדוך, ז"ל.
הנני מוכרז בזה כל אדם הרואה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, שלמה מרדוך ז"ל, והרוצה להתנגד למתן הצו המבוקש, להגיש התנגדות לכתן הצו המבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט, צו כטוב בעיניו.
דוד הכהן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 1845/74
בענין: עזבון המנוחה דווטש בטילדה ז"ל שנפטרה ביום 9.3.74 בכפר־סבא.
המבקש — דויטש בלה בחיפה
הזמנה
להוי ידוע שהוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכרזה על צו־בון המנוחה.
הנני מוכרז בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד למתן הצו להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו, התנגדות לכתן הצו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
י. אופמן, שופט־רשם.

هكذا من الأصل

הסקה וחימום לחורף * מערכות מיזוג ואיוורור

סלע- שירותי חימום

מהפיכה אמיתית בשירות למתקני חימום מים והסקה.

לוועדי בתים:

חסכו אלפי לירות בשנה התקשרו לסלע.

סלע -
טל. 03-473271

כיצד לבחור בתנור חימום מתאים לדירה?

בהן המוכרת „תנורי חימום — שיקולים בקנייה", בהוצאת המדור לכלכלת הבית, שהיא, משרד החקלאות, 1974, הופיע ב„השרות" כרך נ"ה, חוברת א'.

אנו רוצים כי ביתנו יהיה חמים ונעים בחורף, בלי שנסרבל אותו בכלי חימום מכוערים, או יקרים ברכישה או באחזקה, או מועדים לכל תקלה.

קיימים סוגים שונים של תנורי חימום: תנורי חשמל, ובכללם — רדיאטור שמן, תנור אגירת חום ות־נורים ניידים: תנורי גז, נפט או סולר, ובכללם — חימום מרכזי מ־תחת לרצפה, חימום מרכזי בתנו־רי קרמיקה, תנורי נפט ניידים ב־סוגים שונים, ויש גם את מיסקת בעץ או בפחם.

בבחירת סוג התנור יש לשקול את יתרונותיו וחסרונותיו, את כמידה, את מחירי הדלק, התיקונים, הב־טוח, את הקיים שלך (מספר הכבים שהוא מסוגל לפעול) ועוד.

בבתים חדשים יש אפשרות לב־חור את שיטת החימום הרצויה ב־יותר: בניית ארובה לתנור מרכזי, אך אינסטלציה כל חימום מתחת לרצפה. אם מעוניינים בתנור מר־כזי — אפשר להכין את מקום ה־תנור הארובה בזמן הבנייה, כדי לבטוע בליטתו לתוך החדר. אם אין דעה אחידה בין בני המשפחה — אולי אפשר לבחור בשיטות שונות. ברור, שבחירת יותר משיטה אחת מייקרת את הקנייה ואת האחזקה. כמו כן יש לשאול, באיזה איזור גרים, אילו חדרים צריכים להכם ובה מידת החום הרצויה בכל חדר. יש להביא בחשבון, שבחדר מגורים הקשבים, ואילו בחדרי־ילדים כצריים הילדים בתנועה.

כן יש לבדוק את הקשר בין חדר לחדר: לפעמים אפשר לחמם 2 חד־רים יחד; כמה כסף מוכן יע, ד־כמה יהיה צורך לשלם על־ידי הל־וואות. בישראל החורף קצר, כ־4 חודשים; לכן, במשך 8 חודשים אין צורך בחימום. כדאי לזכור עובדה זו לפני שקונים תנור קבוע, התו־פס מקום רב.

כשבוחרים בתנור, יש להביא ב־חשבון גם את הצורך בטיפול בו. לדוגמה, העבודה שיש בטיפול ב־תנור הגם פיירסייד נייד: קניית נפט בג'ריקנים; מילוי הנפט במיכל התנור הוך סיתן: ככל שהמיכל קטן יותר — יש למלא לעתים יותר קרובות, כלומר — טיפות נפט על הרצפה ורחיצת ידיים; ניקוי ה־פתילה הראש, וכן התנור עצמו, בהסיפות רבה, כדי לקבל את כרב ההפעלה ממנו. כל התנורים נייד־דים על נפט דורשים אחזקה יום־יומית לא נעימה.

רו העבודה הכרוכה בתנור חשמלי נייד: חיבור לשקע, שימוש והו־צאת התקע, יש לנקות כדי פעם מהאבק.

גם תנורים ניידים של גז אינם דורשים השקעת עבודה רבה. כלו־מר, תנורים המופעלים בגז או ב־חשמל — נוחים לטיפול.

כל תנור, המחובר לאספקה מר־כזית של דלק — קל לטיפול ואינו דורש עבודה. תנורים קבועים ב־מקום מופעלים בכפתור או במתג.

מיקום התנור

תנור לחדר אחד — רצוי שימו־קם במקום הקר ביותר של החדר: בבנייה, או כחתת לחלון; כי אם „נתפסי" את האוויר הקר במקורו, ובחמבו — לא נאפשר לו לקרר את הבית.

יש להכבון את ההצבה במקום ש־יאפשר פיזור טוב של החום בכל הבית. בבכר חימום חדר רחצה — רצוי להתייעץ עם בעל מקצוע. חי־מום חשמלי חייב להיות צמוד ל־קיר. בחוברת החשמל יש הוראות ברורות, באיזה תנור מותר לשי־מוש בחדר הרחצה, ובה האינסטל־ציה.

בידוד

הבידוד הטוב ביותר. מצד אחד, יש צורך באספקת אוויר מהחוץ, ומצד אחר — עלינו למנוע בזבוז אוויר חם דרך חלונות שאינם נס־גרים היטב, מתחת לדלתות, או דרך סדקים בקירות.

חשוב מאוד לדאוג לבידוד טוב של הבית — אך לא בבית כולו; כי התוצאה תהיה לא רק עמידה על החום, כי אם גם היווצרות עו־בש בארונות, במזרנים ובכורסאות; ולתנורים של אש בוערת יש גם סכנה של הרעלה בגזי הבעירה.

דירם איתן, עיינה גולמבק

קרור באמצעות ואקום

מאת ד"ר אהוד פינקלשטיין, כימ־עץ, יעוץ הנדסי־כימי

מאמר זה נועד להסב תשומת לב לשיטת קירור פשוטה ורבת יתרו־נות אשר המהנדסים בארץ נוטים מטעמי שגרתיות, שכחה או מסיבות אחרות, להתעלם ממנה.

עקרון

נקודת הרתיחה של נוזל היא פונ־קציה של הלחץ שבו נמצא הנוזל. כך, למשל, נקודת הרתיחה של מים בלחץ 760 מ"מ כספית אבסולוטי היא 100 מע' צל', בעוד שבלחץ של 10 מ"מ כספית אבסולוטי נקודת הרתיחה של המים היא 11.2 מע' צל'. כל מה שצריך לעשות על מנת לגרום לרתיחת מים בטמפרטורה של 11.2 מע' צל' הוא לחשוף אותם ללחץ (בעצם ואקום) של 10 מ"מ כספית אבס'.

כידוע, כל נוזל רותח צורך חום על מנת לעבור מפזת הנוזל לפזת האדים. חום זה נקרא חום האידוי. לגבי מים ב־100 מע' צל' שווה חום זה ל־540 קק"ל לק"ג. אי לכך, אם מתוך כמות של 100 ק"ג מים הנמצאת ב־100 מע' צל' יורתחו 1 ק"ג מים, יטלו המים שהפכו לאדים 540 קק"ל משאר המים הנמצאים במצב נוזל, ואם אין אספקה חיצו־נית של חום, תגרום ההתאיידות של 1 ק"ג מים לירידת טמפרטורה של 5.4 מע' צל' במים הנשארים במצב נוזל. חום האידוי הוא אמנם פונ־קציה של הטמפרטורה, אך בקירוב ניתן לומר לגבי מים שהתאיידות של 1% גורמת לירידת טמפרטורה של כ־5.4 מע' צל'.

שני העקרונות הנ"ל מהווים את היסוד להבנת שיטת הקירור ע"י ואקום: בשיטה זו חושפים את ה־חומר שאותו רוצים לקרר ללחץ המתאים לטמפרטורה הסופית שאותה רוצים להשיג. כל זמן שהחומר ה־מקורר מכיל מספיק נוזל או אפילו לחות על מנת להשיג את הקירור הנדרש, יתרחש אידוי הגורם לירידת הטמפרטורה לדרגה הרצויה.

יתרונות

לשיטת הקירור בעזרת הואקום יתרונות רבים שהחשוב בהם הוא הפשטות: אין צורך בשטחי מעבר חום מכיוון שהאידוי בעצם מתוך מסת הנוזל, אין צורך בנוזל קירור (המלחת, פריאון) כשום שמתבצע קירור עצמי, אין בעיות אבנית והשקעים כי אין שטחי מעבר חום, אין צורך בהשקעה ראשונית גבוהה של מערכת קירור, מחליפי־חום וכד' ואין צורך כמעט בציוד יעודי נוסף כשום שניתן לבצע את הקרור/אידוי במערכת התהליך עצמה — בתנאי שהיא בנויה לואקום הנדרש. במרבית המקרים מושג הואקום ע"י אג'קטורי קיטור שהם פשוטים, זולים יחסית, חסרי חלקים נעים ומסורים, כמעט מבעיות אחזקה.

דוגמת חישוב

באחד השלבים בתהליך במפעל כימי יש לקרר מנה שמשקלה 1000 ק"ג המכילה בנזן ומלח אורגני מומס מטמפרטורה של 80 מע' צל' לטמפרטורה של 7.6 מע' צל' כדי לגרום לגיבוש המלח.

נתונים: חום סגולי לבנזן (הנח גם לתמיסה כולה) 0.4. לחץ אדים של בנזן ב־7.6 מע' צל' הוא 40 מ"מ כספית אבס'.

חום האידוי לבנזן: 100 קק"ל לק"ג.

פתרון: כדי להגיע לטמפרטורה של 7.6 מע' צל' יש להפעיל על המערכת לחץ (ואקום) של 40 מ"מ כספית אבס'. 1% התאיידות יגרום לירידת טמפרטורה של כ־2.5 מע' צל' $(2.5 = (99 \times 0.4) / 100)$.

כדי להוריד את הטמפרטורה ב־ $80 - 7.6 = 72.4$ מע' צל' יש לאייד $72.4/2.5 = 29\%$ מהבנזן בטנה או כ־290 ק"ג בנזן.

(הסוף בעמוד 15 טור 3)

הודעה לצרכני הסקה מרכזית של תרמאויל

1. עד יום ד' 11.12.74 אפשר היה להזמין הסקה מרכזית ומים חמים לפי אחת מ־3 „תכניות הסכוך" שהוצעו לוועדי הבתים, בשיטות אלה אפשר להזמין גם להבא.
2. החל מיום ה' 12.12.74 אפשר להזמין הסקה מרכזית ומים חמים גם לפי שיטה שהיתה נהוגה אשתקד (איסוף מקדמות ע"י הועד; השבחות אינדיבידואליים לכל צרכן).
ועדים המעונינים בשיטת אשתקד מתבקשים לפנות למשרדנו לקבלת טופסי הזמנה, טופסי מקדמות ורשימת התעריפים הרשות. הודעה זו אינה מופנית אל בעלי מתקנים להספקת מים חמים ללא הסקה.
3. בשיטת הסכוך „אלף" יש לתקן את שיעור דמי הטיפול במצבור הדלק ובמקום 6% על מחיר הדלק המובלתו יש לקרוא: „60.— ל"י לכל תדלוק".

PERFECTION „פרפקטשן"

Leaders in Heaters since 1888

תנורי חימום ניידים תוצרת ארה"ב

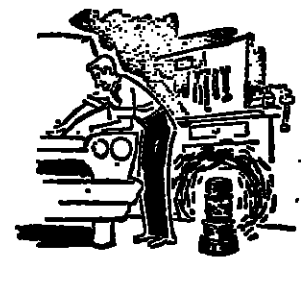
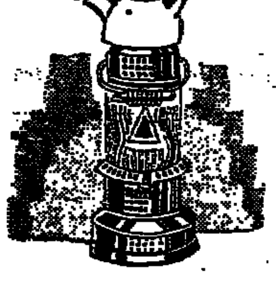

חום מיידי
אין צורך לחכות להתחממות החדר. תוכל להרגיש בחום שמפיק פרפקטשן ברגע שתדליק אותו.

קל לנשיאה
מצויד בידית מבודדת מחום. קל במשקל אך יציב.

בטיחות
עונה על כל כללי הבטיחות. אושר ע"י מכון התקנים האמריקאי והישראלי.

יצירת לחות
התנור לא רק מחמם אלא גם מרתיח מים ומספק לחות לחדר.

UNDERWRITERS' LABORATORIES, INC. — REEXAMINATION SERVICE — LISTED UNDER — UL

תנור פרפקטשן: חום מהיר, נקי ובטוח

למעלה מ־20 מליון תנורי פרפקטשן נמכרו ברחבי העולם. אידיאלי גם לבתי־מסחר לחדרים גדולים, מוסכים, מחסנים ומחנות.

יבואנים בלעדיים:
אנפל בע"מ. טל. (03)255544 ת.ד. 1891 תל־אביב.
מפיץ ראשי לחיפה והצפון: פרפקטשן הצפון.
רח' זמנהוף 10. טל. 666794. חיפה.

מפיצים מורשים (רשימה חלקית): המשביר המרכזי, מח' כלי בית ומטבח, טלפון 39955, תל־אביב; רח' הנמל 36, טל' 662161, חיפה; רח' יפו (ע"י אגד) טל' 524181, ירושלים.
תל־אביב: אור קור, רחוב אלנבי 118, טל' 614885; רב כהן, רחוב אלנבי 79, טל' 613367; רדיו ברוך, רחוב אצ"ל 29, טל' 36014: פרידמן, רחוב הס 6, טל' 50243 (שרות התלפים); סלון להיט, רח' קפלן פנת אבן גבירול 20, טלפון 257217; ירושלים: פ. פרידלנדר, רח' יפו 50 (בנק העבודה), טלפון 223510; רג'ואן רדיו, רח' בן יהודה 2, טל' 228302; א. פאול, רח' אבן ישראל 2 (סלון גהיה), טל' 223561; שטיינברג, מרכז מסחרי, ביה שמש; באר שבע: איתני, רח' הפלמ"ח 65; רח' הרצל 96, טל' 78528; דימונה: אחוות דימונה; חולון: „אמבי", רח' סוקולוב 44, טל' 842523; סלון ערוסי, רח' סוקולוב 41, טל' 856158; לוד: כנבת פאתי „אודך", רח' הרצל 66, טל' 962252; נס ציונה: „רדיו טוף" (משה פינקלשטיין), רח' וייצמן, טל' 958292; נתניה: אחים פיקה, רח' הרצל 51, טל' 23449; עכו: מיקי מריו, מרכז מסחרי, טל' 90181; פתח תקוה: „צליל אור", י. שניטמן, רח' שטמפפר 27, טל' 910681; קרית גת: אלקטרואלבז, מרכז מסחרי 48, טל' 91381; רמת השרון: „סיגנל רמת השרון", רח' סוקולוב 60, טל' 476661; רמת גן: רדיו „אשרי", רח' הרא"ה 24, טל' 726211.

ישראוויר בע"מ הנדסת קרור, אוורור ומזוג אויר

מתכבדת להודיע כי קיבלה את הנציגות של חברת הענק האמריקאית

FEDDERS

מערכות מיזוג אויר מרכזי

*

כמו כן מייצגת ישראוויר בע"מ את החברות:

SIEMENS
מערכות תובלה פנימית

*

AERONCA
INTERNATIONAL LIMITED
מתקנים למניעת זיהום בתעשיה

*

Kathabar WING
שיטות ניצול אנרגיה במיזוג אוויר

שווק בלעדי באמצעות ישמש יבוא ויצוא בע"מ
תל־אביב, רחוב מקוה ישראל 23, טלפון 62 29 88

MAYER

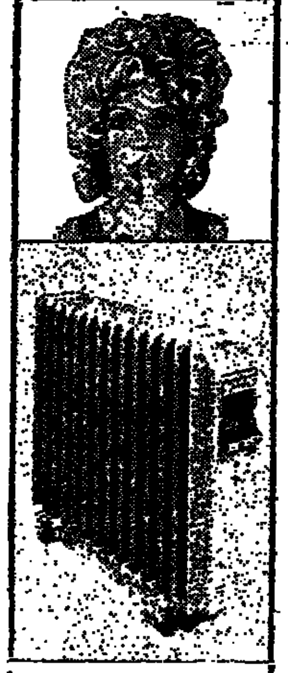

הרדיאטור החושב
תצוגה מתמדת
„ישראמיל"
מונטיפיורי 32 ת"א
טל. 623428
הזמנות לעולים חדשים

MAYER

חימום דירתי אלקטרה
בכל שיטה לכל מידה

תנור גז VULKAN

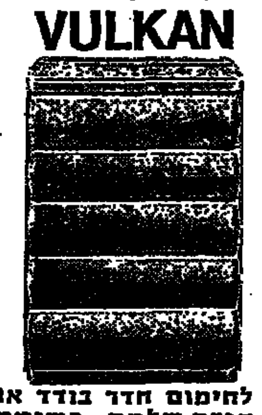

לחימום חדר בודד או דירה שלמה, בשיטה חדישה ללא שריפת האויר בחדר.

תנור דירתי JUNO

להסקה דירתית בנפט או בסולר, מתאים במיוחד לוילות או קוטג'ים.

אוגר חום אלקטרה

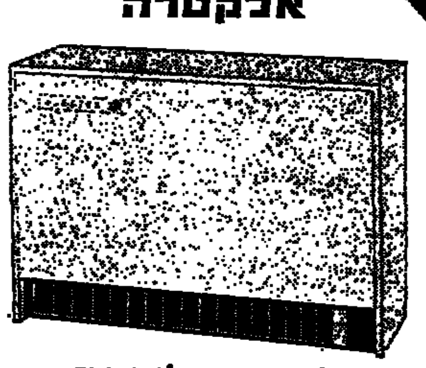

לחימום חשמלי מבוקר במשך 24 שעות ביממה, בתעריף לילה מוזל.

רק חברה כמו אלקטרה יכולה להציע לך מבחר כזה של שיטות חימום ומוצרי יוקרה ואיכות.

- אפשרות של שילוב השיטות באותה דירה.
- ייעוץ אישי של מומחי החברה ללא כל התחייבות מצדך.

להשיג בכל סניפי אלקטרה:

תל־אביב: דרך פתח תקוה 34, טל. 39721. חיפה: רחוב הרצל 20-18, טל. 640000.
ירושלים: רחוב יפו 30, טל. 224750. באר־שבע: רחוב הרצל 26, טל. 72211.

שרות נאמן **אלקטרה** שעמד במבחן

שפרינץ - נאמן

חמום מרכזי
עם תנורי
נורלי
SENKING
כלן בע"מ
במחירים של:
1,500.— — 1,150 ל"י
אוגרי חום חשמליים
כלן
ת"א, שד' דוד המלך 1 טל. 258063
חיפה, דרך העצמאות 1 טל. 644411

תהרתעש
55 שנות ידע ונסיון

המחלקה לשווק מוצרים טכניים
משרד ראשי ת־א, רח' יפו ת"א 7
טלפון: 52397 50921
ובסניפינו בכל הארץ

אוגרי חום חום סטור

יעור מהמלאי • עיצוב מודרני
פועל על חשמל מוזל • זרם לילה

מעתה גם כמתקן מרכזי לכל שטח הדירה!

שרות תהרתעש ללא תחרות!

הערבים לוחצים על הולנד

ביקור שר החוץ ההולנדי במצרים בוטל, למעשה, ע"י פאהמי

מאת הנרייטה בועז
סופרת „הארץ" בהולנד

אמסטרדאם
בשבועות האחרונים עשתה ממ־שלת הולנד צעדים אחדים, שלפני שבוע ראשון צריכים היו לעודד רג־שות פרו־הולנדיים בעולם הערבי:

✶ הולנד נמנעה, יחד עם שכנותה החברות האחרות של הקהילייה הא־ירופית, בהצבעה על הצעת ה־חלטה הפלשתינית בעצרת האו"ם. אמנם, אחר כך הביעו כל המפלגות בבית הנבחרים ההולנדי — להוציא את המפלגה הסוציאלית הצעירה „ה־שלמה הסוציאליסטית הפאציפיס־טית" — את דעתן שהולנד צריכה היתה להצביע נגד, ולא רק להימנע.

✶ הולנד החליטה להעניק למצ־רים 500,000 דולר כ„סיוע לפיתוח", אל אף כמאות שנות — ביוזמת צד מספר אנשי כבודה פרוטסטנ־טיים — שלילים להשתמש בכסף זה למטרות צבאיות כדי להתקיף את ישראל.

✶ הולנד כעולם לא כחתה עשית לפני כוריה על שהיא מה־קה כבר למעלה מחודשיים ב־300,000 דולר דמי כופר. כסף זה נתנה הולנד לארבעה טרוריסטים שתפסו את השגרירות הצר־פתית בהאג, אך הללו החזירו אחר כך את הכסף, בטיסתם חזרה ל־דמשק, לקברניט ההולנדי של המטוס שהטיס אותם.

כשהגיע המטוס לדמשק, שכנע קברניט שלא לקחת עמו את הכ־סף למשך הלילה להחזיר לבית ה־מלון, אלא להפקיד אותו בכספת העירייה, המשם יקבל אותו בחזרה למחרת בבוקר לפני שובו לאמ־שטרדם. שתה כבר צברו באמצע יותר מחודשיים, הכסף טרם הוחזר. בתשובה לשאילתה בפרלמנט אמר ראש ממשלת הולנד שהמגעים עם השלטונות הסוריים על החזרת הכסף עודו נמשך, אלא שהוא „עדיין ב־יותר".

✶ כבר על פי בקשתה הראשונה של ממשלת טוניסיה שיחררה הולנד את שני הטרוריסטים הפלשתינים שחטפו ב־4 במארס מטוס נוסעים של חברת „בריטיש איירווייז", פוצצו אותו בנמל התעופה של סחיפהול, הידונו ב־6 ביוני להיכלא לשנות מאסר. שהרורם בא ב־24 בנובמבר, כדי להבטיח את בהתתם ואת שלו־מם של הנוסעים והצוות במטוס אחר של „בריטיש איירווייז" שנחטף על ידי פלשתינאים — הפעם בטוניסיה. על ידי שחרור שני החוטפים ואסי־רים עשתה ממשלת הולנד, באופן יחסי, אף יותר מכבצים, ששיחררה רק חמישה מבין 13 החוטפים ה־פלשתינאים שהיו כלואים אצלה.

על אלה אפשר להוסיף שהציבור הקהל, של חמש שנות מאסר בלבד, שגזר בשעתו בית המשפט המחוזי של האולם על שני החוטפים ה־פלשתינים, הדרישה לענוש מאסר לא ארוך מזה כצד התובע הכללי — היו הוצאה של התערבות אישית של מיניסטר המשפטים ההולנדי א. פאן אגט.

התובע הכללי התכוון לדרוש מא־סר של 15 או לפחות 10 שנים, אך קיבל מן המיניסטר הוראה שלא לדרוש יותר מחמש שנים — „למען האינטרסים של המדינה". עובדה זו גילה המשפטן י. פאן דר מיילן — המסכים עם המיניסטר ומגלה אהדה כלפי הטרוריסטים — במאמר בשבו־עון „הה גרין ליניייה" מ־29 בנו־במבר.

הולנד מואשמת בעוינות לישראל

על אף כל אלה שוב נעשים ה־ערבים אנטי־הולנדים. מיניסטר ה־חוץ המצרי איסמעיל פאהמי המחזי בקהיר ב־3 בדצמבר שמשיתו המר לנדי מכס פאן דר סטול ייטיב לעשות אם ידחה את ביקורו הרשמי המתוכנן במצרים (שעל קיומו ב־אביב הבא הסכימו שני מיניסטרי החוץ באופן בלתי־רשמי בניו־יורק), כיוון שטכה ההצבעה ההולנדית ב־ויכוח הפלשתיני באו"ם הוא לא יהיה עתה אורח רצוי. התוצאה שלה־לה להיות שפאן דר סטול יבטל או גם את ביקורו בישראל, כיוון שהולנד רוצה במדיניות „מאוזנת" במזרח התיכון.

הולנד הותקפה על המגמותיה ב־ארים גם על ידי קונסול הכבוד של מוריטניה בהאג, כתובר רבאבי, יליד ארץ־ישראל. רבאבי אמר שהוא „נתאכזב" מגישה ההולנדית זה, ש־אותה כינה „בלתי־מציאותית ובחי־רות על מידע בלתי־נכון". אף כי השפעת רבאבי על דעת הקהל ב־הולנד עצמה בשום פנים אינה שד כפי שהיתה בימי מלחמת יום הכי־פורים ומיד אחריה, יש לו השפעה לא־מבוטלת על ממשלות ערביות מסויימות, וכל מידע שהוא מוסר להן כנראה נחשב בעיניהן מהימן.

האתרוק אחרון, נפתח בבירות משפטם של ששה אנשים — שני פלשתינאים, שלושה לבנונים ולובי אחד — שניסו באביב ללא הצלחה לחטוף מטוס של ק.ל.מ. בשעת ה־משפט חזר הנאשם הראקליטים על כל הטענות הידועות (והבלתי־נכונות) בדבר הסיוע הענקי שהו־שיטה הולנד לישראל. אחד הנאשמים אף טען שהולנד נתנה לישראל 800 מיליון דולר, מלבד סיוע צבאי נרחב ועזרה בכח־אדם.

טענות אלה זוכות בפירסום רב בעולם הערבי. משקיפים הולנדיים מודאגים בבירות אף נוטים להאמין בחלק מהן ומדגישים שהולנד תצטרך לעשות הרבה כדי לתקן את „תד־מיתה" הפגומה בעולם הערבי.

יתכן שהסיבה האמיתית לעבודה האנטי־הולנדית המתחדשת בחוגים ערביים היא זו שהובאה במאמר ראשי בעתון היומי „נ.ר.ק. — הנ־דלסבלאד" מ־4 בדצמבר — הדבר קשור לאופי של „דו־השיח" האי־רופי־ערבי הקרוב. ארצות ערב רו־צות שדו־שיח זה יהיה פוליטי ואולי אף צבאי, ושלאש"ף יהיה בו מעמד של משקיף, כפי שגם הדגש על ידי המיניסטר ההולנדי עבדל סאלה. הולנד היא אחד המתנגדים הפי־קריים לכך, ורוצה שדו־השיח יהיה בעל אופי כלכלי בלבד. על כן מבקשים עתה הערבים להפעיל לחץ על הולנד כדי שתשנה את עמדתה.

האם יעלמו הזונות מרחובות ניו־יורק

אין מציקים ליצאניות העובדות בבתים סגורים או במועדוני עיסוי

מאת תום באקלי
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק
המשטרה כמעט לעולם אינה מצי־קה לנשים העובדות בבתי־בושת, במכוני עיסוי ובנערות טלפון; אך המשדלות לקוחות ברחוב, במיוחד באזור התיאטרונים, עדיין צפויות למאסר, לקנסות עד 300 דולר, ול־עתים רחוקות למדי לענשי מאסר של 5 או 10 ימים.

במסיבת עתונאים הציע התובע המחוזי היוצא של מנהאטן, ריצ'רד קיו, מסע חדש נגד הזונות ברחובות. הוא הורה לפרקליטיו לדרוש את עונש המכסימום של 90 יום לכל אשה שהורשעה על שידול ברחוב לזנות, הביע את תקוותו שלחץ הציבור ישכנע את השופטים בבתי דין פלי־ליים להטיל עונשים כבדים יותר. אולם הוא לא הציע מיתקפה חדשה נגד נערות טלפון ונערות בתי־הבראה, שבהם פועל, לדברי המש־טרה, רוב היצאניות בעיר. מספר היצאניות בניו־יורק נאמד ב־20,000.

בתי־הבושת מרוכזים באיסט סייד, ופועלים כמעט ללא התערבות — לא בגלל שוחד למשטרה שהיה מקובל למדי בעבר, אלא בגלל מדי־ניות שהתפתחה בשנים האחרונות להעלים עין מן הזונות שמחוץ ל־רחובות. מוסכם בדרך כלל שבעיקר גרמה למדיניות סובלנות זו העמדה הליבראלית יותר של הציבור בכלל ושל מערכת המשפט הפלילי כלפי פעילות מינית בקרב מבוגרים ב־דרך כלל. אולם יש יוצאים מן הכלל — היינו, יצאניות רחוב.

הסיבה לשוני זה ביחס — כך אומר המפקח צ'ארלס פיטרסון, ה־מפקד על אגף מוסר הציבור במח־לקת המשטרה — היא שיצאניות־רחוב מעורבות לעתים קרובות ב־מעשי שוד ובמעשים רציניים אח־רים. נגד יצאניות שלקוחותיהן באים אליהן, מגלים רק לעתים רחוקות האשמות דומות.

הסרסורים רוצים בזונות

יצאניות הרחוב צומחות בכניסה לבתים ובפינות הרחובות, תוקפניות ובשורות־יחצנים גם יחד בנעלי־הפלטפורמה שלהן, ובצווארוניהן הקצ־רות ופאותיהן הנבריות, (עם סרסוריהן הלבושים כתוכים המסתו־בבים להנהם קרוב בקרבת מקום). באופן זה יוצרות הן את האווירה של הזנות קודרת הפוגעת בחזור של אזור התיאטרונים ומאיימת על קיום התיאטרונים המפוארים שבו.

המשטרה פיתחה שיטה שגרתית שכנראה מצמצמת במקצת את מספר הנשים העובדות באזור התיאטרו־נים. שלוש פעמים ביום עוברים שוטרים במדים ברחובות ועוצרים יצאניות על התנהגות פרועה. לוק־חים אותן לתחנה ומחזיקים אותן שם עד שרישומי המעצרים וגליונות ה־אישום מובאים לבנין בית המשפט הפלילי. שם מבטלים את ההאשמה הנשים משתחררות — והן הסתם חוזרות לפעולתן. בשעה זו של ה־שנה המכיד יש יותר עבודה, אמר שוטר אחד שמילא טפסים בחדר שבו נמצאו תריסר נשים שזה עתה הובאו. הרוח מתחילה לנשוב והן רוצות לעזוב את הרחוב. הסרסורים שלהן עושים להן את המוות, או מכים אותן, אם זה קורה לעתים קרובות מדי.

עתה אפשר לעצור יצאנית ולה־שיג את הרשעתה על סמך שידול ברחוב. לפנים היה צורך בבתון כסף לפני שיכולים היו לעצור אותה.

משימה זו ממלאים אנשים בפיי־קוד של המפקח פטרסון העובדים בלבוש אזרחי. ביום מבצע אין להשיג כמעט יותר מבניין אנשים לתפקיד זה, ורוב זמנם מוקדש ל־חקירות ארוכות של סרסורים ושל פעולות בתי המלון שאליהם מבי־אות היצאניות את לקוחותיהן.

כמעט אין אדם שיאמר מלה טו־בה על סרסורים, והמפקח פיטרסון אינו יוצא מכלל זה. אומר הוא: אחד הדברים שאני מתגאה בהם ביותר הוא שסייעתי לשלוח השנה מהם לכלא על השתמטות ממס הכ־נסה.

אנשים רבים חושבים שסרסורים לפחות משיגים לקוחות בשביל ה־יצאניות שלהם, אמר הלייטננט מיי־קל קאפוראלה. ובכן — אף את זה אינם עושים. הם פשוט לוקחים את כספן.

„מכסות עבודה"

הלייטננט קאפוראלה מודה שאי־כוף תקיף של החוק באזור התיאט־רונים משיג במידה מסויימת את ההיפך מכוונתו, כיוון שהדבר דוחף את הנשים לאזורים אחרים. ובכן ישארו במקום והן נמצאות, אבל מפני ששם נמצא הכסף. הסרסורים שלהן אינם נותנים להן לשוב הביתה בלי 800 דולר ללילה.

על פי שיחות עם יצאניות רחוב מגיעים למסקנה שיש לילות רבים שבהם אין הן יכולות למלא את מכ־סותיהן, על אף מיטב מאמציהן. ה־תשלום שהן דורשות שונה ממקרה למקרה, אך נראה שהממוצע הוא 80 דולר בעד 20 עד 30 דקות בבלון פשפשים. פירוש הדבר שעליהן למ־צוא עשרה לקוחות ללילה. הזקן שלי אינו נותן לי להיכנס אלא אם כן אני משיגה את הלחם, אמרה אחת כזו.

יש הסכמה כללית שהמצב הנוכחי אינו משביע־רצון, אך האלטרנטיבות נראות משביעות־רצון עוד פחות. קיו אמר לאחרונה: בעיית הזונות אינה קרובה לפתרון הרבה יותר משהיתה לפני מאה שנה. יום סלו־ני יוזמה בבית המשפט הגביר את המישורד של זנות ברחובות ואת ה־סכנה של פשעים הקשורים בכך. יתכן שהשחתת הזכרת הענשים הנ־דולה את כוח המשיכה של הזונות כעיסוק לנשים צעירות היות „ב־חולים".

המפקח פיטרסון, כרוב אנשי ה־משטרה, אינו אוהב שיגמרו פחות מן הענשים הקבועים בחוק. מצד אחר, כעורך דין וכאיש שעבר בע־נות ה־40 שלו, כלומר כבנו של דור, שהמהפכה המינית השפיעה עליו, אין רצונו לשוב אל נהגי העבר. או אכפו אגפי השוטרים במדים אז־רחיים — שבוטלו בינתיים — את החוקים נגד היהודים והאשמות ה־כיזוז, ושימשו מבורות לשחיתות המבוססה של מחלקת המשטרה.

אפילו רצינו לפגוע בזונות בתקי־פות רבה יותר, כבולים אנו על־ידי תקנות משפטיות, אומר פיטרסון. החדרים שבהן עובדות הבחורות במכוני עיסוי נקבעו בחוקה כאזור מגן. איננו יכולים להיכנס שמה ללא צו מעצר. אפילו מפרסם בית־בושת מודעה בעתוני המחתרת, אי־ננו יכולים לערוך מעצר על סמך שיחה טלפונית, בגלל הבעייה של זיהוי הבהודה שהציעה את ההצעה.

קושי אחר הוא סירובן של יצאנ־יות רבות העובדות מחוץ לרחובות לדבר על עסקים עד שלקוחותיהן התפשטו לחלוטין. מחלקת המשטרה, בהתחשב בבהאות מצד נשי שוטרים ואיגודי השוטרים, אינה מרשה ל־אנשיה להרחיק לכת עד כדי כך.

החקלאות הערבית גוססת

האיכרים לא התאימו עצמם לשינויים במשק

מאת עטאללה מנצור

החקלאות „הערבית" שעוסקת ב־גידולים החקלאיים המסורתיים ב־כפרי הערבים בגליל, גוססת. חולש־תם הארגונית של החקלאים הער־בים שלא השכילו להתאים את עצ־מם לשינויים במשק המדינה, הבי־או לירידה הלולה בהכנסותיהם וב־מעמדם לעומת פועלי הבנין ושאר השכירים מתושבי הכפרים שלהם. התוצאה, אדמות רבות שעובדו לפ־ני חמש שנים אינן מעובדות כיום, הגידול המובהק של כפרי ההר, ה־טבק, נמצא בשפל. לפני שלוש שנים גידלו 4,000 חקלאים ערבים למעלה מארבעים אלף דונם טבק, אשתקד ירד מספר המגדלים לכאלף, וה־גידול הגיע לכ־13 אלף דונם בלבד.

גם גידולי החורף, בעיקר חיטה ושעורה, צומצמו מסיבות דומות אם כי לגידולים אלה נוספו מכשולים נוספים הנובעים מחלוקת הקרקע ו־פיצולה הרב בכפרי הערבים. פיצול זה מנע טיפול ועיבוד מיכני יעיל וגורם לייקור הוצאות הייצור מעבר לכל תחשיב סביר. אותו פיצול מנע החדרת גידולים חדשים, כמו כותנה, וצימצם בשנים רבה את תנופת סלק הסוכר. שאל מומחה: כיצד ניתן ל־רסס חלקת כותנה או סלק־סוכר ב־פרוזין (חומר רעיל) כאשר על גבולה ממש ומסביבה מגדלים עגב־ניות או שזיפים?

אבל דומה כי לאחרונה חלה הת־עוררות בקרב החקלאים הערבים ב־גליל ובמשרד החקלאות. עליית המ־חירים של מוצרים חקלאיים, החשש מפני אבטלה, המדיניות הכלכלית החדשה המגבילה את היבוא ומעוד־דת את היצוא, היפנו את תשומת הלב לצורך כושל ומפגר זה של החקלאות. ההנהלה כל חקלאי הכפר סירה, במשולש הדרומי, הצליחו תוך 3—4 שנים להמיר את מיקשות הא־בטיחים שלהם בשדות תות־שדה ל־יצוא בעונת החורף, מעידה כי הק־לאים ערבים המקבלים יעוץ והדרכה מתאימים יכולים לפתוח את משקיהם ולתרום את חלקם לכלכלת המדינה תוך שיפור מצבם הכלכלי.

אנשי סירה הם כיום היצואנים ה־עיקריים של תות־שדה מישראל ל־אירופה המערבית. גם בגליל הצליחו מספר כפרים באזור בית נטופה, בעיקר כפר מנדא, ליצא הרבה בצל יבש למאכל. על אף הבעיות הרבות הנערמות על דרך גידול סלק הסו־כר בכפר הערבי, הצליחה לשכת ההדרכה בנצרת לפני מספר שנים להביא מגדלים ערבים לזרוע שמונת אלפים דונם סלק סוכר בעל, ללא השקאת עזר. חקלאים אלה הצליחו לקבל מחירים מתקבלים על הדעת בגלל תכולת הסוכר ביבולם גבוה מזו של המגדלים היהודים ה־משקים את הסלק.

התנופה נבלמה

אבל תנופה זאת נבלמה בימי ה־מחירים הירודים של הסלק, וכיום מתחילה לשכת ההדרכה מחדש ב־מסע הסברה בכפרים למען גידול הסלק. מר יצחק בן חיים, מנהל האזור, אינו אופטימי. הוא מקווה להגיע לאלפיים דונם בלבד. החקלאי המאבד את אמונו במוצר כלשהו, נז־קק להרבה שיכנוע כדי לחזור אליו.

שר החקלאות מר אהרון אוזן, בי־קר לפני ימים אחדים בשלושה כפ־רים ערבים בגליל ונפגש עם עש־רות נציגים של החקלאים שם. במו־עצה האזורית מרכז הגליל שמע מ־יו"ר המועצה הדרוזי כי גידול ה־טבק הוזנח „בהיותו גידול ערבי". גם החקלאים התלוננו. מר אוזן הב־טיח לחקלאים כי הצדק בידם. בעיית ענף הטבק בעבר היתה כי החברות לייצור סיגריות בישראל כפעו נגד טיב המוצר המקומי. אבל עתה, לא־חר שמנהל המועצה לייצור טבק מר עוזאר ערסול הצליח למצוא שווקים בחו"ל לטבק הישראלי, החליט מש־רד החקלאות לעודד את הענף ול־פתח אותו. נציג של מועצת הטבק ישתתף בוועדה המאשרת יבוא טבק גולמי מחו"ל, והממשלה תשלם ל־מגדלים 11 לירות תמורת ק"ג טבק גולמי מהעונה האחרונה. בעונה ה־באה תשלם הממשלה 12.5 ל"י לק"ג כמחיר מינימום (במקום בשש לירות אשתקד).

בכפר ראמה, יצרן הזיתים הגדול ביותר בישראל, שמע שר החקלאות טענות ממגדלי הזיתים לשמן. אש־תקד היו יבולים זעומים ועדיין לא קיבלו פיצויים. השנה היו יבולים מבורכים אבל נתקלים בבעיות שי־ווק והיעדר מחיר מינימום. מנהל המועצה לייצור שמן (וטבק) עזאר ערסול אומר לחקלאים כי פיצויי אש־תקד יסולמו בימים הקרובים, וכי בעיית הענף נבחנה בעבודה כי ה־זנים „הסורים" המקובלים על הכפ־רים הערבים אינם אחידים ואינם מניבים פרי מדי שנה כי אם אחת לשנתיים.

השר שואל אם אין תרופה לבעיה זאת. מר קאסם, מתכנן אזור נצרת של משרד החקלאות, מספר לשר על תכנית אזורית של בניית מבנן ט־הור למי השופכין של כרמיאל והכ־פרים הערבים באזור, לשימוש חו־זר בהשקאת־עזר לכרמי הזיתים של הכפרים ראמה ומגאר. מר קאסם או־מר כי משרד החקלאות חכר חלקת זיתים של חמישה דונם בכפר רא־מה והוא עושה בה נסיונות במטרה לגרום לחידוש כל מטע הזיתים ה־עתיק של האזור על ידי מתן דוגמא מעשית לבעלי המטע. שר החקלאות האזין בנציגי החקלאים לתרום לה־צלחת התכנית.

בדיר חנא שומע השר אוזן על בעיות החקלאים המעבדים את שטחי עמק בית נטופה. בשל בעיית ניק־וז, לא ניתן לעבד את השטחים ב־חורף, והגישה לאיזור קשה בהעדר כביש ראוי למעבר. הם מבקשים מפעל לציבור התנועה כדי לאפשר העסקת נשים וצעירים ליד הבית. השר מבטיח לעזור לכל חקלאי, ובעיקר לקבוצות חקלאים המתאר־גנים להגברת הייצור. ברור מדברי השר כי משרד החקלאות יגלה בע־תיד הקרוב פעילות מוגברת בשטחי ההדרכה לייעול הייצור החקלאי ה־ערבי. יתרונות הכפר הערבי הבול־טים, בעיקר בתחומי הנכונות לעבו־דה קשה ומציאת כוחות עבודה ל־עבודות ידיים יזכו עתה לתשומת לב.

מדור פרסומי

הסקה וחימום לחורף
מערכות מיזוג ואיוורור

קרור באמצעות ואקום

(סוף מעמוד 14)

שימושים תעשייתיים מגבשי האקום

מגבשי האקום הם המשתמש ה־עיקרי בקרור הואקום. תעשיית ריון (Rayon) משתמשת ברוב מגבשי ה־ואקום המצויים בתעשיה. צרכנים אחרים הם מגבשים עבור המיסות פיגמנטים של טיטניום, מוצרים פר־מצאוטים, כימיים ומוצרי מזון.

קרור ירקות

שיטת קרור ירקות ע"י ואקום פותחה לפני כשלושים שנה והיא משמשת בעיקר לירקות עלים כמו חסה ולפירות גרגריים כמו תות. בארה"ב מותקנים כיום מתקנים ש־קיבולם 15000 טון ירקות ביום. מת־קנים הפועלים בעונה קצרה משלי־מים את עצמם בשנה הראשונה. ה־שיטה היא פשוטה ביותר: מטאית שליה הפרי הלח מוכנסת לאולם שבו מופעל האקום הרצוי והקרור נעשה באותן מידי ע"י התאיידות המים מעל פני היבול המקורי ללא כל בעיות של מעבר חום. חסה ו־יבולים אחרים ניתנים לקרור אחיד בעודם בארגזים.

שימושים שונים

ניתן להשתמש בשיטת קרור ה־ואקום בכל מקרה שבו החומר שיש לקרר מכיל את כמות הלחות המס־פקת בכדי להשיג את ירידת הטמפ־רטורה הדרושה. חמרים נקבוביים ניתן לקרר בקלות. חומרים מוצקים לחים ניתן לקרר גם כן — אלא ש־דרושות כמספר דקות עד שהחומר יגיע לטמפרטורות שיווי המשקל. חמ־רים גרגריים, כולל חלקיקים מאד קטנים, ניתנים לקרור מיידי ע"י ואי־קום, אלא שבמקרה זה נדרש תכנון מיוחד המתחשב בחדירת האקום ובסחיפת החלקיקים.

יחידת ציננון מים

יחידה יעודית המשמשת לאספקת מים מצוננים ע"י איוד האדים דו־שלבי מתוארת בציור הריב. היחידה מורכבת ממאיד (flash) אשר בו שתי דרגות איוד. בדרגה הראשונה ישנו לחץ אבסולוטי גבוה מאשר ב־דרגה השניה ומפל לחץ זה מזרים את המים מהדרגה הראשונה לדרגה השניה. היחס בין כמויות המים ה־נכנסות לדרגה הראשונה והשניה נקבע לפי כמות החום שרוצים לי־טול מהמים, דהיינו לפי הטמפרטו־רה הסופית הרצויה.

אדי המים המתאיידים נשאבים ע"י שני „בוסטרים", אחד לכל דר־גה. אשר מעלים את לחץ (הטמפ־רטורה) האדים עד שניתן יהיה ל־עבותם במעבה ברומטרי. האקום מושג במערכה ע"י מערכת אג'קטורים. יתרונה של מערכת זו הוא העדר חלקים נעים והשקעה נמוכה יחסית. מתקנים אלה אטרקטיביים במיוחד במקומות שבהם יש עודפי קיטור כמו בתי זיקוק, שדות נפט, מפעלים שבהם מתרחשות ריאקציות אקזותרמיות, מכיוון שבמצבם כללי מייצרת היחידה, למעשה, מים מצו־ננים 5—10 מע' צל' מקיטור...

סיכום

שיטת הקירור ע"י ואקום היא שי־טה פשוטה המאפשרת קרור ישיר ללא שטחי מעבר חום, ללא יחי־דות קרור יעודיות כמו מדחסי פרי־און או אמוניה והבעיות הכרוכות סביב אלה. שיטה זו מצריכה השק־עה נמוכה יחסית וניתן לבצעה ב־תוך ציוד התהליך עצמו. במפעלים שבהם יש עודפי קיטור השיטה אט־רקטיבית במיוחד משום שניתן ל־השתמש בקיטור זה כבמקור לה־שגת קור.

(מתוך „קרור־הגבס־מזוג אויר", כתב עת מכני, גליון מס' 1974).

שרותי טרמומטיק
אספקת מים חמים וחימום מרכזי
מספק שרותי יעוץ ואחזקה, תיקונים וכל השרותים בתנאים נוחים
תל־אביב, שד' נורדאו 44
טלפון: 233872

פיירסייד פרידמן
התנור המביא בחורף - קיץ לביתך!

תנור החמום הנודע בעצובו הנאה ותכנונו המושלם. פעל זה עשרות בשנים במאות אלפי בתי אב בישראל. מוצר איכות נוסף של פרידמן — השם הערב לטיב ולשביעות רצון הלקוחות. שרות וחלקי חלוף מקוריים של פרידמן מובטחים לשנים.
לכן יותר ויותר עוברים לפרידמן היום
פרידמן
בינג לינאל

הקץ לאויר היבש!

32 ל"י
בעזרת
מתקן לחות BENTA
המתקן הפשוט והיעיל לאידוי
נותן הרגשה נעימה ומונע התיבשות האויר, הנגרמת ע"י חמום הדירה. פשוט בשמוש, נתלה על כל ראדיאטור של מים, חשמל או חמום מרכזי אחר.
להשיג בחנויות המובחרות:
ירושלים: המשביר, המלך ג'ורג' 27; כלי־בו שורש, רח' בן יהודה 1; לוידה; שלומציון המלכה 2; שטיין, רבנת־אשכול, מרכז מסחרי.
תל־אביב: כלי־בו שלום, מחלקת השכבל; חלליה, רח' גרוזיה 76; יראלוהו; אלדר, רח' אלנבי 106; פז, אבן־גבירול 51.
חולון: אמבי, סוקולוב 42; אמבר, סוקולוב 65.
נתניה: שיווא יקרי, הרצל 3.
ראשון־לציון: א.ש.ה. בעי"ם, הרצל 31.
פתח־תקוה: כל־אלקטריק, ההגנה 12; פלזון פאר, רח' שטמפר 12.
אשקלון: רדיו אורי, מרכז הבכיון ג'; קלבן, רח' הרצל.
חיפה: רדיו אקספרס, הרצל 44; רדיו אמריקה, רח' הרצל 43; כלזון שבים, רח' הנביאים 54; צרכניה עובדי חב' החשמל, כצלה המחורר 23.
חדרה: אלקטראור, בנין פלטרין.
נהריה: שלהירה רוז, ככר העיריה, שד' געתון.
באר־שבע: כמנו, ברוקמן גרוכה, פסג' הנגב, רח' הדגה 68, ובכל חנויות השקם בארץ.
יבוא והפצה: דוטי־ירון בע"מ
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 27, טלפון 226822

השד אינו נורא כל כך!

אפילו היום מחירינו אינם גבוהים כפי שאולי נדמה לך.
ובודאי שלא יראו גבוהים לאחר שתראה את בדי הוילונות והשטיחים שלנו מהולנד..
ודנמרק ואת חדרי השינה, המזנונים המרהיבים ומיבחר הרהיטים והאבזרים לבית המודרני.
ed EURODESIGN
רמת השרון, רח' סוקולוב 47, טל' 477130

פתרון חם ליום קר
תנורי חימום בגז:
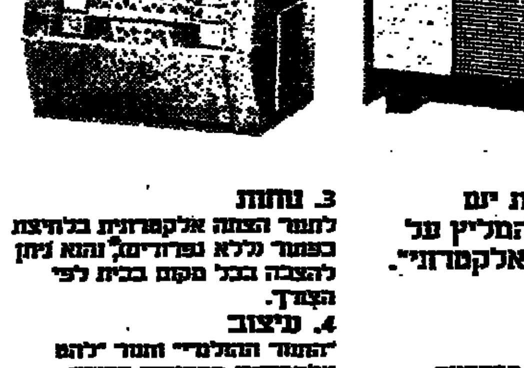
חמש סיבות טובות יש למומחי סופרגז להמליץ על "ההולנדי" ו"להם אלקטרוני".
1. חסכון
דקות קרות ויקרות אין מבוזבזות. התנור מחמם מיד עם הפעלתו.
2. בטיחות
הלהבה מבוית מסיבה בלעדי זרימת הגז ונפסקת מעצמה משמום במוחן אוטומטי.
3. נוחות
לתנור הצתה אלקטרונית בלחיצת כפתור וללא גפרורים, והוא ניתן להצבה בכל מקום בבית לפי הצורך.
4. עיצוב
"התנור ההולנדי" ותנור "להם אלקטרוני" מעוצבים בצורה המקנה להם מקום כבוד בכל סלון.
5. אמינות
אתה רוכש תנור באחור מסלוני חברת "סופרגז" המעמידה לרשותך את מיטב המומחים.
סופרגז
להשיג בכל סלוני סופרגז
תל־אביב רח' בן־יהודה 32 ירושלים רח' יפו 36 חיפה רח' הנביאים 20 חולון רח' סוקולוב 48
ואצל הסוכנים
*קיים גם בהצתה רגילה.

חמימות בביתך!!

מבלי לקושש עצים, לסחוב נפט, או לשלם חשבונות חשמל אסטרונומיים — חמם את הדירה באמצעות תנורי גז פיזוריים הניתנים להרכבה בכל דירה, בכל קומה ובכל גודל.
יעוץ חינם • אחריות • שרות נאמן • טיב מעולה
חברת י. דינמן בע"מ
מערכות חימום ומיזוג אויר.
יבוא ושיווק.
ת"א, רח' דיזנגוף 262, טל. 247474

בנק ירושלים לפתוח משכנתאות בע"מ
שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
מציעים לזכאי מפעל החסכון לבנין
„ברחוב שרת" — ירושלים
דירות יפות בנות 3 חדרים בשטח של כ־78 מ"ר (ברוטו), בבניין רב קומות
עם הסקה, מעלית וטלפון פנים
במחירים מועדפים וקבועים על פי הסדר עם משרד השיכון — בתוקף עד ה־31 בינואר 1975
זכאים המעוניינים לרכוש דירה, ימציאו אישור זכאות וכן יביאו עימם פנקסי חיסכון. סכומי החסכון יכללו במסגרת התשלום הראשון.
הדירות תמכרנה לפי בחירה לכל המקדים — לא תיערך הגרלה.
המכירה: בחברת תומר בע"מ, רח' הרברט סמואל 2, ירושלים.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

המנגנון שמנפח את עצמו

בספטמבר 1973, דהיינו לפני 15 חודש, הגשתי לעיריית ירושלים בקשה לקבלת הלוואה מהקרן המיוחדת לסופרים, אמנים ועתונאים בסך 15 אלף ל״י, כדי לבצע שיפוצים בדירתי. האחראים אשר טיפלו בבקשתי בעירית נתנו לי להבין שהבקשה תאושר, אם כי האישור יאחר קצת. לוויתי את הכסף הדרוש וביצעתי את העבודות הנחוצות. רק באפריל 1974 הומצאתי להודעת הקרן, ובחודש זה, דצמבר 1974, הופניתי לעיריה ונשלחתי עם מכתב לבנק כפוחות בירושלים על מנת לקבל סוף־סוף את ההלוואה. אושר לי סכום של 12,000 ל״י.

בבנק „טפחות", שהוא בנק ממשלתי להלוואות, היה עלי להסביר כי זה כמעט בלתי אפשרי לאסוף קבלות מקבלני בנין, זגגים, מסגרים, נגרים ואינסטלטורים. נדרשתי לבנק לבנק תצהיר נוטריוני (שעלה כמה עשרות לירות) תחת הקבלות. בשאלתי אם הדירה היא רכושי הצהרתי בחיוב, ואז נדרשתי להציג „נסח רישום בטאבו" שאף הוא עלה 6 לירות ושלושה ימי המתנה (מכבר גת הצילום הנדינה באגף רישום מקרקעין היתה מקולקלת).

לאחר שהגשתי את המסמך המבוקש, נדרשתי לשלם 52 לירות לביטול חוזה ההלוואה וכן לשלוח לבנק 3 ערבים. נמסר לי שעלי לחתום על התחייבות בלתי־חוזרת להחזיר את ההלוואה על־ידי ניכויים חודשיים ממשכורתי (הנני עתונאי המועסק ברשות השידור 17 שנים). אחד הערבים הוחזר מהבנק בנימוק שלא מתחתים ערב אשר גילו מעל ל־55 שנים (למה? — ככה). לאחר שהמצאתי הערבים התברר לי כי עלי למשכן את דירתי ששוויה נע בין 250,000 לבין 300,000 ל״י בגין ההלוואה של 12,000 לירות. הסכמתי מאחר שהיה מאוחר מדי לחזור בי. משהוכן שטר המשכנתא, התברר לי שהבנק לא רק ממשכן את מחצית הדירה שבבעלותי, בהיותי מבקש ההלוואה, אלא גם דורש כי החצי השני אשר בבעלות אשתי ישועבד אף הוא. הסכמנו מחוסר ברירה. האנשים אשר לווינו מהם את הכסף בסוף 1973 החלו לחלוץ

עלינו להחזיר את החוב. לקחנו את שטר המשכנתא ופנינו לאגף רישום המקרקעין כדי לפתוח תיק. שם התבקשנו לספק „נסח רישום בטאבו". שאלנו: בשביל מה? הרי כל הרישום נמצא אצלכם. התשובה: כבית הוגבו עוד „נסח רישום" המגו יומיים נוספים — המכונה היתה מקולקלת שוב. שילמנו 6 לירות נוספות.

כאשר המסמך היה מוכן, נאמר לנו שיש להביא אישור ממס רכוש וכן מהעיריה שאין הדירה חייבת לכמי המשרדים האלה. פנינו, אשתי ואני, ל„מס רכוש" ושם נאמר לנו כי אנו חייבים מס לשנתיים. הסברנו לפקיד שאנו משלמים ברציפות דרך הגביה המרוכזת זה שנים רבות, ואין אנו חייבים פרוטה אחת. אולם רק כשהצגנו תלושי משכורת של החודשים האחרונים, אותם הבאנו בביתנו, נאמר לנו: סליחה — הרישום שלכם לא מעודכן, וקיבלנו את האישור הנכסף.

בעיריה העניינים היו מסובכים יותר. הסברנו לפקיד האחראי שאנו משלמים זה שנים רבות דרך הגביה המרוכזת והוא ענה שיש להפקיד בידו צ'ק על הסכום אשר טרם נוכה להקופה עד סוף שנת הכספים הנוכחית, ואז נזכה באישור. אמרנו: אבל אנו התחייבנו ומסכימים לכך. התשובה: בלי צ'ק כזה אין אישור. נאלצנו להפקיד צ'ק (פיקדון) עבור התקופה עד מרץ 1975, והאחראי הראה לנו את החוקים בני השלושים לפיהם הם חייבים לנהוג כך. אולם בזה לא תמה הפרשה. היה עלינו לשלם סכום של 10 ל״י כדי להשלים את הבצבע.

הורנו לטאבו ואז התברר שעלינו לשלם 1% מסכום המשכנתא למשרד המשפטים, דהיינו 120 לירות. כשנגשנו לקופה לשלם, התברר שאין משלמים בקופה כלום, אלא מקבלים הפנייה לאחד משני בנקים בסביבה ושם משלמים. קיבלנו את ההפנייה ובה הפירוט: 120 ל״י תשלום עבור המשכנתא, ו־5 ל״י „שרות". ניגשנו לבנק הראשון, בנק הפועלים מול הדואר המרכזי בירושלים, שם נאמר לנו שלפי ההסכם בינם לבין משרד המשפטים, אין

מקבלים צ'קים ויש לשלם בכסף מזומן בלבד. רצנו לבנק השני, בנק איגוד, ורק בהתערבותו התקיפה של פקיד קרוב משפחה הורשה לי לשלם בצ'ק.

עד כאן: התחייבות בלתי חוזרת, המשכנתא לבצעה את משכורתי, ערבים שלושה, ומשכון הדירה כולה. אלא שבזה לא תמה הפרשה. בנק טפחות קבע עוד להתחייבויות החודשיות שלי סכום של כ־16 לירה לחודש בגין הביטוח הזה. לשם כך שלח הבנק שמאי ביהוד לבדוק את הדירה (כנראה גם לקבוע אם הדירה שווה את סכום ההלוואה).

מדוע בהתייחסים בכל משרד ממשלתי ועירוני אל האזרח הפשוט כאל חשוד שיש להיזהר מפניו? מדוע מערכת בטחונות זו על חותמות כפולים ומכופלים כדי לתת הלוואה כזאת? מדוע ההגבה? מדוע באלפים האזרחים לבזבז את זמנם בצורה מחפירה כזאת? מדוע אין בודקים במנגנונים האלה, בבנקים הממשלתיים, במשרדים ובעיריות כדי לשרש ולעקור את העבודות התפלות הנבזשות שם?

יצאתי מהמגעים המר שלי בכמה מסקנות:

* מנגנון הפקידות הנפוח בכל מקום שביקרתי בו אינו מכבד את האזרח. האזרח מכבד אותו.
* אם פרקינסון יבקר בארץ, אני משוכנע שיכתוב תאוריה מושלמת יותר על המנגנון המנפח את עצמו, אשר תפקידו הראשי הוא להחזיק את עצמו וליצור לכל פקיד שפע של עבודה תפלה על־ידי הפקידים האחרים (בעיריית ירושלים הייתי צריך להשיג לא פחות מ־5 חתימות על האישור).
* במשך 26 שנות קיום המדינה פיתחנו ביורוקרטיה אשר מדינות בנות מאות שנים יקנאו בה.

מה שקורה בבנק „טפחות" הוא דוגמה למה שהולך בכל החברות הממשלתיות. ארשה לעצמי לצטט פקיד נחמד שדיבר בלחש ובנימה מהוססת: „כך מקיימים בנק כזה. ראה איזה לוקסוס בכל מקום פה והבן למה דורשים ממך בטחונות כאלה".

יצחק בר־משה
ירושלים

הצגה בוטלה ללא הודעה

ב־8.12 רכשתי כרטיסים להצגה „ציפי צ'יפי בגג בגג" המופקת ע״י „בדור לעם — גנם סמל", לתאריך 11.12.74 שעה 11.00 לפנה״צ. בתאריך ובשעה היעודים, ובגשם שוטף, הגעתי עם ילדי לאולם בית ארלוזורוב, שם עמדה להערך ההצגה. נתקלנו בדלתות נעולות ובקהל מבוגרים וילדים שהצטופפו ליד הפתח בגשם הזה. לא היתה כל הודעה על הדלת או בקופות, על ביטול ההצגה, ורק מפי הסדרן בית ארלוזורוב, שבמקרה הגיע, נודע לנו על הביטול. אנשי „בדור לעם", שהוזעקו למקום על־ידי הנאספים, ניסו לשכנע את הציבור בשקרים בוטים כאילו האמנית חולה ומשום כך בוטלה ההצגה. מפי הסדרן במקום, נודע לנו כי ההצגה בוטלה 10 ימים קודם לכן, כשהיא נמסרה למוסד כלשהו, לאותו יום ולאותה השעה, באולם אחר בעיר.

על אפשרות הודעה באמצעי התקשורת השונים, על ביטול ההצגה, כרם שמעו אצל גנם סמל — בדור לעם.

בין הנאספים היו אנשים שהגיעו עם ילדיהם מערים אחרות, ביטלו ימי עבודה, ולכולנו — ובעיקר לילדים — נגרמה עוגמת נפש והוצאות מיותרות ומעל לכל — עלבון על הזילזול הגדול של המפיקים.

הגיע הזמן שמשרד החינוך והתרבות יתן דעתו על ההפקרות המשתוללת בשוק ההפקה ובעיקר — ההפקות לילדים.

נאוה חושן
רמת־אביב

השר עופר: משרדי לא יגביל בניה למען מחירים

בתגובה למכתבו של ד״ר מיכאל שורץ המתפרסם („הארץ" 16.12), „הצגה בוחרה של עופר", אני מבקש להעיר: לא אמרתי משפט כפי שמצוטט במכתב („משרד השיכון יגביל את הבניה בהתאם לצריכה, כדי לשמור על רמת מחירים נאותה"). אין זו דעתי. לא קראתי בשום עתון ציטוט כזה של דברי כפי שמביא הכותב, ומשום כך גם לא הכחשתי את הדברים. בהזדמנות זו. אם אכן פורסמו דברים אלו בשמי, אני מכחישם בתוקף.

אברהם עופר
שר השיכון

חגי העונה

מוסיקה בירושלים
מאת אורי אפשטיין

בסדרה „צה״ק כול הד״ם" הציגה התזמורת הסימפונית ירושלים של רשות השידור את חנוכה ביל חג־המולד, בקונצרט שהיה מוקדש לחג העשה ובו נוגנו „יהודה המכבי" של הנדל ו„טקס שירי חג המולד" של בריטן.

ללא קשר לשאלה, אם חג־המולד עצמו מהלך בדקיות יותר מאשר הלחמות הנבזמנות הגבאיים־הפולרטיים המבקשים כנושא לחג החנוכה, הרי ברור שכך הן שתי היצירות המייצגות חגים אלה. הקולות המלאכיים של מקהלת נשים בבורקס צלול ושקוף עם צלילים מעודנים של נבל, עומד בניגוד חריף להוד והדר הבארוקי כבד־המשקל הנועץ בו משקפת גבורות ישראל במשקפים האנגליות שברכיב הגרמני הגדול.

את הקסם המיוחד שבתמימות של המנגינות המביעות פעם אבונה ופעם ששון, בשילובים חיוניים של צלילי־הקיכה ונגינת הנבל, הצליחה ב„טקס שירי חג המולד" מקהלת הנשים של האקדמיה למוסיקה עם רובין בירושלים, באינטנציה טהורה ובאיזון שהביא לנעם צלילי רב ביצועו של סטנלי ספרבר. קול הסופראנו, ההדור, הנביש הרך אף ברגיסטרים הגבוהים, של רובין ויל, קול האלט החם חודר תרבותי הכיוה של האורתה הרוכנית מאוסה קטלר ותגיבת הנבל הרגישה של וילהלמינה בוכרר, הרנו באורח כ־הוהי לרוחה של היצירה.

הרושם הרב שבביצוע של „יהודה המכבי" היה בעצם הבחה הצלילית שלו. המקהלה הפילהרמונית תל אביב רבת המשתתפים ועל־כן רבת העוצמה, עם התזמורת בהרכב סימפוני מלא, ארבעה זמרים סולנים וסטנלי ספרבר המנצח על כולם ביד רמה ובוטחת, יצרו חג של שפע צלילי, בחזה הקולי קבעה את רמת הביצוע הקהלה, שנשמעה מהוקצעת ובאוגמת הטעם. בין הסולנים בלטה זמרת־האלט מארכה קטלר בכישרה הקולי חסר־הבעיות ובבצירמות הטבעית של קולה. קול־הטנור ראן של גילה ידון, גמיש ובוטח בקור לתאצורות התובבעיות של הפקידה, בשמע דק וציביבי לצועת הבצמה הצלילית הסובבה אותו. לזכר־הטנור הרבוש גרבר קול לירי במידה שהוותה ודאי הולמת זימרת „לידי" רומנטית, אך רחוק מליצור את הרושם התרבותי של המצבצות שאגהן היה אמור להקנות. באמצע הכנים לטפס אל גובה־צליל שהם למעלה מיכולתו הטבעית, עוררו הערכה מבחינת הרצון הטוב והמאמץ שהשקיע. את קול הבאריטון של מיכאל שופר כציין רוך, שהוא גם יקר בפני עצמו, אך איננו הולם את התגיגיות הדראמאטית של מוסיקה זאת.

מוסיקה בחסות הדיפלומטיה

מוסיקה
מאת נתן מישורי

הפסנתרן הצעיר מיכאל שטרדה, הגיש רסיטל בשיתוף עם אגודת הידידות ישראל־פוליין, בחסות ה.מ. שגריר פוליין בישראל זאק ב. רודי ובנוכחות שגרירים ונספחי תרבות רבים. הישגיו בביצוע הפרטיטה מס' 1 של י. ס. באך והסונטה „אפאסיונאטה" כאה בשהבין התקבבו במיזאת המתרבות המסביבם והנגשת פרשנות ברוח המסורת האירופית.

מידת מעורבותו הרגשית־מוסיקלית גברה בביצוע פיקי בלדה, אינטרמצו וקפריציו מאת ברהמס ו„האלס בפיוכאי" של ליסט והביאה להנאה יפה מאוד בנגינת „איגאיים" מוכרת אי מאת דביוסי. בטכניקה שלו הממוהגת עד לווירטואוזיות וגם בפריכתו, בהיטבה נקודתה הדיפה בסל סליקה בלתי מספקת בגודם המבש, שגוא חישק רב עצמה הן של המכניקה והן של המבנה המוסיקלי.

* * *

„המועצה הבריטית" נתנה הזמנה לקונצרט יפה של מוסיקה אנגלית כשאולבר דבר לפרסל, בביצוע להקת חלליות „לירי" בהודעת שלבה הדור (עורך המנהל), „זמרי המדריגל" בביצועה של צוות הדריביך, צילה גרוסמאייר (סופרן) ואלדר גיסיק (צ'מבלו). המקבלה המבוגה, המוסיקה היפה באינטימית, והמבצעים הנקיים, יצרו אווירה רבת הנאה. הייתי מבקש לקבל את עובדת אי־התאמות המגלמה של קולות „זמרי המדריגל" ולהתעסק בהישג היפה של ביצועים כהבגנים הכבב. להשבית כיהודה ראויה צילה גרוסמאייר שהתכיהה עצמה כמבצעת מצויינת של מוסיקה זו.

כבבעל הציע כהבד מבנית את „עמרי" של המדר להקה למוסיקה עתיקה, מצפה אהוי להקות מבנג זה בחו״ל כגלה שמבשך אליהן קהל צעיר להמוסיקה הסימפונית והולכה מלכו. כדאי על כן לעודד באמצעים רציניים ולכתון להקה כזו גם בישראל.

הארץ ממליץ

● **קולנוע**

תל־אביב: המלך רגל (גורדון), אמריקן גראפיטי (גת), גולד (הוד), פרשת סטאביסקי (צפון), כך היינו (רמת־אביב), קזבלנקה (הבלה), הסירתה (סינימה 2).

חיפה: ירח של נייר (אורלי), אהבת החיים (כוריה), גולד (צביון), כך היינו (עצמי), אמריקן גראפיטי (פאר), אכפתיב להסים (רון), הוליה הגדולה (ביררהצג, סביון), אבנטי (כפיר).

ירושלים: ישגוני (ארנון), המבתק (ירושליב).

הרצליה: חמים ומעים (תפארת).

בתיים: המפקן (צבאות).

רמת השרון: אהבת החיים (גיל).

רמת־גן: שני גברים בעיר (אורדע), ירח של נייר (ארמון), הגליליה הגדולה (לילי), המפקן (אאיפ), אבנטי (סביב).

● **תערוכות**

שלושה ציירים (גלריה גורדון, ת״א) מעבודותיהם של יהושע גריפית, איתמן ומאבי.

● **טלוויזיה**

ציקי ראש (שעה 21.50) הד הוכנית המצחיקה — יותר מכל מכיר אחר — היכהים במבכה. עורך ומפיק: מרדכי קירשנבאום.

● **רדיו**

צלילים חדשים (רשת א', שעה 21.00) מיצירות סטראווינסקי, באורג קרל ושטוקהאוזן בביצוע להקה וקאלית מקלן, בניצוח הלמוט פרייז.

● **בידור**

רביעיית מיקין הלאומית (הצרב, במועדון האמבר) הרביעיה כופיעה בתכנית הבילה קטעים ישנים וכן מערכונים הנוגעים לענינים אקטואליים.

עד ה־31 בדצמבר 1974

שיכון עובדים

כל הדירות שבמלאי במחירים שלפני הפיחות

משכנתא עד 40.000 ל״י לדירות שמחירן עד 205.000 ל״י
לדירות שמחירן מעל 205.000 ל״י תינתן הלואה מיוחדת

ירושלים
גבעת מרדכי
4 חדרים
רח' הבנאי
4 חדרים
גבעת מרדכי, דירות גג
3 חדרים
גבעת מרדכי, דירות גג
4 חדרים
רמת דניה, בתים מדורגים
4 חדרים

בית שמש
נוה שרת
4 חדרים

פרטים והרשמה: ירושלים רח' הלל 6, טל. 233395

תל־אביב
גני צהלה
3½ חדרים

אפקה
רח' האוניברסיטה
4 חדרים
רח' האוניברסיטה
5 חדרים

גבעתיים
דרך הגבורה
4 חדרים
דרך הגבורה
3 חדרים

יפו
שדרות ירושלים
4 חדרים

חולון
רח' ויצמן
4 חדרים
רח' אנילביץ
3½ חדרים
רח' ביאליק
4 חדרים

רמת־גן
רח' אנה פרנק
3½ חדרים

פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' לה־גרדיה 58 טל. 30721

פתח־תקוה
רח' גבע־כרמל
3½ חדרים

רמלה
3½ חדרים
פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' לה־גרדיה 58 טל. 30721

נתניה
רח' איכילוב
4 חדרים
קרית נורדאו
3½ חדרים
פרטים והרשמה: בנתניה. "דירתך־דירתה" רח' הרצל 30, טל. 25195

חיפה
בהריה
רח' קרן היסוד
4 חדרים

כרמל מערבי
דרך הים
4 חדרים

קרית שפרינצק
רח' סוטין
4 חדרים
פרטים והרשמה: חיפה, רח' הרצל 43 טל. 660915

פרדס חנה
דו משפחתי 4 חדרים
פרטים והרשמה: חדרה, משכנות כפר רח' מינברג טל. 26270

באר־שבע
רח' דרך אילת
4 חדרים
רח' דרך אילת
3 חדרים
דרך מצדה
3½ חדרים

ערד
רובע טללים
3½ חדרים

דימונה
שכ' לדוגמא, דו משפחתי
4 חדרים

פרטים והרשמה: באר־שבע, רח' מצדה, בנין "מרכז הנגב" טל. 78542

אשדוד
רח' עוזיה
3 חדרים

ראשון־לציון
רח' רוטשילד
4 חדרים
רח' הרקפת, דו משפחתי
4 חדרים

אשקלון
שכ' ברנע, דו משפחתי
5 חדרים
שכ' ברנע
3 חדרים
שכ' ברנע
4 חדרים

פרטים והרשמה: אשדוד, רח' רוגוזין 12 טל. 31216

חגי לבנשן אילן

הלוח הכולל | הארץ | ידיעות אחרונות

חברה להנדסת חשמל בחיפה
מחפשת
אחראי לבצוע
עבודות חשמל
(מהנדס, הנדסאי, או חשמלאי ראשי)
דרוש נסיון לפחות של 5 שנים
תנאים מצויינים
לפנות בכתב לת.ד. 7080 חיפה

לחנויות שקם באזור תל־אביב
דרושים
עובדי תחזוקה
(בעלי רשיון לבצוע עבודות חשמל)
התפקיד מחייב ביצוע עבודות תחזוקה של כל המערכות בחנות.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד יום 29.12.74, למחלקת המנגנון בחברת שקם, שד' ירושלים 8, יפו ולפרט תולדות חיים.
— סודיות מובטחת —

למלון גדול בתל־אביב
דרושים
* **סגן מטר־די**
רצוי מלצר ראשי מנוסה
* **סגנית למנהלת המשק**
רצוי בוגרת תדמור
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים, גיל ונסיון קודם לת.ד. 20207 עבור מס' 248 תל־אביב
סודיות מובטחת

לחברה צבורית גדולה העוסקת בשיווק מוצרי מזון
דרושים:
מנהלי חשבונות
השכר ייקבע בהתאם לכישורים.
לפנות בכתב: תל־אביב, ת.ד. 7083, מחלקת המנגנון.

קרגל בע"מ
דרושים:
1. **חשמלאי תעשיה** — מוסמכים
2. **מכונאי אחזקה** — בעלי נסיון
3. **מסגרים - רתכים** — מעולים

תנאים טובים למועמדים המתאימים
לפנות טלפונית או בכתב למנהל מחלקת כח אדם, לוד, ת.ד. 65, טל. (03)962781.

לחברת ממי בע"מ
דרוש
שליח
עם קטנוע/טילון
תנאים טובים מובטחים
לפנות טלפונית למר משיח טל. 252534, 268997

לחברה הדרומית לשיווק בע"מ
דרושות
שתי פקידות
להנהלת החשבונות
ללא נסיון
נא להתקשר לטלפון 34409, תל־אביב

התעשיה האוירית לישראל בע"מ, לחטיבת ההנדסה
דרושים:
מהנדסים אוירונוטיים
לעבודה בנושאים כדלקמן:
* **פיתוח קונפיגורציות אוירודינמיות חדשות** — לעבודה בהיכון, ביצוע ואנליזה של ניסויים במנהרות רוח. רצוי נסיון של כשלוש שנים בעבודה במנהרות רוח או נושאים קרובים של אוירודינמיקה סימטית.
* **מכניקת טיס** — לעבודה בפיתוח שיטות חישוב בעזרת מחשב, והישובים בנושא ביצועים, יציבות וניהוג של כלי טיס. דרושה שליטה טובה בעבודה על מחשב דיגיטלי, רצוי ידע נוסף בתחום מיקה של הישובים אופטימליים וביציבות עבודה של בקרה ליניארית.
* **אוירודינמיקה חישובית** — לעבודה ביישום שיטות חדישות בירור להישוב התפלגות הלחצים על כלי טיס. נדרש ידע טוב בעיקר בתורת הזרימה ובפתרונות נומריים בעזרת מחשב. בכל הנושאים מובטחת עבודה מעניינת ביותר, ואפשרויות רבות לגילוי יוזמה ולהתקדמות מקצועית.

מהנדסים בוגרי הטכניון או מוסד בחו"ל ברמה מקבילה מתבקשים להגיש מועמדותם בכתב בצרוף קורות חיים ופירוט נסיון מקצועי אל התעשיה האוירית, יחידת התעסוקה, נמל התעופה בינלאומי ציין בן גוריון.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על מכרז לבבי מס. מק/17/74
לתפקיד של מכונאי ייצור
בדרגות 1—5 של דירוג ההנדסאים והטכנאים במוסדות ההגנה, משרד הבטחון, ירושלים, תל אביב וחיפה.

הדרישות: סיום קורס מוכר למכונאי ייצור
הערות:
1. הדרגה בדירוג הנ״ל תקבע בהתאם לכשורי המועמד.
2. העסקה הן בלתי בחינות המועמדים שיבחרו יועסקו על פי חוזה מיוחד.
3. רשאים להגיש מועמדותם גם מסיימי קורס מוכר למכונאי ייצור, אף אם טרם הגישו את פרויקט הגמר ואז יוכנסו בדירוג האחיד המקביל.
4. זכות קדימה תנתן לחיילים משוחררים על פי חוק החיילים המשוחררים, אם ימציאו לבקשתם אישור על זכאות על פי החוק.
5. המועמדים שייבחרו יוזמנו לעבודה למילוי המשרות, אם ולאחר שתתפנינה.

בקשות בצירוף העתקי מסמכים מאושרים, יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 (שאפשר לקבלו במשרדי הדואר) ללשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, במקומות הבאים:
ירושלים — קרית בן גוריון, בנין מס. 3
תל אביב — הקריה, רח' ה' מס. 5
חיפה — רח' חסן שוקרי 11, בית הממשלה
באר שבע — דרך הנשיאים, בנין משרד הבריאות

התאריך האחרון להגשת בקשות הוא: יום ג' בטבת תשל״ה (31.12.1974).

אנו מעונינים לקלוט מספר אקדמאים במקצועות כלכלה או מינהל עסקים להכשירם לתפקידים ניהוליים מקצועיים.

בהזה מוכנים לקלוט גם סטודנטים במקצועות הנ"ל בשנה האחרונה ללימודיהם.

המתקבלים יעברו אצלנו תקופת לימוד והכשרה תוך כדי עבודתם, עם תשלום משכורת וישובצו בחברה בהתאם להישגיהם.

גיל עד 30.

לקביעת ראיון נא לפנות בכתב־יד עם פרוט תולדות חיים לת.ד. 1888 ת"א עבור: הכשרה לתפקיד ניהולי.

מגדל־בנין חברה לביטוח בע"מ